

๗ ธรรมดี บางที่ คิดไม่ถึง

ปัญญา

เป็นเรื่องแปลกแต่จริง

ที่ผู้คนส่วนใหญ่นับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน
มักหมกมุ่นทุ่มเตแต่เรื่อง “ทำ”
โดยหมางเมินผลักดัน “ธรรม” ให้อยู่ห่างออกไป
ด้วยข้ออ้างระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมว่า
“เป็นเรื่องไกลตัว, เข้าใจยาก, ยังไม่ถึงเวลา”
หรือไม่ก็ “เป็นเรื่องของคนมีทุกข์”

แท้จริงแล้ว “ธรรม” นั้น เป็นเรื่องใกล้ตัวมาก
จนเรามองไม่เห็น เพราะอิงแอบอยู่กับจิต,
ไม่ยากเกินกว่าจะเข้าใจ เพราะแม้แต่เด็กก็ยังเรียนรู้ได้,
ถึงเวลาแล้วที่จะต้องศึกษาปฏิบัติ
เพราะชีวิตเราอาจอยู่ไม่ถึงวันพรุ่งนี้ก็ได้

และ “ธรรม” เป็นเรื่องของคนรู้ทุกข์
ที่ต้องการละเหตุให้เกิดทุกข์
ไปจนถึงปฏิบัติให้ถึงความพ้นทุกข์ต่างหากละ !

ธรรมดีดี

บางที *คิดไม่ถึง*

มอบด้วยใจ... ให้ด้วยรัก

แต่.....

จาก.....

คำอุทิศ

ผลบุญใด ๆ อันเกิดจากหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนขออุทิศกุศลให้

มารดา บิดา
ครูบาอาจารย์ ผู้มีพระคุณ
พี่น้อง ผองเพื่อน
ภรรยา ญาติมิตร

ผู้มีจิตศรัทธา ร่วมพิมพ์หนังสือเผยแพร่เป็นธรรมทาน
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำทุกท่าน
ผู้ประพันธ์แหล่งอ้างอิงต่าง ๆ

เทพเทวดา
เจ้ากรรมนายเวร
และสรรพสัตว์ทั้งหลาย

ที่เป็นเพื่อนร่วมเกิดแก่เจ็บตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น

สุติบัตร

ชื่อ : ธรรมดีดี บางทีคิดไม่ถึง

ผู้เขียน : ปันยา

ภาพประกอบ : ศิลปินหลายท่าน

ออกแบบปก-หน้า 4 สี : บุญรักษ์ นิรุกติศาสตร์ **YAKCREATIVE**
Company Limited.

จัดรูปเล่ม : วัชรพล วงษ์อนุศาสน์

พิสูจน์อักษร : ธิดิมา คงกันกง, เบญจมาศ กษีรสกุล

พิมพ์ครั้งที่ 1 : พฤศจิกายน 2553 จำนวน 28,000 เล่ม

ราคา : ไม่มี (เผยแพร่เป็นธรรมทาน)

ISBN : 978-974-8008-36-3

พิมพ์ที่ : บริษัท ขุมทองอุตสาหกรรมและการพิมพ์ จำกัด

59/84 หมู่ 19 ถนนบรมราชชนนี

แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา

กรุงเทพมหานคร 10170

โทรศัพท์ 0-2885-7871-3, โทรสาร 0-2885-7874

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ พระธรรมวิสุทธิกวี (พิจิตร จิตวณฺโณ) และ
พระอาจารย์ชยสาโร ภิกขุ เป็นอย่างยิ่ง ที่ได้ให้ความเมตตาอบรมสั่งสอน
ทางด้านพุทธศาสนา โดยเฉพาะเรื่องการปฏิบัติกรรมฐาน

ขอขอบพระคุณ คุณมานชลกฤต และ คุณทิพย์ส่องธาร วัฒนธรร
ที่ได้ชักชวนให้เข้าร่วมการฝึกอบรมกรรมฐานรุ่นที่ 22 ณ วัดโสมนัสวิหาร
เมื่อเดือนตุลาคม 2538 ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้น ที่ทำให้ผู้เขียนสนใจศึกษา
และปฏิบัติธรรม มาจนถึงทุกวันนี้

ขออานุภาพคุณพระศรีรัตนตรัย และอำนาจแห่งบุญนี้ เป็นพลวปัจจัย
หนุนนำให้ทุกท่าน เจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ ปะละ สมหวังในสิ่งที่
ปรารถนา ทุกประการเทอญ

สารบัญ

คำนิยม

พระกฤษ นิยมโล	G
อาจารย์วศิน อินทสระ	I
คำนำ	L
บทที่ 1 ซ่อมได้	1
บทที่ 2 ชีวิตเลือกเกิดได้	13
บทที่ 3 ตัดกรรม	23
บทที่ 4 เพื่อเหลือเพื่อขาด	37
บทที่ 5 เกมซ่อนหาขนานแท้	47
บทที่ 6 สังคมอุปาทาน	57
บทที่ 7 รักดีต้องมีหลัก	69
บทที่ 8 ขอความเป็นธรรม	81
บทที่ 9 จิตอุดมโรค	95
บทที่ 10 เครื่องนำทางชีวิต	107
บทสวดโพชฌคปริตร	117
แหล่งอ้างอิง	120

คำนิยม

“เราไม่เห็นธรรมอื่นแม้สักอย่าง ที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ยิ่งใหญ่ ...
ที่เป็นไปเพื่อความดำรงมั่นไม่เสื่อมสูญ ไม่อันตรายแห่งสัทธรรม
เหมือนความมีกัลยาณมิตรเลย”
พุทธพจน์

ชีวิตคนเราจะเป็นอยู่อย่างประเสริฐได้นั้น ถ้าไม่สามารถ “ทำไว้ในใจ”
ได้เอง ก็ต้องอาศัย “กัลยาณมิตร” ช่วยบอก

คุณ “ปinya” ก็ได้ทำหน้าที่ “เพื่อน” ที่อุทิศส่ “คั่น” แล้ว “คว่ำ”
เอาสิ่งดี ๆ ในตู้พระธรรมมาแบ่งปันกัน ในบรรยากาศแบบเพื่อน ๆ คือด้วย
ถ้อยคำสำนวนที่เป็นกันเอง นับเป็นเรื่องน่าชื่นชมที่ในสังคมของเรายังมี
ผู้ทำหน้าที่นี้อยู่ คือช่วยกันแนะนำทาง

พราหมณ์คนหนึ่งชื่อคณโกโมคคัลลณะ ทูลถามพระพุทธเจ้าว่า
“นิพพานก็มี ทางดำเนินก็มี ผู้แนะนำก็มี แต่ทำไมบางคนก็ไปไม่ได้ บางคน
ไม่ยอมไป”

พระองค์ตรัสตอบแบบย้อนถามกลับว่า “ถ้ามีผู้ประสงค์จะไป
กรุงราชคฤห์มาหาท่าน ขอให้ช่วยแนะนำ ท่านก็แนะนำให้ แต่บางคน
ก็ไปเสียอีกทางหนึ่ง บางคนก็ไปถึง ทั้งที่กรุงราชคฤห์ก็ยังอยู่อย่างเดิม
ทางก็ยังมิ ท่านก็แนะนำแล้ว ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น”

เขาตอบว่า “จะทำได้ ข้าพระองค์ก็เป็นแต่ผู้บอกทางให้”

พระพุทธองค์ก็เช่นกัน เป็นแต่ผู้บอกทางให้เท่านั้น พระองค์
ทำหน้าที่กัลยาณมิตรแล้ว เป็นหน้าที่ของชาวพุทธทุกคนศึกษาคำสอน
ให้ถูก-ตรง แล้วลงมือปฏิบัติเอง..เดี๋ยวนี้ !! อย่ารอช้า...ก่อนที่เวลาจะหมดไป
เพราะ...

ธรรมดีดี..แต่ต้องทำเอง ไม่มีใครทำแทน
ถึงเป็นแฟน..ก็ทำแทนไม่ได้...!!

อนุมิตนา
พระกฤษ นิมมโล

คำนิยม

ขออนุโมทนาต่อคุณปณยา ที่อุทิศสภาระวาทเพียรเขียนธรรมะอย่างง่าย
ให้คนได้อ่าน ขอแสดงความยินดีด้วย

อ.วศิน อินทสระ

ผู้เขียนขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกันทำให้เกิดหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา นับตั้งแต่ ศิลปินผู้สร้างสรรค์ภาพ, ผู้ออกแบบหน้าปก-หน้าภาพประกอบ, ผู้จัดรูปเล่ม, ผู้พิสูจน์อักษร, เจ้าหน้าที่โรงพิมพ์ รวมถึง ผู้มีจิตกุศลร่วมบริจาคเงินเพื่อพิมพ์เผยแพร่เป็นธรรมทานทุก ๆ ท่าน

ขอขอบพระคุณพี่น้อง น้าทิพย์ ที่นอกจากจะสร้างสรรค์ภาพปก-ภาพประกอบด้วยตัวเองแล้ว ยังเป็นธุระเชิญชวนเพื่อน ๆ ศิลปินหลายท่านให้เกียรติเลือกสรรผลงานของตนมาพิมพ์ลงในหนังสือเล่มนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณพี่บุญรักษ์ นิรุกติศาสตร์ ที่แม้งานธุรกิจจะมากล้น แต่ก็ยังยินดีสละเวลามาช่วยออกแบบหน้าปก หน้าภาพประกอบ ให้หนังสือเล่มนี้ดูดีมีคุณค่ายิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ พี่จตุพร บุญปราศภัย, พี่มุกดา ไตรสารศรี, ทพ.อภิรัตน์ ผลิตวานนท์, คุณทรงชัย เอกอภิชัย, พี่สุภาภรณ์ เตชเสถียร, พี่ธิดารัตน์ ชาญคณิต, คุณพิมพ์ปราโมทย์ อุไรรงค์, คุณอัญชลี แหวนประดับ, คุณอภิชา ประคัลภ์กุล, พี่ศุภร อาสาณรงค์, คุณมาลีวรรณ พรสมบัติเสถียร, พี่วิภา ศักดิ์สุริย์มงคล, คุณพัชรินทร์ พงษ์ภักดี, พี่อนุพันธ์ น้าทิพย์, คุณสุวิมล แก้วแกมทอง, พี่กานต์สินี ฐปทอง, คุณธิตยา เหลืองวรา, คุณชุตติกร พูลทรัพย์ และ คุณศุภศร ยินดีสุข

ผู้เป็นเสมือนญาติมิตรกัลยาณธรรม ที่ช่วยกันประชาสัมพันธ์บอกบุญไปยังผู้มีจิตศรัทธาท่าน ทำให้มียอดการพิมพ์ครั้งแรกเป็นจำนวนถึง 28,000 เล่ม

และขอขอบพระคุณ พี่วิพล พิทยธนากุล แห่งโรงพิมพ์ชุมทองอุตสาหกรรมและการพิมพ์ ที่มีกุศลจิตร่วมบุญ โดยยินดีรับพิมพ์หนังสือในราคาพิเศษ

ผู้เขียนขออนุโมทนากับทุกท่าน ขออานิสงส์แห่งบุญนี้เป็นพลวปัจจัยให้ท่านถึงพร้อมด้วยมรรคมงคลแปด เพื่อประกอบกิจอันสูงสุดแห่งชีวิต นำตนให้พ้นจากทุกข์ทั้งมวลโดยเร็วเทอญ

การให้ธรรม ชนะการให้ทั้งปวง

รสแห่งธรรม ชนะรสทั้งปวง

ความยินดีในธรรม ชนะความยินดีทั้งปวง

ความหมั่นสั่นแห่งตณฺหา ชนะทุกข์ทั้งปวง

คำนำ

คำว่า “ทำ” กับ “ธรรม” ในภาษาไทยนั้น แม้จะออกเสียงเหมือนกัน *เปี๊ยะบ* แต่ตัวสะกด ความหมายและคุณูปการ แตกต่างกันมากมายนัก

ทำหนึ่งหมายถึง ก่อขึ้น, สร้างขึ้น, ประกอบการงาน, แสดง ฯลฯ อีกธรรมหนึ่งหมายถึง คุณความดี, ความจริง, ความถูกต้อง, คำสั่งสอน-หลักประเพณีปฏิบัติในศาสนา ฯลฯ

ทำหนึ่งมีไว้ “ก่อ” (ทำให้เกิดขึ้น มีขึ้น) อีกธรรมหนึ่งมีไว้ “กัน” (กีดขวางไว้ไม่ให้เกิดมีขึ้น) และ “แก้” (ทำให้ดีขึ้น, ทำส่วนที่เสียให้คืนดีอย่างเดิม, ทำให้หลุดพ้นไป)

เป็นเรื่องแปลกแต่จริง ที่ผู้คนส่วนใหญ่นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มักหมกมุ่นทุ่มเตแต่เรื่อง “ทำ” โดยหมายเหมินผลักดัน “ธรรม” ให้อยู่ห่างออกไป ด้วยข้ออ้างระดับมาตรฐาน *อุตสาห์หากรรมว่า “เป็นเรื่องไกลตัว, เข้าใจยาก, ยังไม่ถึงเวลา”* หรือไม่ก็ *“เป็นเรื่องของคนมีทุกข์”*

แท้จริงแล้ว “ธรรม” นั้น เป็นเรื่อง *ใกล้ตัวมากจนเรามองไม่เห็น* เพราะอิงแอบอยู่กับจิต, *ไม่ยากเกินกว่าจะเข้าใจ* เพราะแม้แต่เด็กก็ยังเรียนรู้ได้, *ถึงเวลาแล้วที่จะต้องศึกษาปฏิบัติ* เพราะชีวิตเราอาจอยู่ไม่ถึงวันพรุ่งนี้ก็ได้ และ “ธรรม” เป็นเรื่องของ *คนรู้ทุกข์* ที่ต้องการ *ละเหตุให้เกิดทุกข์* ไปจนถึง *ปฏิบัติให้ถึงความพ้นทุกข์* ต่างหากละ !

การที่สังคมวุ่นวายไม่รู้จักจบสิ้น ก็เพราะคนเรา “ชอบทำ” แต่ “ไม่ชอบธรรม” และที่ทำกันส่วนใหญ่ ก็เหมือนการ *จุดเทียนเวียนวน* หรือ *พายเรือในอ่าง* คือ ทำในแบบเดิม ๆ ที่ประกอบด้วยความหลงอันเป็นเหตุไม่รู้จริง (อวิชชา), *ความดี้นรนทะยานอยาก* (ตัณหา) และ *ความยึดมั่นถือมั่น* (อุปาทาน) จะเรียกว่า ชอบสนุกสนานเพลิดเพลินอยู่ในวงจรกิเลส (กิเลสวัฏฏ์) ก็ย่อมได้

บทความบางส่วนในหนังสือเล่มนี้ จะเป็นเหมือนกระจกเงาสะท้อนภาพ ให้ผู้อ่านได้เห็นถึงพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิดของผู้คนที่ห่างเหินธรรม รวมถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งบางครั้งก็เป็นเรื่องน่าตลก แต่บางครั้งก็ทำให้น่าตกใจ

ถ้าหากเรายังปล่อยปละเพิกเฉย และไม่เห็นโทษภัยของการ “ชอบทำ” ดังกล่าว ความเสื่อมทรามจะลุกลามบานปลายจนเกินแก้ไขเยียวยา และย่อมหนีไม่พ้นที่ตัวเรา ครอบครัว ญาติมิตร คนใกล้ชิดของเรา จะต้องได้รับผลกระทบที่ไม่คาดคิด ในระยะเวลาอันใกล้นี้แน่นอน !

ถึงเวลาแล้ว ที่เราทุกคนควรจะหันมาใส่ใจและให้ความสำคัญกับ “ธรรม” โดยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ “ไม่ชอบธรรม” ให้เป็น “แนบชิดธรรม” แทน คือ ทุกครั้งที่ “ทำ” สิ่งใดก็ให้มี “ธรรม” กำกับด้วยเสมอ

เพราะว่าธรรมนั้นดี ไม่มีที่สุดไม่มีประมาณ จึงยังคงสืบทอดมา ยาวนานถึงสองพันกว่าปี และธรรมก็ดีดี... จนบางที่ผู้ที่ชอบชอบธรรม ก็ยังคิดไม่ถึง !

ปณยา

โย จ วสุสสดี ชีโว
อปสุลล์ ธมมมุตตมัม
เอกาหิ ชีวิต์ เสยโย
ปสุสโต ธมมมุตตมัม ฯ

ผู้เห็นพระธรรมอันประเสริฐ
มีชีวิตอยู่วันเดียว
ประเสริฐกว่าชีวิตตั้งร้อยปี
ของผู้ไม่เห็น

ศิลปิน: อนุพันธ์ น้ำทิพย์

ซ่อมได้

สถานที่ใดเอ่ย ที่คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยชอบไป แต่เมื่อไปที่ไร ก็เห็นคน
เยอะทุกที่ ?

ดึกตอก ๆ ๆ ...

กริ่งงงงงงงงงง หมดเวลา

คำตอบคือ... โรงพยาบาล

ทั้งนี้เพราะโรงพยาบาลเป็นสถานที่รองรับและเยียวยาผู้เจ็บไข้ได้ป่วย
นอกจากพวกที่หลงรักหมอและตามจีบพยาบาลแล้ว ก็คงไม่มีผู้ที่ไม่มิกิจ
เกี่ยวข้องกับใคร คิดอยากไปแน่นอน

ขึ้นชื่อว่าเจ็บป่วยก็ไม่มีใครอยากเป็นเช่นกัน เพราะทำให้ต้องเสีย
เวลาทำมาหากิน เสียงานสูญเสียเงินอันที่เป็นรักและห่วงแหน ยิ่งค่ารักษาสสมัยนี้
ก็แพงหูฉี่จนกระเป๋าทังจะเซ่แทบฉีก บางคนแค่เห็นบิลก็สะดุ้งผวายิ่งกว่า
เห็นเข็มฉีดยาคาแซนเสียอีกนะ !

สาเหตุการเจ็บป่วยนั้นมีมากมายหลายทาง พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้
ในคัมภีร์มานนทสูตรว่า เกิดจากน้ำดี เสมหะ ลม ฤดูแปรปรวน บริหารกาย
ไม่สม่ำเสมอ ทำความเพียรเกินกำลัง ความหนาว ร้อน หิว กระจาย
ปวดอุจจาระ-ปัสสาวะ สัมผัสแห่งเลื้อบ ยุง ลม แดด สัตว์เลื้อยคลาน
(เลื้อยคลาน) หรืออาจเป็นวิบากกรรม ก็ได้

แม้ว่าความเจ็บป่วยของคนเราจะห้ามกันไม่ได้ แต่ยังมีทางที่จะ
ระวังป้องกันได้ เพราะเหตุแห่งการป่วยส่วนใหญ่ ก็เป็นผลมาจากพฤติกรรม
การกิน-ดื่ม-ดูด, เสพ-สูบ-สูด, เครียด-วิตก-เก็บกด ซึ่งเป็นกิจวัตรของเราเอง
เช่น การบริโภคอาหารที่มีโทษมากกว่าประโยชน์จนเกิดภาวะทุพโภชนาการ
ใช้ชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม อากาศเป็นพิษ อารมณ์เป็นภัย
จิตใจกระเพื่อมดุจคลื่นยักษ์สึนามิ ทั้งร้าย-ร้อน-รุนแรง จมอยู่กับความโกรธ-
เกลียด-กลัว ทำร้ายตัวเองแบบไม่รู้ตัวตั้งแต่เข้ายันค่ำตื่นยันหลับ

ความป่วยไข้ที่เกิดจากการบริโภคชนิดตามใจปากแบบไม่พินิจ
พิจารณา เรียกว่ากินจนได้เรื่องได้โรค นั้น ได้แก่ ท้องร่วง อาหารเป็นพิษ
ไขมันผิดปกติ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน โรคอ้วน หลอดเลือดตีตัน
กล้ามเนื้อหัวใจตาย อัมพฤกษ์ อัมพาต หลอดลมอักเสบเรื้อรัง ฤๅลม
โป่งพอง หัวใจ แผลในกระเพาะอาหาร และ มะเร็ง เป็นต้น

อาการที่เกิดจากอากาศและมลพิษก็มีไม่น้อย เช่น ลมแดด บวม
ชักกระตุก ตะคริว ไข้หวัดใหญ่ ปวดบวม หอบหืด หัดเยอรมัน คางทูม
ไข้สูกไส (อีสุกอีใส) อุจจาระร่วง ตาแดง ผิวน้ำอักเสบบ ไปจนถึงมะเร็ง

ความเจ็บป่วยที่เกิดจากจิตใจก็มีเพียบเลย เช่น นอนไม่หลับ
เบื่ออาหาร ท้องอืด อาหารไม่ย่อย แผลในกระเพาะ ปวดศีรษะ ไมเกรน
ปวดหลัง ความดันโลหิตสูง หัวใจ ภูมิแพ้ หอบหืด ภูมิคุ้มกันต่ำลง เป็น
หวัดง่าย ติดสุรา เกิดอุบัติเหตุขณะทำงาน ฆ่าตัวตาย รวมทั้งมะเร็งด้วย

ความผิดปกติที่เกิดจากวิบากกรรมยิ่งมากมายนับไม่ถ้วน ระบุชัดเจนไม่ได้ แล้วแต่กรรมใดใครก่อ เจ้ากรรมนายเวรมีโอกาสจะมาเอาคืนได้แก่ ความพิการตั้งแต่เกิดทั้งหลาย เช่น หูหนวก ตาบอด อวัยวะขาด ๆ เกิน ๆ สมอบบวม น้ำ ปากแห้งเพดานโหว่ หัวใจพิการ ฯลฯ รวมทั้งโรคที่มาเป็นทีหลัง เช่น อาการปวดตามอวัยวะต่าง ๆ ที่หาสาเหตุไม่ได้ รักษาอย่างไรก็ไม่หาย อัมพฤกษ์ อัมพาต ไตวาย และที่หนีไม่พ้นก็คือ มะเร็ง (อีกแล้วครับท่าน)

จากตัวอย่างที่ยกมา จะเห็นว่าบางโรคก็มีเหตุเกิดได้หลายทาง โดยเฉพาะ**มะเร็ง** ที่มีทั้งอาหาร อากาศ อารมณ์ และ**วิบากกรรม** เป็นปัจจัย**ได้ทั้งสิ้น** จึงไม่แปลกที่ปัจจุบันจะกลายเป็นโรคฮิตติดอันดับ เรียกได้ว่า 1 ใน 4 ของผู้ที่มีชีวิตอยู่บนโลกอุ้งน้ ๗ จนถึงระอุใบนี้ จะมีโอกาสสัมผัสใกล้ชิดกับมะเร็งที่อวัยวะใดอวัยวะหนึ่งย่อมเป็นไปได้มาก และหากคนเรายังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการกิน-อยู่-เป็นแบบเดิม ๆ อีก ไม่นานเจ้ามะเร็งก็คงได้ยกฐานะเป็นโรคสามัญประจำบ้าน ภายในทศวรรษอันใกล้นี้แน่นอน

แม้มะเร็งจะมาแรง และเปียดแซงโรคอื่น ๆ ตรงทางโค้ง แต่ก็ไม่ได้มีฤทธิ์ร้ายแรงเท่าที่คนส่วนใหญ่หวาดกลัวกัน เพราะหลายคนที่ยังรู้จัก ก็ได้ผ่านประสบการณ์เผชิญหน้ากับมะเร็งมาแล้วทั้งนั้น แต่ก็ยังมีชีวิตอยู่เป็นสุขได้จนถึงทุกวันนี้

ไม่ว่าแล้วแต่คนดังมีชื่อเสียงระดับโลกอย่าง แลนซ์ อาร์มสตรอง นักแข่งจักรยานชาวอเมริกัน เจ้าของแชมป์การแข่งขันทัวร์ เดอ ฟรอนซ์

ติดต่อกัน 7 สมัย ที่ป่วยเป็นมะเร็งสมอง ปอด และอวัยวะ ก็สามารถเอาชนะมะเร็ง และกลับมาแข่งจักรยานได้อีกครั้ง (เขายังเป็นผู้ริเริ่มการผลิตสายรัดข้อมือ โดยสลักคำว่า Livestrong ที่แปลว่ามีชีวิตอยู่อย่างเข้มแข็ง เพื่อหาเงินช่วยเหลือผู้ป่วยมะเร็งคนอื่น ๆ อีกด้วย)

และ สตีฟ จอบส์ ผู้บริหารระดับสูงของแอปเปิลคอมพิวเตอร์ ผู้ผลิตคอมพิวเตอร์แมคอินทอช ไอแมค ไอโฟน ไอพอด ไอแพด (ไม่มีไอค็อก ไอแค๊ก) และพิกซาร์แอนิเมชันสตูดิโอส์ ที่มีชื่อเสียงในการสร้างภาพยนตร์แอนิเมชัน 3 มิติ เรื่อง ทอย สตอรี่ 1-3, นีโม ปลาเล็กหัวใจโตโต, วอลล์-อี หุ่นจิ๋วหัวใจเกินร้อย ฯลฯ ก็เป็นโรคมะเร็งในตับอ่อน ได้รับการผ่าตัดเนื้องอกออกจนหายเป็นปกติ และกลับมาทำงานพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ด้านไอที ให้ดียิ่งขึ้นไปกว่าเดิมอีก

แต่ละคนต่างก็เป็นมะเร็งที่อวัยวะแตกต่างกัน ระดับการลุกลามก็ไม่เท่ากัน คงไม่มีใครบอกได้หรือกว่า วิธีการรักษาใด ยาอะไร หมอคนนั้น คนนี้ หรือโรงพยาบาลไหน จะดีและเหมาะสมที่สุด แต่ทุกคนที่ผ่านการทดสอบของมะเร็งมานั้น ล้วนมีสิ่งที่เหมือนกันคือ กำลังใจที่ดี ไม่ท้อแท้หวาดกลัวจนเกินเหตุ เพราะเข้าใจว่ามะเร็งกับตัวเราก็ไม่เที่ยงแท้แน่นอน ต้องลองสู้กันสักตั้ง ขึ้นอยู่กับว่าใครจะอดีกว่าเท่านั้นเอง

ในยามเจ็บป่วยไม่ว่าจะเป็นโรคอะไร หากผู้ป่วยสามารถทำจิตใจให้เป็นปกติ ปราศจากความกลัว ปล่อยวางได้ ก็ไม่ต่างจากการมีหมอดี

หมอเก่งอยู่ภายในร่างกายหรอคะ... ฉะนั้น จะเป็นการดีกว่ามั๊ย ? หาก
ทุกครั้งที่เราป่วย เราจะเชิญหมอภายในท่านนี้ มาร่วมแรงร่วมใจรักษาเป็น
ทีมเดียวกับหมอภายนอกท่านอื่นด้วย

และผลของการรักษาก็มีโอกาสเป็นไปได้ 2 ทาง คือหายกับไม่
หาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับใจผู้ป่วยด้วยว่า... จะช่วยเยียวยาให้ดีขึ้นหรือไม่ หรือ
สงวนความเจ็บป่วยนั้นไว้นาน ๆ ละ !

ก็ในเมื่อทุกชีวิตประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ คือ ร่างกายและ
จิตใจ ไม่ว่าจะทำกิจการงานใด เราก็ต้องอาศัยกายและจิตประสาน
สัมพันธ์กัน จึงจะสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี แต่เหตุใดเมื่อถึงคราวเจ็บป่วย
เรากลับมุ่งจะเยียวยาเฉพาะร่างกาย โดยไม่ใส่ใจจิตใจดีเรื่องจิตใจละ ?

ทางพุทธศาสนานั้นกล่าวว่า “จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว, ใจเป็นใหญ่
ใจเป็นประธาน, สรรพสิ่งสำเร็จได้ด้วยใจ” แต่กลับไม่ค่อยจะมีใครใส่ใจ
และให้ความสำคัญ กับประโยคที่เป็นเคล็ดลับชีวิตเหล่านี้เลย

ในสมัยพุทธกาลเมื่อครั้งพระพุทธเจ้าทรงพระประสูติ ในที่ห่างไกล
จากหมอและยา พระองค์ได้รับสั่งให้พระจุนทเถระเจริญพระพุทธรูป
โพชฌงค์ 7 (สวดโพชฌงค์ปริตร)* ถวาย จนพระอาการดีขึ้นเป็นปกติ และ
เมื่อพระเถระานุเถระชั้นผู้ใหญ่อาพาธ เจ้านายพระราชาวงศ์ทรงประสูติ ก็มักจะ

* ดุบทสวดและคำแปลได้ที่ท้ายเล่ม

นิมนต์พระสงฆ์ไปเจริญพระพุทธรูปมนต์บทนี้ เพื่อให้หายจากอาการเจ็บป่วย

หลายคนคงสงสัยว่า เอ๊ะ ! ทำไมการฟังสวดพระพุทธรูปมนต์ จึงทำให้
คนเราหายจากความเจ็บป่วยได้ ?

ในเรื่องนี้มีผู้รู้ด้านการพยาบาลสาธารณสุข อธิบายถึงประโยชน์
ของการสวดมนต์ว่า** สมองคนเราเมื่อได้รับการกระตุ้นด้วยคลื่นเสียงซ้ำ ๆ
สม่ำเสมอ ประมาณ 15 นาทีขึ้นไป บริเวณก้านสมองจะหลั่งสารสื่อประสาท
(neurotransmitter) ชื่อซีโรโทนิน ที่มีฤทธิ์คล้ายยานอนหลับมากขึ้น ช่วยลด
ความเครียดอาการซึมเศร้า ลดระดับน้ำตาลในเลือดได้ และเป็นสารตั้งต้น
ในการสังเคราะห์สารสื่อประสาทอื่น ๆ ด้วย เช่น

- เมลาโทนิิน ที่เปรียบเหมือนยาอายุวัฒนะ เพราะจะทำให้นอนหลับได้ ช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกัน ยืดอายุการทำงานของเซลล์ประสาท เซลล์ร่างกายให้ยาวนาน สดชื่นขึ้น
- โดปามีน ที่ช่วยลดความก้าวร้าวและอาการพาร์กินสัน
- อะเซทิลโคลีน ที่ช่วยขยายเส้นเลือดทำให้ความดันลดลง ช่วยในกระบวนการเรียนรู้และความจำ
- ลดปริมาณ ฮาร์โมนิน วาโซเพรสซิน ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมความก้าวร้าว ความสมดุลของน้ำ

** ข้อมูลบางส่วนจากนิตสารชีวจิต ฉบับแรกของเดือนมกราคม 2551 เรื่อง Vibrational Therapy : สวดมนต์บำบัด โดย ชมนาด

- ลดปริมาณของสารเคมีชนิดหนึ่ง ที่เป็นตัวกระตุ้นการทำงานของต่อมหมวกไตให้ลดลง ส่งผลให้ระบบประสาทส่วนกลางทำงานน้อยลง ร่างกายจึงรู้สึกอ่อนคลา ย ปลอดภัย และไม่เครียด

นอกจากนี้ ยังมีข่าวดีจากงานวิจัยในต่างประเทศอีกว่า การสวดมนต์หรือฟังเสียงสวดมนต์อย่างมีสมาธิ นั้น จะช่วยบำบัดอาการป่วยและโรคร้ายต่าง ๆ เหล่านี้ได้ คือ มะเร็ง หัวใจ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง อัลไซเมอร์ ซึมเศร้า ไมเกรน ออทิซึม ย้ำคิดย้ำทำ โรคอ้วน นอนไม่หลับ และ พาร์กินสัน

ในความเห็นของฉันแล้ว ประโยชน์อีกประการหนึ่ง ของการฟังเสียงสวดมนต์หรือสวดเองขณะป่วย ก็คือ จะช่วยเบี่ยงเบนความสนใจของผู้ป่วย ให้ลืมเรื่องความทุกข์กังวล ลืมความเจ็บปวดไปได้ชั่วขณะ เพราะจิตได้หันไปจดจ่อมีสมาธิอยู่กับเสียงหรือการออกเสียงนั้น ๆ แล้ว

สำหรับผู้ป่วยที่ไม่เคยสวดมนต์มาก่อน หรือหากได้ยินเสียงสวดแล้วจะพาลทำให้นึกเห็นภาพตัวเองถูกห้ามเข้าวัดแล้วละก็ ควรเปลี่ยนไปฟังเพลงที่ผ่อนคลาย (ดนตรีบำบัด) แทน หรือพยายามนึกถึงเรื่องดี ๆ ที่เคยทำในอดีต เช่น รักษาศีล ทำบุญตักบาตร ถวายสังฆทาน ช่วยเหลือคนและสัตว์ เป็นต้น หรือแม้แต่ผู้ที่นึกอะไรไม่ค่อยออกเพราะไม่คุ้นเคยกับการทำดีเลย ก็ให้คิดใหม่ว่าหลังจากหายเจ็บป่วยแล้วจะทำใหม่ รีบเร่งสะสมความดี อย่างนี้ก็พอจะช่วยทำให้จิตใจมีกำลังขึ้นมาได้บ้าง

สมัยหนึ่ง พระพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ เกสภพาววัน ใกล้เมือง *สูงสูมาคริระในภคคชนบท (ชื่ออ่านยากจึงเเนอะ)* มีคฤหบดีชื่อนกุลบิดา ได้กราบทูลว่าตนเป็นผู้แก่เฒ่าแล้ว มีกายกระสับกระส่ายเจ็บป่วยเนื่อง ๆ ขอให้พระผู้มีพระภาคได้โปรดพร่ำสอนธรรมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขตลอดกาลนานด้วยเถิด พระพุทธองค์จึงตรัสว่า “**กายนี้เป็นดังฟองไข มีผิวหนังหุ้มไว้ เพราะเหตุนี้ ท่านพึงระลึกอย่างนี้ว่า เมื่อเรามีกายกระสับกระส่ายอยู่ จิตของเราจักไม่กระสับกระส่าย...**”

เพราะฉะนั้น สิ่งที่กำลังป่วยอยู่หรืออาจจะป่วยในอนาคตอันใกล้ ก็ตาม ควรจะต้องเตือนตัวเองบ่อย ๆ คือ พยายามรักษาจิตใจให้เป็นปกติ ไม่ปล่อยไหลกระสับกระส่ายปล่อยให้อาการตามกายไปด้วย เพราะไม่เช่นนั้นแล้ว ต่อให้ฉันมีพระ 9 วัดมาสวดมนต์ทุกบทตลอดทั้งวันทั้งคืน หรือมีหมอ *เทวดายาวิเศษ* ส่งตรงมาจากภพนอกโลก ก็คงจะช่วยอะไรไม่ได้หรอก

ตอนที่ฉันป่วยเป็นมะเร็งหลังโพรงจมูกระยะที่ 3 * ต้องรับยาเคมีบำบัดถึง 7 ครั้ง ฉายรังสี 43 หน แคมโดนแพ็กจมูกและหายใจทางปากอยู่หลายวันนั้น ถ้ามีแม้แต่ห้วงหน้าพะวงหลัง กลัวว่าจะต้อง *กลับบ้านเก่า* ไม่มีสติอยู่กับปัจจุบัน ไม่ได้รับแรงใจแรงเชียร์จากคนรอบข้าง ไม่ดูแลจิตใจตัวเองให้ปราศจากความวิตกกังวลแล้วละก็ ปานนี้ไม่รู้ว่าจะต้องไปผลุบโผล่ร้อนหนาวอยู่ในภพภูมิใด ? อี้... นึกแล้วสยิมก็จริง ๆ !

* อ่านรายละเอียดเพิ่มเติม และเกร็ดเล็กน้อยเกี่ยวกับมะเร็ง ได้จากหนังสือ “ได้เวลาชำระจิตชำระดู” สำนักพิมพ์อมรินทร์ธรรมะ

หลายคนที่เป็นมะเร็งระยะสุดท้ายลามไปถึงสมอง หรือเป็นโรคร้ายแรงอื่น ๆ ที่หมอส่່วนใหญ่ส่ายศีรษะสับสนหน้าหนี เพราะคิดว่า “หมดหวัง เตรียมจอสกาลาไว้ได้เลย” ถ้าเขาหรือเธอไม่มีจิตใจกล้าแกร่ง มัวแต่ท้อแท้ถดถอยถอดใจตั้งแต่ต้น ก็คงไม่ได้รับชัยชนะมาในยัมแปนแก้มปริให้หมอคิดว่าเป็นเรื่องอะเมซซิ่งยิ่งกว่าปาฏิหาริย์ ได้จนถึงทุกวันนี้หรอคะ

มีพี่คนหนึ่งทีฉันเคารพนับถือและต้องยกนิ้วให้เลย เพราะเมื่อหลายปีก่อน เค้าโดนโรคกระหน้าร้อนกินได้ะ เป็นทั้งความดันโลหิตสูง เบาหวาน แบททีเรียในเลือด น้ำท่วมปอด ฟีโนดับ ไตและต่อมลูกหมากอักเสบ นิ้วในถุงน้ำดี ไปจนถึงมะเร็งลำไส้ (8 โรคใน 1 เดียวคนนี้) เคยคิดฆ่าตัวตายวันละหลายหน แต่เพราะได้รับกำลังใจที่ดีจากครอบครัว จึงมีสติคิดได้ ทำจิตใจให้เข้มแข็งอดทน ทุกวันนี้ เค้าแข็งแรงเหมือนคนปกติธรรมดาที่ไม่ธรรมดา สามารถเดิน-วิ่งมาราธอนได้คราวละหลายกิโล และมีความสุขกับการทำความดีด้วยการเผยแพร่หนังสือธรรมะ... คนอย่างนี้แหละทีโรคต่าง ๆ กลัวและเกรงใจ !

ก็แม้แต่วิดีโอ-ซีดี, อารมณ์ดีที่ยังไม่ดี, คนมีไฟกำลังหมดไฟ, เคยเป็นคนทีใจดี กลายเป็นคนไม่มีจิตใจ, เคยเป็นคนทีใจเย็น กลายเป็นฟืนเป็นไฟ, เคยมีคนมาตามใจ กลายเป็นคนทีเอาแต่ใจ, ฯลฯ พี่เบิร์ดยังร้องว่า “ซ่อมได้” เลย...

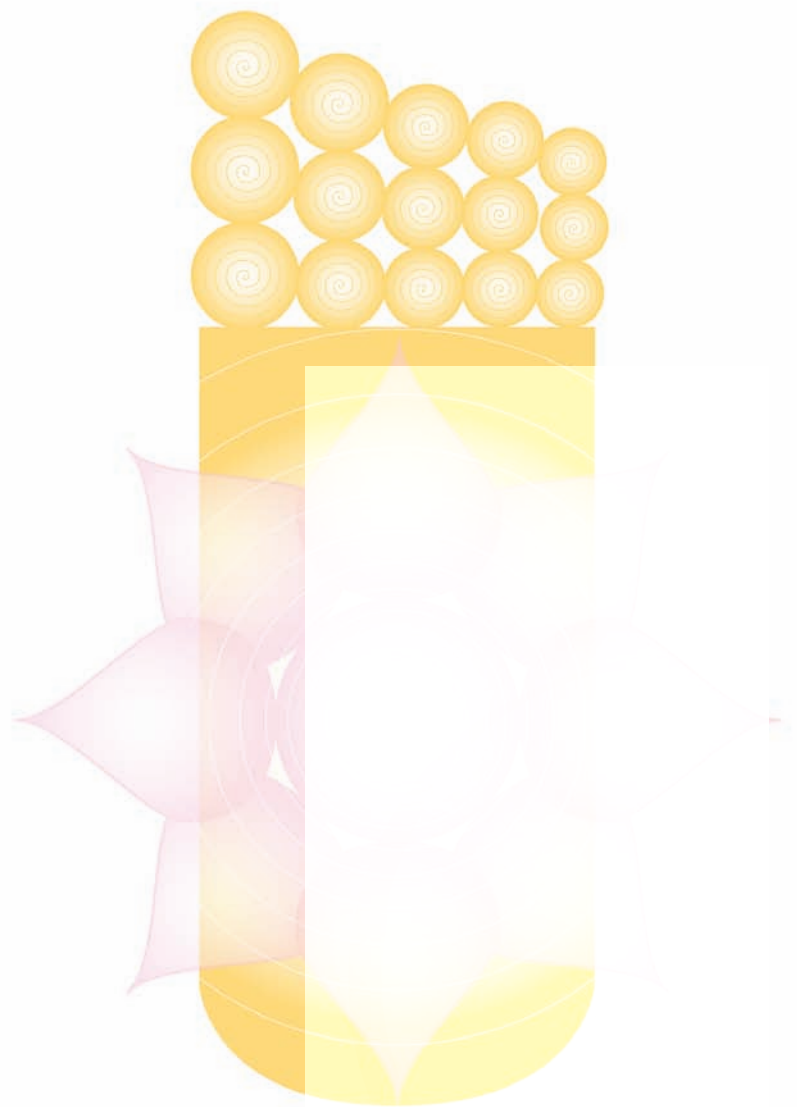
นับประสาอะไร กับความเจ็บไข้ได้ป่วยทีแสนจะเป็นเรื่องธรรมดา และยังไม่ถึงขั้นเรียกว่าเปื่อยนั้น ทำไมจะซ่อมไม่ได้ละ ?

แต่ก่อนจะส่งให้ผู้อื่นซ่อม ฉันขอแนะนำให้ผู้ป่วยทุกคน ซ่อมใจของตัวเองให้กลับคืนสู่สภาพปกติก่อนนะ... เพราะไม่แน่ว่า “ซ่อมยากส์” แน่ ๆ อ๊ะ !

อตตา หิ อตตโน นาโถ
โก หิ นาโถ ปโร สียา
อตตนา หิ สุตุนเตน
นาถิ ลมถิ ทูลลภํ ฯ

เราต้องพึ่งตัวเราเอง
คนอื่นใครเล่าจะเป็นทีพึ่งได้
บุคคลผู้ฝึกตนดีแล้ว
ย่อมได้ทีพึ่งทีได้แสนยาก

ชีวิต
เลือกเกิดได้

ดอนเป็นเด็กฉันเคยถามแม่ว่า “หนูเกิดมาได้อย่างไร ?” แม่มักจะตอบอ้อมอ้อมว่า “ออกมาทางรกแล้ว” บ้าง “โผล่มาทางสะดือ” บ้าง หรือบางทีก็บอกว่า “เก็บมาจากถังขยะโน่นนั่น” ฉันเลยคิดว่ายังไงซะ ก็คงไม่ได้คำตอบที่ถูกต้อง จึงไม่อยากรบเร้าหาความจริงจากแม่อีก

พอโตขึ้นมาหน่อยก็เกิดสงสัยว่า “ทำไมคนเราถึงต้องเกิดมาด้วย ?” คราวนี้จะถามใครดีล่ะ ? ก็มีบางคนบอกว่า “เกิดมาเพื่อใช้กรรม” ฉันฟังแล้วกึ่ง ๆ ไม่รู้เรื่อง แต่ต้องทำเป็นว่าเข้าใจเพราะกลัวเสียเซลฟ์เสียฟอร์ม

แม้คำถามแบบนี้จะเคยเกิดขึ้นมาสายสิบปีแล้ว แต่เชื่อผมครก กินได้เลยว่า ทุกวันนี้ยังมีเด็กที่ชอบถามพ่อแม่และคุณครูแบบเดียวกันนี้แหละ ซึ่งก็คงจะได้คำตอบที่จริงบ้างหลอกบ้าง แตกต่างกันไป

แล้วมีใครเคยสงสัยมั้ยว่า **ทำไมคนเราถึงเกิดมาไม่เหมือนกัน ?** ทำไมทารกบางคนก็มีหน้าตาผิวพรรณดี ได้เป็นลูกคนรวย คลอดในโรงพยาบาล ชั้นหนึ่ง พ่อแม่ประคัมประหงมทะนุถนอมดูแลอย่างดี อยากได้อะไรก็ได้ ในขณะที่อีกหลายคนกลับดูขี้ริ้วขี้เหร่ ฐานะทางบ้านยังยากจนข้นแค้น ข้ำวร้ายไปกว่านั้น มีเด็กจำนวนไม่น้อยที่เกิดมาก็ถูกพ่อแม่ทอดทิ้ง ไม่เป็นที่ปรารถนา พิกัดไม่สมประกอบ ฯลฯ อะไรเล่าที่เป็นสาเหตุทำให้คนเรา “ต่างกันตั้งแต่เกิด” ได้มากถึงเพียงนี้ ?

ถ้าไปถามนักวิทยาศาสตร์ คงจะได้รับความกระจ่างเพียงเรื่องทางกายภาพเท่านั้น ว่าเป็นเพราะพันธุกรรม หรือ ยีน (Gene) ที่ถ่ายทอดมาจากพ่อแม่ ส่วนเรื่องสถานภาพหรือเหตุที่ทำให้เกิดในครอบครัวร่ำรวยยากจนนั้น ต่อให้ส่องกล้องจุลทรรศน์ปาดเบรื่องแคไหน ก็คงได้แต่อึ้งอ้ออ้าวว่าเป็นเรื่องของโชคชะตา ฟ้าลิขิต หรือไม่ก็สิ่งศักดิ์สิทธิ์ดลบันดาล ไปโน่นเลย !

ความซับซ้อนซ่อนเงื่อนของความต่างตั้งแต่ลืมตาดูโลกนี้ คงไม่มีผู้ใดคลายปมปัญหาให้มนุษย์เรา ได้ชัดเจนเท่าพระพุทธเจ้าเป็นแน่ ซึ่งพระองค์ได้ทรงตอบคำถามของสุภมาณพบุตรแห่งโคตเทยพราหมณ์ เกี่ยวกับกรรมอันเป็นเหตุเป็นผลเกี่ยวเนื่องกัน 7 คู่ ดังนี้ คือ :-

1. มีอายุสั้น เพราะฆ่าสัตว์ มีอายุยืน เพราะไม่ฆ่าสัตว์
2. มีโรคมาก เพราะเบียดเบียนสัตว์ มีโรคน้อย เพราะไม่เบียดเบียนสัตว์
3. มีผิวพรรณทราม เพราะขี้โกรธ มีผิวพรรณดี เพราะไม่ขี้โกรธ
4. มีศักดิ์ (อำนาจ) น้อย เพราะมักริษยา มีศักดิ์มาก เพราะไม่มักริษยา
5. มีโภคทรัพย์น้อย เพราะไม่ให้ทาน มีโภคทรัพย์มาก เพราะให้ทาน
6. เกิดในตระกูลต่ำ เพราะกระด้างถือตัวไม่อ่อนน้อม เกิดในตระกูลสูง เพราะไม่กระด้างถือตัว แต่รู้จักอ่อนน้อม
7. มีปัญญาทราม เพราะไม่เข้าไปหาสมณพราหมณ์ ไม่ถามเรื่องกุศล อกุศล เป็นต้น มีปัญญาดี เพราะเข้าไปหาสมณพราหมณ์ ใ้ถามเรื่องกุศล อกุศล เป็นต้น

ถ้าใครเกิดมาสองกระຈະໂຈກຂະໂຈກດູໜ້າຕົວເອງ ແລ້ວຮູ້ສຶກອາຣມຣ໌ບໍ່ຈ່ອຍ ເພາະໄມ່ໂດນໃຈເຣື່ອງໂຈໄວເອ້ ໄມ່ເອງທັງຮູບຮ່າງໜ້າຕາຜົວພຣຣນ ເພດຜິດຟ້າຍນ ສມອ່ງໄມ່ປຣາດເປຣື່ອງ ພັວໃຈອ່ອນແອ ກູມີຕ້ານທານຕ່ຳ ອາຍຸກໍສິ້ນຈັດຈູ້ ຮູ້ານະ ດຣອບຄຣັວຍັງຕ້ອງກັດກ່ອນເກລືອກິນ ດຣກະກຳລຳບາກ ໄມ່ເປັນທີ່ຣັກໂຄຣ່ຂອງໂຄຣ ໆ ກໍອ່ຍ່າໄດ້ໂຍນຄວາມຜິດໃຫ້ພ່ອມ່ແມ່ຫຼືຜູ້ໂດເລຍ ເພາະທຸກສິ່ງທີ່ດິດຕົວມາຫຼືອ ໄດ້ຣັບຕັ້ງຕັດເກີດນັ້ນ ໄມ່ໄດ້ເປັນເຣື່ອງຟລາດຟັ້ງບັງເອີຍ ຄວາມລຳເອີຍຂອງ ເທວດາຟ້າດິນ ຫຼືອໂຄຣຍັດເຍີຍດີໃຫ້ສັກນິດ ແຕ່ມາຈາກເຫຕຸປັຈຈັຍທີ່ຕົວເອງເປັນ ຜູ້ກ່ອນທັງສິ້ນ ເພາະຟຸດຕິກຣມທີ່ໜັກໄປທາງໂດ ຍ່ອມນຳຊີວິດໄປສູ່ຄວາມ ເປັນສິ່ງນັ້ນ

ເຊັ່ນເດີຍກັບການປຸງຣສອາຫຣ ແບບວ່າຖ້າໄຟຟຣິກເຍອະກໍຍ່ອມນຳໄປສູ່ ຄວາມແຂ້ບ ເຕີມນ້ຳຕາລແຍຣຣສາດີກໍຕ້ອງອອກຫວານ ທຳນ້ຳປລາຫຸກກໍໄມ່ພັນ ເຕີມປັດປີ້ ປີບມະນາວເຟລິນກໍຕ້ອງເປຣື້ຍວຈັດຈັດ ຫຼືວ່າຖ້າມີຟຸດຕິກຣມກິນເຜັດ ໄມ່ບັນຍະບັນຍັກຣເພາະກໍອາຈຳພັງໄດ້ ຫາກກິນເຕີມຂ້າຂາກກໍມີໂອກາສຄວາມດັນ ໂລຫິດສູງ ໜັກຫວານເຈັບບ່ອຍ ໆ ກໍມີຫຼັງເບາຫວານຣັບປຣະຫານໄດ້ ເປັນຕົ້ນ

ຖ້າເຣາວຍາກໃຫ້ຟຸດອອກມາແອບປັດຟ້ຳຣ່ອມໄດ້ຣະດັບນຳພ່ອໃຈ ກໍຕ້ອງສ້າງ ເຫຕຸທີ່ດີໃຫ້ສມນ້ຳສມເນື້ອກັນດ້ວຍ ເຊັ່ນ ຖ້າເດັກຄົນໄໜອຍາກເກ່ງ ກໍຕ້ອງຕັ້ງໃຈເຣືືນ ຂຢັນອ່ານໜັງສື ພັນທຳກຸກບ້ານ ໄມ່ໃຊ້ເອາແຕ່ເລ່ນເກມ ເສຟລະຄຣ ເມ້າທ໌ ມາຣາຣອນ ນອນໄມ່ເລິກ ຯລຯ ຫຼືອຖ້າໂຄຣອຍາກຣວຍເລືອດັນ ກໍຕ້ອງມຸ່ງມັນ ທຳງານທີ່ໄດ້ເຈິນມາກແລະສຸຈຣິດ ໃຊ້ສ່ອຍປຣະຫຍັດ ເກັບຫອມຣອມຣົບໃຫ້ເຍອະເຂົ້າໄວ້ ເປັນຕົ້ນ

ຄັ້ງໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະກາດປຣະທັບ ຜົນ ເຂຕວນາຣາມ ໄດ້ຕຣັສແຕງຣຣມ ວ່າ ການທີ່ກິກຊຸປຣະກອບດ້ວຍສຣັທຣາ (ຄວາມເຊື່ອ), ຕິລ (ການຣັກຊາກາຍວາຈາ ໃຫ້ເຣືືບຣ້ອຍ), ສຸຕະ (ການສັດຕັບຣັບຟັງ), ຈາຄະ (ການສລະ) ແລະປັຸຍຸຸຸ ຫາກ ຕັ້ງຈິຕຈະໄປເກີດໃນທີ່ດີ ໆ ອ່ຍາງໄວ້ ເມື່ອບຣມຄວາມຈິດຫຼືເຈຕນາກັບ ຣຣມະ (ສຣັທຣາຕິງປັຸຍຸຸຸ) ເປັນເຣື່ອງອ່ຍູໃຫ້ມາກແລ້ວ ກໍຈະເກີດໃນຮູ້ານະ ນັ້ນ ໆ ໄດ້ຕາມປາຣາຣນາ ຕັ້ງແຕ່ເປັນກຊັຕຣິຍ໌ມຫາສາລ ພຣາຫມຣນມຫາສາລ (ພຣາຫມຣນຜູ້ມັ່ງຄັ່ງ) ຈນຕິງເທຟ ພຣຫມ ທັງຮູບພຣຫມແລະອຸຣູບພຣຫມ ແລະ ໃນທີ່ສຸດກໍຕິງທຳອາສະ * ໃຫ້ສິ້ນໄດ້ ຄື ນິຟຟານ ໄມ່ຕ້ອງກັບມາເກີດອີກແລ້ວ ນັ້ນເອງ

ການເລືອກເກີດໄດ້ຕາມປາຣາຣນານີ້ ໄມ່ໄດ້ມີການລືອດເສປັກ ເຈພະພຣະ ກິກຊຸເທ່ານັ້ນ ມນຸຊຍ໌ທຸກຄົນທີ່ຍັງມີລມຫາຍໃຈອ່ຍາງເຣອແລະຈັນ ກໍລ້ວນມີສິທິ ເທ່າເທືືຍມກັນ ແຕ່ທັງນີ້ຕ້ອງເຂົ້າໃຈກ່ອນວ່າ “ການເລືອກເກີດໄດ້” ກັບ “ການໄດ້ເກີດ ອ່ຍາງທີ່ເລືອກ” ນັ້ນ ເປັນຄົນລະເຣື່ອງກັນເລຍ ໄມ່ໃຊ້ວ່າທຸກຄົນຈະປຣະສຟຸດສຳຣັກ ເມື່ອນກັນຫມດະເຣອ ເພາະຊັ້ນອ່ຍູກັບປັຈຈັຍຫລາຍອ່ຍາງຕັ້ງໄດ້ກ່ລ່ວມາແລ້ວ

ຈະນັ້ນ ການທີ່ຄົນສ່ວນໂຫຍ່ຂອບພຸດວ່າ “ຊີວິດເລືອກເກີດໄມ່ໄດ້” ຈິງ ເປັນການພຸດໂດຍໄມ່ໄດ້ຕັ້ງອ່ຍູບຸນຟື້ນຮູ້ານຂອງຄວາມຈິງ ແຕ່ເປັນເຣື່ອງທີ່ພຸດກັນ ຈນຊິນ ໄດ້ຍິນກັນຈນເຊື່ອ ເສີຍມາກກວ່າ

ໃນຊີວິດປຣະຈຳວັນ ຄົນເຣາຕັ້ງແຕ່ແບເບາະຈນຕິງວັຍໄມ່ໄດ້ລັຜັ່ງ ກໍຕ້ອງເລືອກ

* ກິເລສທີ່ຫມັກຫມຸມຫຼືອດອ່ຍູໃນສັນດານ

กันตลอดเวลาอยู่แล้ว เช่น เลือกที่จะกินหรือไม่กินอะไร กินเพื่อประโยชน์ หรือเพื่อความอร่อย, เลือกทำหรือไม่ทำอะไร, เลือกแต่งตัวอย่างไรเพื่อให้เข้ากับบุคลิกของตัวเอง, เลือกจะใช้จ่ายแบบประหยัดหรือฟุ่มเฟือย, เลือกเรียนสาขาใด ทำงานด้านไหน ในประเทศใด, จะคบเพื่อนแบบไหนดี (พวก รวยแต่ก หรือ ประเภททำงานก ๆ แต่ไม่รวยสักที), จะมีเหย้ามีเรือนหรือ อยู่คานทองนิเวศน์ดีหว่า ?, เมื่อยามเจ็บป่วย ก็ต้องเลือกวิธีการรักษาว่า จะซื้อยามากินเองหรือไปพบแพทย์ดีนะ ?, ถึงเวลาสิ้นลมหายใจ ญาติพี่น้องก็ยัง ต้องเลือกพิธีการให้อีกว่า จะเป็นแบบไหน, วัดใด, กี่วัน จึงจะเหมาะสม เป็นต้น

แม้แต่การสอบเอ็นทรานซ์เข้ามหาวิทยาลัยในสมัยก่อน นักเรียนก็สามารถเลือกคณะที่ต้องการจะเรียนได้ถึง 6 ลำดับ ถ้าใครทำคะแนนได้ถึง เกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ก็จะได้เรียนในคณะที่ตัวเองเลือก ส่วนใครที่ได้คะแนนไม่ถึง ก็ต้องไปสมัครเรียนในมหาวิทยาลัยเปิดแทน

ในเมื่อระหว่างมีชีวิตอยู่ เรายังเลือกได้ถึงร้อยแปดพันเก้าหมื่นสิบล้านแล้วมีเหตุผลใดละที่จะเลือกเกิดไม่ได้ แต่ละคนที่มีสภาพเป็นอยู่ทุกวันนี้ ก็ล้วนมีเหตุมาจากสิ่งที่ตัวเองเลือกและกระทำในอดีตทั้งนั้น ด้วยหลักเดียวกันที่ว่า ผลที่เกิดขึ้นในวันหน้าขึ้นอยู่กับกระทำในวันนี้ ฉะนั้น เราจะเกิดเป็นอะไรและอย่างไรในชาติหน้า ก็ย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งที่เราทำในชาตินี้ เช่นกัน

พระพุทธเจ้าท่านตรัสรู้ว่าการเกิดของสิ่งมีชีวิต มีอยู่ 4 หนทาง จะเรียกว่า กำเนิด 4 หรือ โยนิ 4 ก็ได้ คือ

1. **ขลาพูชะ** สัตว์เกิดในครรภ์ คือ คลอดออกมาเป็นตัว เช่น คน โค สุัข แมว เป็นต้น

2. **อันทชะ** สัตว์เกิดในไข่ คือ ออกไข่เป็นฟองก่อนแล้วจึงฟักเป็นตัว เช่น นก เป็ด ไก่ เป็นต้น

3. **สังเสทชะ** สัตว์เกิดในโคล คือ เกิดในของชื้นแฉะหมักหมมเน่าเปื่อย ขยายแพร่ออกไปเอง เช่น หนอน เป็นต้น

4. **โอปปาติกะ** สัตว์เกิดผุดขึ้น คือ เกิดผุดเต็มตัวในทันใด เช่น เทวดา สัตว์นรก เปรต เป็นต้น

และกรรมยังจำแนกสัตว์ให้ไปเกิดในที่ต่าง ๆ ได้ถึง 31 ภพภูมิ ซึ่งมีทั้งแดนที่ดี (สุคติภูมิ) ได้แก่ อรูปพรหม 4 ชั้น, รูปพรหม 16 ชั้น, เทวดา 6 ชั้น, มนุษย์ และแดนที่ไม่ดี (ทุคติภูมิ) ได้แก่ เดรัจฉาน, เปรต, อสุรกาย, สัตว์นรก

ประเด็นต่อไปนี้ก็สำคัญ กาดอกจันไว้ได้เลย คือ เรื่องของกรรม ขณะใกล้ตาย (อาสนนกรรม) นั้นต้องพึงระวังให้ดี เพราะถ้าลมหายใจสุดท้าย มีความโลภเป็นใหญ่ ก็อาจได้ไปเกิดเป็นเปรต, ถ้าโกรธมาแรง ก็มีหวังได้แข่งเป็นสัตว์นรก หรือถ้าหลงในกายใจ สมบัติ ว่าเป็นตัวเราของเรา ก็ได้ไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน ชั่วร้าย !

หลายคนอาจบอกว่า “ฉันไม่เชื่อเรื่องภพในชาติหน้าหรอก อย่ามาหลอกเสียให้ยากเลย” เฮ้อ ! แล้วถ้าสิ่งที่เธอไม่เชื่อ เกิดมีจริงขึ้นมาละ

เธออยากจะเป็นผู้รันทศขัตสนตั้งแต่ร้องอุแว้ ๆ มั้ย ? ...แล้วมันคุ้มกันหรือเปลวกับความดื้อตาใส ประมาทไม่เข้าเรื่อง หากต้องเกิดมาพร้อมกับโรคประจำตัว ร่างกายพิกลพิการนะ ? แบบนี้ก็ไม่ต่างจากคนตาบอดที่บอกว่าไม่มีดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ หรอกนะ !

จักรวาลนี้มีสิ่งลึกลับซับซ้อนมากมายที่วิทยาศาสตร์ยังพิสูจน์ไม่ได้ หากเราจะมัวแต่จำกัดขอบเขตความเชื่อเฉพาะสิ่งที่มองเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ลิ้มรส กายสัมผัส หรือใช้เครื่องมือวัดค่าเป็นตัวเลขได้ โดยไม่ใส่ใจในสิ่งที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ ก็นับว่าเสียโอกาสพลาดสิ่งดี ๆ ในชีวิตไปอย่างน่าเสียดาย

ไหน ๆ เราส่วนใหญ่ก็ต้องกลับมาเกิดกันอีกเป็นแน่แท้ จึงพึงควรหมายใจไว้สักภพภูมิหนึ่ง แล้วศึกษาคุณสมบัติที่จะไปอุบัติในแดนนั้นให้ถ่องแท้ เร่งสั่งสมพฤติกรรมให้ครบถ้วนไม่ขาดตกบกพร่อง เพราะถ้าผลอดตัวมัวประมาท ไม่เตรียมตนบุญบารมีไว้ขณะยังมีโอกาส ถึงเวลาชี้แจงแก่ ก็ต้องถูกวิบากส่งไปในแดนเดือดร้อนแน่นอน

ยังงี้ก็ขอแนะนำว่าควรเลือกภพภูมิที่สูงไว้ก่อนดีกว่า แล้วพากเพียรพยายามไปให้ถึงที่สุด เพื่อผิดพลาดทำคะแนนไม่ถึงเกณฑ์ จะได้ไม่ต้องตกลงลำดับไประกำลำบากในแดนทุคติภูมิไป !

คพุกเมเก อุปปชุนติ
นิริยํ ปาปกมฺมิโน
สคฺคํ สุกคฺติโน ยนฺติ
ปรีนิพฺพนฺติ อนาสวํ ฯ

สัตว์บางพวกกลับมาเกิดอีก
พวกที่ทำบาป ไปนรก
พวกที่ทำดี ไปสวรรค์
พวกที่หมดอาสวกิเลส ปรีนิพพาน

ตีดกรรน

“ตัดเลยตัดเลย ชับ ! ชับ ! ชับ ! ... ตัดให้ขาดเลย ชับ ! ชับ ! ชับ !”

เมื่อไม่กี่ปีมานี้ หากใครไม่เคยได้ยินเพลงฮิตติดชาร์ตซ้ำซ้ำแบบนี้หละก็ อาจโดนเพื่อนล้อว่าเข้เขย มัวแต่ทำอะไรนะ ไปอยู่หลังเทือกเขา หิมาลัยมารีเธอ ? แต่หากเป็นสมัยนี้ ถ้าใครไม่คุ้นหูกับเรื่องพิธี “ตัดกรรม” ก็นับว่าตกกระแห ไม่ได้ติดตามข่าวสารบ้านเมืองเอาซะเลย

ทีนี้เพื่อไม่ให้เกิดความคลาดเคลื่อน เฟลอคุยกัณคนละเรื่อง ฉันจะขอยกข่าวที่เกิดขึ้นจริงในแผ่นดินเมืองพุทธที่นิยมลัทธิพราหมณ์ มาเล่าให้ฟังเรื่องหนึ่งก็แล้วกัน

มีสถานที่เก่าแก่แห่งหนึ่ง (จะเป็นอะไรอยู่แถวไหนอย่าให้บอกเลยนะ) มีความโดดเด่นมากในเรื่องพิธีตัดกรรม ลอยเคราะห์ ต่อโชค เพราะลือกันว่าเจ้าพิธีได้เรียนวิชาอาคมจากเกจิอาจารย์ดัง และจากตำราพิชัยสงครามโบราณ สมัยสุโขทัยโน่น ท่านกล่าวว่า “ปัจจุบันประชาชนมีความเชื่อว่า กฎแห่งกรรม วิชากรรมมีจริง แต่จะทำไมให้กรรมหนักกลายเป็นเบาและจากเบาเป็นไม่มีเลย ก็ต้องอาศัยพระคาถาและพิธีกรรมนี้แหละ” (ว่าเข้าป็นั้น !)

พิธีที่จัดเป็นประจำ ก็เลยต้องมีการสวดเจริญพระพุทธรูปหลายรอบ บทธ แล้วจบลงด้วยการตัดปลายผมของผู้ที่เข้าพิธี จากนั้นก็นำไปลอยน้ำ ซึ่งถือเป็นการลอยทุกข์โศกโรคภัย ลอยเสนียดจัญไร ลอยความยากจนต่าง ๆ ผู้ที่เข้าพิธีส่วนมาก หากใครมีความเชื่อความศรัทธาก็จะสัมฤทธิ์ผล

เช่น หายจากโรคภัยไข้เจ็บ จากความทุกข์ร้อน จากสิ่งที่เป็นอุปสรรค จากการอาฆาตของเจ้ากรรมนายเวร และการหลอกหลอนของภูตผีปีศาจ

เมื่อได้ยินข่าวแบบนี้แล้ว ถ้าใครเป็นพวกที่มีศรัทธาจริง หนักไปทางนุ่มใจเชื่อ ก็คงจะตื่นเต้นลึกลงใจ แห่ไปร่วมพิธีจนแน่นขนัด แต่สำหรับผู้ที่เป็นพุทธจริต หนักไปทางคิดพิจารณา ก็คงต้องคิดหน้า-คิดหลัง คิดบน-ล่าง ซ้าย-ขวา ให้ครบทั้ง 6 ทิศ ไตร่ตรองรอบด้านให้เห็นถึงคุณ-โทษ จริง-เท็จ ก่อนที่จะเชื่ออะไรง่าย ๆ

เพราะจะต้องใช้หลักที่พระพุทธรองค์ทรงแสดงแก่ชาวกาลามะ หมู่บ้าน เกสบุตติยนิคม แคว้นโกศล หรือที่เรียกว่ากาลามสูตร 10 ในการพิจารณา คือ

1. อย่าเพิ่งเชื่อตามที่ฟัง ๆ กันมา
2. อย่าเพิ่งเชื่อตามที่ทำต่อ ๆ กันมา
3. อย่าเพิ่งเชื่อตามคำเล่าลือ
4. อย่าเพิ่งเชื่อโดยอ้างตำรา
5. อย่าเพิ่งเชื่อโดยนิกเดา
6. อย่าเพิ่งเชื่อโดยคาดคะเนเอา
7. อย่าเพิ่งเชื่อโดยนึกคิดตามแนวเหตุผล
8. อย่าเพิ่งเชื่อเพราะถูกกับทฤษฎีของตน
9. อย่าเพิ่งเชื่อเพราะมีรูปลักษณะที่ควรเชื่อได้
10. อย่าเพิ่งเชื่อเพราะผู้พูดเป็นครูบาอาจารย์ของตน

เพื่อให้สมชื่อว่าเป็นชาวพุทธที่แท้จริง เมื่อได้ข่าวได้ยินอะไรมาก็อย่าเพิ่งรีบเชื่อล่ะ ต้องใช้ปัญญาวิเคราะห์ก่อนว่าน่าเชื่อถือหรือไม่ เช่น เรื่องตัดกรรมนะ คำทำได้จริงซับซ้อนเหมือนเพลงที่ร้องกันหรือเปล่า ? ถ้าใครอยากรู้ก็ขยับเข้ามาใกล้ ๆ ฉันจะได้ฟังงะงะงะ วิเคราะห์ไปพร้อมกันเลยทีเดียว

คำว่า “ตัดกรรม” ตามข่าวที่ยกมานะ สามารถตีความได้ 2 ทางนะ เธอ คือ...

1. ตัดการกระทำ (กรรม)
2. ตัดผลการกระทำ (วิบาก)

ถ้าเป็นเรื่องตัดการกระทำนะ ฉันว่าไม่ต้องไปทำพิธีกลีปิกรรมให้เสียเวลาเงินทองหรอก เพราะเธอกับฉันก็ตัดกันเองได้ ไม่จำเป็นต้องใช้ของมีคม หรือวิชาอาคมใด ๆ เลย เนื่องจากเป็นการตัดที่ต้นสายไม่ใช่ปลายเหตุ เช่น ถ้าเราอยากจะด่าใครสักคนที่ทำไม่ดีกับเรา แต่เกิดมีสติคิดได้ก่อนว่า เขาทำไม่ดีก็เป็นกรรมของเขา ด่าไปก็ไม่มีประโยชน์อะไร แถมเปลืองน้ำลายเปล่า ๆ ก็เลยระงับอารมณ์สงบปากสงบคำไว้ได้ แบบนี้ ก็เรียกว่า “ตัดกรรม” แล้ว

หรือหากฉันไปเห็นกระเป๋าสตางค์ของใครไม่รู้ หล่นอยู่ในห้องน้ำ แล้วเกิดความโลภอยากเก็บตกมาเป็นของตัวเอง แต่จับพลันทันใดก็คิดว่า ถ้าหากยึดมาเป็นของเรา คนที่เขาทำหล่นไว้คงต้องเดือดร้อนแน่ เลยเปลี่ยนใจ

ไปประกาศหาเจ้าของแทน อย่างนี้ก็เรียกว่าเป็นทั้งการ “ตัดกรรมชั่ว” และ “ต่อกรรมดี” ในคราวเดียวกันด้วย

ส่วนเรื่องตัดผลการกระทำละ มีใครทำได้มั๊ย ? ก่อนจะรีบด่วนสรุป ฉันขอนำพุทธศาสนสุภาษิตมาเรียนให้ทราบก่อนดีกว่า ท่านว่า “กมฺมุนาวตตตี โลโก สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม” และในบทสวดมนต์ทำวัตรเช้าก็มีประโยคที่ว่า “เรามีกรรมเป็นของตน มีกรรมเป็นผู้ให้ผล มีกรรมเป็นแดนเกิด มีกรรมเป็นผู้ติดตาม มีกรรมเป็นที่พึงอาศัย เราทำกรรมอันใดไว้ เป็นบุญหรือเป็นบาป เราจะเป็นทายาท คือจะต้องได้รับผลของกรรมนั้น ๆ สืบไป”

เมื่อเป็นเช่นนี้ คงพอจะมองเห็นออกแล้วว่า เรื่องตัดผลการกระทำ ด้วยพิธีกรรมต่าง ๆ นั้น ชู้ยกเบ้เบ้ ชู้จุ๋ตลาลา เป็นไปไม่ได้เลย เพราะเราทุกคนต่างก็เป็นทายาทของกรรม ผู้ใดผูกผู้นั้นก็ต้องเป็นคนแก่ ใครทำก็ต้องรับผลเอง และเมื่อกระบวนการกรรมเริ่มทำงานแล้ว ไม่มีใครสามารถหยุดยั้งได้หรอก

หากจะอธิบายให้เห็นภาพชัด ๆ เหมือนภาพยนตร์สารคดีแล้ว ก็คือคนทำกรรมเปรียบเหมือนเนื้อทราย (กวางชนิดหนึ่ง) ที่กำลังถูกไฮยีนา (สัตว์กินเนื้อตระกูลหมาใน) ฝูงหนึ่งไล่ล่า ซึ่งก็คือวิบากที่ติดตามมานับครั้งนับภพชาติไม่ถ้วน นั่นเอง คราวใดที่เราทำความดี ก็เหมือนเนื้อทรายกำลังวิ่งหนีไฮยีนา ยิ่งทำดีมาก ก็ยิ่งอยู่ห่างไกลจากการโดนขย้ำมากไปด้วย

แต่ถ้าทำความชั่ว ก็เหมือนเป็นการวิ่งหลงทางเข้าไปหาไฮยีน่า ยิ่งถ้า
เผลอทำบ่อย ๆ แล้ว ก็เท่ากับเป็นการเร่งเวลาหาที่ตาย โดนเขมือบรวดเร็วขึ้น
เท่านั้นเอง

ทุกสิ่งที่เราคิด พูด ทำ (มโนกรรม วาจากรรม กายกรรม) ทั้งดีและร้าย
จะต้องมีผลสะท้อนกลับมายังตัวเราเสมอ ไม่วันใดเวลาหนึ่ง ก็ภพใดชาติหนึ่ง
อย่างแน่นอน คำสอนทางพุทธศาสนานั้น ไม่เคยมีสักครั้งที่กล่าวว่า
เมื่อทำกรรมแล้วจะสามารถพ้นวิบากได้ด้วยพิธีตัดกรรม แก้วกรรม ล้างกรรม
หรือ ลอยกรรม เพราะถ้าพิธีเหล่านั้นได้ผลแล้ว ทุกวันนี้ก็คงไม่มีคนยากจน
เจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุ พิกار อายุสั้น นักโทษติดคุก นักการเมืองหนีคดี
 ฯลฯ เป็นแน่

หรือถ้าล้างบาปกรรมได้จริง น้ำในแม่น้ำคงคาที่เชื่อกันว่าศักดิ์สิทธิ์
ก็คงจะถูกนำมาบรรจุใส่ขวด จำหน่ายในราคาแพงกว่าทองคำเพชรนิลจินดา
เสียอีก และพวกกุ้ง หอย ปู ปลา นาก กบ เต่า ตะกวด ตัวซิลเวอร์ตัวโกลด์
 ฯลฯ ในแม่น้ำ ก็คงได้ไปเกิดบนสวรรค์ เป็นเทวดาสบายใจเชื่อกันว่าพวกเดินดิน
กินข้าวแกงอย่างเรา ๆ แล้ว จริงมั๊ย ?

เรื่องกฎแห่งกรรมนั้น มันคงตรงเผงยิ่งกว่ากฎเหล็กกฎหลอกของ
รัฐบาลแหละแหละ ชนิดที่เรียกว่าห่างชั้นเอามาเทียบกันไม่ได้เลย เพราะ
เป็นกฎธรรมชาติตายตัวที่ไม่ได้ถูกตั้งขึ้นโดยใครหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง จะมา

นั่งจับเข่าสอนหัวซุกเอี้ยเกี้ยเขี้ยะ เพื่อประโยชน์ตัวเองพวกพ้องก็ไม่ได้ เนื่องจาก
เป็นไปตามเหตุปัจจัย หรือที่พระท่านเรียกตถตา เป็นเช่นนั้นเอง

ซึ่งกฎที่ว่ามีอยู่ 5 ประเภท เรียก**นิยาม 5** (กำหนดอันแน่นอน,
ความเป็นไปอันมีระเบียบแน่นอนของธรรมชาติ) ได้แก่

1. **อุตุนิยาม** กฎธรรมชาติที่**เกี่ยวกับอุณหภูมิจากปรากฏการณ์ธรรมชาติ**
ต่าง ๆ โดยเฉพาะดิน น้ำ อากาศ และฤดูกาล อันเป็นสิ่งแวดล้อมสำหรับ
มนุษย์หรือวัตถุที่ไม่มีชีวิตทุกชนิด ซึ่งเมื่อมีเหตุปัจจัยเพียงพอก็จะเกิดขึ้น
โดยธรรมชาติของมันเอง ไม่มีใครเป็นผู้กำหนดหรือห้ามได้ “อะไรจะเกิด
ก็ต้องเกิด” (Que sera sera... Whatever Will Be Will Be) เช่น การที่ฝน
จะตก ก็ต้องมีเหตุปัจจัยเพียงพอให้เกิด ซึ่งได้แก่ การระเหยของน้ำบนดิน
การรวมตัวของก้อนเมฆ การเกิดลมพัด การกระทบกับความเย็น เป็นต้น

2. **พีชนิยาม** กฎธรรมชาติที่ครอบคลุมความเป็นไปของสิ่งมีชีวิต
ทั้งพืชและสัตว์ **เกี่ยวกับการสืบพันธุ์** เช่น เมื่อเรานำเมล็ดข้าวเปลือก
ไปเพาะ ต้นที่งอกออกมาจะต้องเป็นต้นข้าวเสมอ หรือ ม้าเมื่อออกลูกมา
แล้วย่อมเป็นลูกม้าเสมอ ไม่มีทางเป็นหมาได้เลย

3. **จิตตนิยาม** กฎธรรมชาติที่**เกี่ยวกับกลไกการทำงานของจิต**
กระบวนการของความคิด ซึ่งจิตมีกฎเกณฑ์ในการทำงานและแสดงพฤติกรรม
เป็นแบบฉบับเฉพาะตัว เช่น ควบคุมยาก เปลี่ยนแปลงเร็ว เกิดดับตลอดเวลา
 เป็นต้น

4. **กรรมนิยาม** กฎธรรมชาติเกี่ยวกับการกระทำของสิ่งมีชีวิต คือกระบวนการให้ผลของการกระทำ เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ไม่มีใครรับกรรมแทนใครหรือตัดกรรมให้ใครได้ เป็นต้น

5. **ธรรมนิยาม** กฎธรรมชาติที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ และอาการที่เป็นเหตุเป็นผลกันแห่งสิ่งทั้งหลาย เป็นกฎสากลที่ครอบคลุมความเป็นไปทั้งฝ่ายจิตและฝ่ายวัตถุ กฎข้อนี้มีขอบเขตครอบคลุมกว้างขวางที่สุด (กฎ 4 ข้อข้างต้น ก็สรุปรวมลงในข้อนี้) อันได้แก่กฎไตรลักษณ์ทั้ง 3 คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

ณ ที่นี้ ฉันขอเจาะลึกเฉพาะเรื่องกรรมนิยามก็แล้วกัน ซึ่งกฎแห่งกรรมนี้จำแนกการให้ผลได้ 3 หมวดคือ 1. ตามเวลา 2. ตามหน้าที่ และ 3. ตามลำดับ

ถ้าจะจำแนกการให้ผลตามเวลา ก็แบ่งได้เป็น

1. **ทิฏฐธรรมเวทนียกรรม** กรรมให้ผลในชาตินี้
2. **อุปปัชชเวทนียกรรม** กรรมให้ผลในชาติหน้า
3. **อปปราปรียเวทนียกรรม** กรรมให้ผลในชาติต่อ ๆ ไป
4. **อโหสิกรรม** กรรมเลิกให้ผล ไม่มีผลอีก ได้แก่ พระอรหันต์ผู้เข้าถึงนิพพาน ก็ไม่ต้องรับผลกรรมอีกต่อไป

จำแนกการให้ผลตามหน้าที่ แบ่งได้เป็น

1. **ชนกกรรม** กรรมนำไปเกิด ในภพภูมิต่าง ๆ

2. **อุปัตถัมภกรรม** กรรมสนับสนุน ในทางที่ดีขึ้นหรือทำให้แย่ลงก็ได้ เช่น เกิดมาเป็นลูกคนรวย แถมยังหน้าตาหล่ออีกแฉะ หรือเป็นนักการเมืองที่ผู้คนเอือมระอาแล้ว ยังมีลูกเป็นอันธพาลอีกต่างหาก

3. **อุปปีฬกรรม** กรรมบีบคั้น ให้แปรเปลี่ยน เช่น กำลังป่วยหนักก็มีหมอเฝ้ามาช่วยรักษา หรือ เป็นรัฐมนตรีอยู่ดี ๆ ก็ต้องถูกบีบให้ลาออก เพราะมีข่าวการทุจริต

4. **อุปฆาตกรรม** กรรมตัดรอนให้ขาดไป เช่น เกิดในตระกูลสูงมั่งคั่ง แต่อายุสั้น หรือ กำลังเป็นดาวรุ่งพุ่งแรง แต่ต้องมาประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต เป็นต้น

จำแนกการให้ผลตามลำดับ ดังนี้

1. **ครุกรรม** กรรมหนัก ให้ผลก่อน ได้แก่ อนันตริยกรรม 5 คือฆ่ามารดา ฆ่าบิดา ฆ่าพระอรหันต์ ทำร้ายพระพุทธเจ้าถึงขั้นห้อพระโลหิต และ ทำสงฆ์ให้แตกแยก

2. **พหุลกรรมหรืออาจิณณกรรม** กรรมที่ทำบ่อยจนเคยชิน ให้ผลถัดมา เช่น คนที่ชอบทำผิดกฎหมายบ่อย ๆ วันหนึ่งก็ต้องถูกจับตัวมาลงโทษจนได้ หรือ คนที่พูดโกหกจนเคยชิน อีกไม่นานก็ไม่มีใครเชื่อถือ และตัวเองก็ยังหลงเชื่อคำโกหกนั้นว่าเป็นจริงด้วย

3. **อาสันนกรรม** กรรมขณะใกล้ตาย ถ้ากำลังจวนเจียนตายนึกถึงเรื่องกุศล ก็ได้ไปเกิดแดนสุคติภูมิ เป็นเทวดา มนุษย์ แต่ถ้าเผลอไปนึกถึงเรื่องอกุศลเข้า ก็ต้องไปเกิดในแดนทุคติภูมิ เป็นสัตว์เดรัจฉาน เป็ด อสุรกาย สัตว์นรก แล้วก็ต้องไปรับผลกรรมอื่น ๆ ในภพนั้นต่อไป

4. **กตัตตกรรมหรือกตัตตาวาปนกรรม** กรรม**สักว่าทำ** คือทำด้วยเจตนาอ่อนหรือมิได้เจตนาอย่างนั้นโดยตรง ต่อเมื่อไม่มีกรรมอื่นให้ผลแล้ว กรรมนี้จึงให้ผล

เมื่อรู้อย่างนี้แล้ว ใครที่เคยสงสัยว่า ทำไมฉันทำดีไม่เห็นได้ดีเลย แต่คนทำชั่วทำไมกลับได้ดีจัง ? ก็คงจะหายข้องใจ กระจ่างใสกันคราวนี้แหละนะ ว่ามันมีตัวแปรเยอะแยะ เช่น กรรมแต่ละอย่างก็มี**ปีติ**ไม่เท่ากัน กรรมเบาก็ต้องยอมให้กรรมหนักแซงหน้าไปก่อน แถมยังมีทั้งกรรมประเภท **หนุนหลัง ขัดแย้งขัดขา**อีกต่างหาก จึงทำให้บางครั้งการทำดีเห็นผลช้า การทำชั่วกลับได้ผลเร็วบ้าง ก็เป็นเรื่องธรรมดา

จนป่านนี้ปุ่นนี้ ถ้าใครยังเชื่อว่าทำกรรมแล้ว จะสามารถทำพิธีตัดกรรมให้รอดพ้นจากบ่วงกรรมได้อีกละก็ ฉันอยากให้ลองเอามีดมาตัดแค่กดูซิว่า ตัดแล้วเด็กจะหายไปมั๊ย ? แน่ละว่านอกจากจะไม่หายแล้ว เด็กยังแบ่งเป็น 2 ส่วนด้วย ถ้าตัด 2 ครั้งก็ได้เด็ก 4 ขึ้น ยิ่งตัดมากครั้งเท่าไร ก็ยิ่งเพิ่มจำนวนขึ้นเป็นทวีคูณตามไปด้วย

ไม่ว่าจะตัดกระดาศ ตัดริบบิ้น ตัดผม ตัดกิ่งไม้ ฯลฯ ที่คนเรามองเห็นด้วยตาเปล่า ก็ไม่ช่วยให้สิ่งนั้นหายไปเลย มีแต่จะเพิ่มจำนวนขึ้น แล้วไหนถึงได้ไปหลงเชื่อ เรื่องการท่องคาถาอาคมตัดสิ่งที่มองไม่เห็น จะทำให้ผลกรรมหายไปได้ละ ? **เฮ้อ ! ขอถอนหายใจยาว ๆ ทีหนึ่งนะ**

ขนาดกรรมที่ทำโดยมิได้เจตนา เช่น เผลอขับรถชนคน ยังต้องรับผลกรรม เป็นคดีความ ชดใช้ค่าเสียหายให้กับผู้ได้รับบาดเจ็บเลย แล้วสิ่งที่ทำด้วยเจตนา จะไปตัดกรรมไม่ให้ต้องรับผลได้อย่างไร ?

ถ้าอยากตัดจริง ๆ ฉันขอแนะนำให้ **ตัดไฟแต่ต้นลม ตัดที่ต้นเหตุ** **ต้นตอ** เช่น **ตัดใจไม่ทำชั่ว ตัดอาลัยอาวรณ์ในสิ่งที่พลัดพรากสูญเสีย ตัดเยื่อใยกับคนไม่มีศีลธรรม ตัดญาติขาดมิตรกิเลสโลกโกรธหลง ตัดทางปล่อยวัดความมั่งมาย** ให้หมดสิ้นดีกว่า

กับพิธี**หนายบาตร** ก็คือกัน จะไปช่วยอะไรใครได้ เพราะบาตรเค้ามัวไว้ให้พุทธศาสนิกชนถวายอาหารให้พระฉันเท่านั้น ถ้าพระไม่หนายบาตรก็คงจะผอมแห้งแรงน้อย ไม่มีกำลังปฏิบัติธรรมเพื่อบรรลุมรรคผลนิพพานเป็นแน่แท้

สำหรับผู้ที่ทำ**พิธีตัดกรรม-หนายบาตร** นั้น นอกจากจะช่วย**ตัดอะไร**ให้ใครไม่ได้แล้ว ยังเป็นการ**ต่อกรรม**ให้ตัวเองอีกด้วย เพราะถือเป็นคน **18 มงกุฎ** หลอกหลวงต้มตุ๋น แสร้งทำเป็นมีอิทธิฤทธิ์ฝืนกฎธรรมชาติ ซึ่งเป็นไปไม่ได้เลย

ไม่ว่าจะหงายจาน ชาม กระละมัง ไห โอ่ง อ่าง ก็สู้หงายกะลา
อับอับ เปิดโลกทัศน์ให้ตาสว่างไม่ได้หรอก เพราะถ้าหากขยันทำซ้ำ ด้วย
ความเชื่อว่าการตัดการหงายจะช่วยให้พ้นวิบากได้ละก็ เมื่อต้องมีอันเป็นไป
หงายหลังตึงกะทันหัน อาจได้ลงกระทะทองแดงที่ท่ายมบาลหงายรอทำ
ไว้แล้วก็ได้ ถึงเวลานั้นรับรองต้องเนื้อเดือด เอ้ยเดือดเนื้อร้อนกายร้อนใจ
แน่นอนล้านเปอร์เซ็นต์เลยเชียะ

เอ้า ! ถ้าหายงงวยงมวายแล้ว ก็ร้องพร้อมกันเลยนะ 3...2...1

“ตัดต้นเหตุดเลย ชับ ! ชับ ! ชับ ! ... ตัดต้นตอเลย ชับ ! ชับ ! ชับ !”

น อนฺตลิกฺเข น สมฺพุทธมชฺฌเ
น ปพฺพตานํ วิวรํ ปวิสฺส
น วิชฺชตี โส ชคตฺตปฺปเทโส
ยตฺตวจฺจิโต มุญฺเจยฺย ปาปกมฺมาติ ฯ

ไม่ว่าบนท้องฟ้า ไม่ว่าท่ามกลางสมุทร
ไม่ว่าในหุบเขา
ไม่มีแม้แต่แห่งเดียว
ที่ผู้ทำกรรมชั่วอาศัยอยู่ จะหนีพ้นกรรมไปได้

เพื่อเหลือ
เพื่อขาด

โดยกาลยืดยาวช้านานเกินกว่าจะระบุเป็นตัวเลขได้ ในครั้งนั้น บนผืนดินมีข้าวสาลีเกิดขึ้นในที่ไม่ต้องไถ มีเมล็ดเป็นข้าวสุก ไม่มีเปลือกรำ ขาวสะอาดและกลิ่นหอม เมื่อเหล่าสัตว์ผู้เจริญต้องการกินข้าวสาลีในยามเช้า ก็จะไปเก็บมาในปริมาณที่พอดี เมล็ดข้าวสุกใหม่ก็จะงอกขึ้นมาแทนที่ในตอนเย็น และจะมีผู้ไปเก็บมากินอีกหน สัตว์เหล่านั้นก็ดำรงชีวิตมาได้ สืบกาลเนิ่นนาน

หลังจากได้บริโภคข้าวสาลีเป็นประจำ พวกสัตว์จึงมีร่างกายแข็งแรง ผิวพรรณแตกต่างกัน และปรากฏเป็นเพศชาย-หญิงขึ้น นับว่าบุรุษก็เฟื่องดู สตรี สตรีก็เฟื่องมองบุรุษ เมื่อตาต้องตา ใจต้องใจ ก็ยิ่ง ๗ เกิดความกำหนัดเร่าร้อนขึ้นเป็นธรรมดา และแล้วการร่วมประเวณีจึงเป็นสิ่งที่ตามมา

ก็ในสมัยนั้นแล ยังไม่มีโรงแรมม่านรูด หากผู้ใดเห็นผู้อื่นแสดงภาพ อูจาดบาดตา ก็จะโปรยฝุ่นขี้เถ้ามูลโคไล่ พร้อมกับด่าว่าสาปแช่งให้ฉิบหายด้วยความขัดข้องใจว่า “ทำไมสัตว์จึงทำกับสัตว์เช่นนี้เล่า ?” ทำให้พวกเหล่านั้นเข้าหมู่คณะไม่ได้ จึงพยายามสร้างบ้านเรือนขึ้นมาเพื่อเป็นที่กำบังสายตาผู้อื่น

เมื่อมีบ้านช่องห้องหอพร้อมสรรพ สัตว์ผู้หนึ่งก็เกิดความเกียจคร้านขึ้น จึงคิดพลิกแพลงว่าน่าจะไปเก็บข้าวสาลีมาตุนไว้ทีละมาก ๆ ในคราวเดียว จะได้บริโภคตั้งแต่เช้าถึงเย็น ไม่ต้องเสียเวลาไปเก็บบ่อย ๆ จากนั้นมาก็มีผู้เห็นดีเห็นงามเอออออกอ้อม (บายอ) ด้วย จึงพากันเลียนแบบจนเป็นกระแสนิยม เก็บตุนข้าวสาลีเพิ่มจาก 2 มื้อเป็น 2 วัน ไปจนถึง 4 วัน

บ้าง แล้วก็พูดว่า “อย่างนี้ก็ดีเหมือนกันนะท่านผู้เจริญ”

เมื่อสัตว์ทั้งหลายแห่กันตุนข้าวสาลีกันเกินขนาด ข้าวสุกจึงออกทดแทนไม่ทัน และต่อมาได้กลายพันธุ์เป็นข้าวสารที่มีเปลือกหุ้มเมล็ดขึ้นมาแทนเหมือนทุกวันนี้ นับแต่นั้นก็ไม่มีข้าวสุกที่งอกจากต้น ให้เหล่าสัตว์ได้กินแบบสำเร็จรูป/ โดยไม่ต้องหุงต้มกันอีกเลย...

ความจริงแล้ว เรื่องราวจากพระไตรปิฎก ที่ฉันหยิบยกมาเล่านี้ยังมีอีกยืดยาว แต่จะขอหยุดไว้เพียงเท่านี้เพื่อชี้ให้เห็นว่า ในอดีตกาลนั้น การริเริ่มเก็บสะสมของเหล่าสัตว์ผู้หลงคิดว่าเจริญนั้น มีความกำหนัดเกียจคร้านเป็นเหตุหลัก ซึ่งแตกต่างจากปัจจุบัน ที่มักเกิดจากความโลภวิตกเป็นส่วนใหญ่ และปริมาณการเก็บสะสมก็ต่างกันลิบลับ ไม่เพียงแค่ข้าวเพื่อใช้บริโภคใน 4 วัน 8 วันเท่านั้น แต่เป็นสารพัดสิ่งของ ทั้งจำเป็นฟุ่มเฟือยก็เหมาเรียบเก็บหมด ตั้งแต่ *ซากตำครกอ่างศิลา ยันเรือรบรุ่นโบราณโน่นนั่น* !

จริงอยู่ที่คนเราต้องรู้จักเตรียมเสบียงไว้เลี้ยงตัว เพื่อใช้ในอนาคตบ้าง เพราะอาจเกิดความไม่แน่นอน หรือสิ่งไม่คาดฝันขึ้นมาเมื่อไหร่ก็ได้ แต่คิดถี่ถ้วนรอบคอบแล้วหรือ ที่จะมุ่งสะสมเฉพาะทรัพย์สินเงินทอง สิ่งของนอกกายเพียงด้านเดียว โดยละเลยเรื่องทรัพย์ภายในที่เรียกว่า “อริยทรัพย์” ซึ่งประเสริฐแท้จริงกว่า เพราะไม่ว่าโจรหรือใคร ๆ ก็แย่งชิงไม่ได้ ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ แถมยังเป็นทุนสร้างทรัพย์ภายนอก และนำติดตัวข้ามภพชาติไปได้ด้วย

หลายคนอาจไม่เคยรู้มาก่อนว่า โลกเราจะมีทรัพย์สินมหาศาลอย่างนี้ด้วย และทรัพย์สินที่ว่าก็มีให้เลือกถึง 7 แบบ หากใครสนใจจะพกไว้เป็นสมบัติส่วนตัวบ้าง จัณก็ขอแนะนำให้สะสมครบเซตเลยดีกว่า ซึ่งมีดังนี้คือ...

1. **ศรัทธา** ความเชื่อมั่นในสิ่งที่ดีงาม เช่น เชื่อเรื่องกรรม, เชื่อว่าผลของกรรมมีจริง, เชื่อว่าสัตว์มีกรรมเป็นของของตน จะต้องรับผิดชอบ เสวยวิบากเป็นไปตามกรรมของตน, เชื่อความตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าที่ทรงแสดงให้เห็นว่า มนุษย์หากฝึกตนด้วยดี ก็สามารถเข้าถึงภูมิธรรมสูงสุด บริสุทธิหลุดพ้นได้ ดังที่พระองค์ทรงบำเพ็ญไว้เป็นแบบอย่างแล้ว

2. **ศีล** ข้อปฏิบัติสำหรับควบคุมกายและวาจา ให้ตั้งอยู่ในความดีงาม คือ เว้นจากการฆ่าการประทุษร้ายกัน, เว้นจากการลัก โกง ละเมิดกรรมสิทธิ์ ทำลายทรัพย์สินของผู้อื่น, เว้นจากการประพฤติดิฉันในกาม, เว้นจากการพูดเท็จ โกหก หลอกลวง, เว้นจากการดื่มสุราของมึนเมา สิ่งเสพติดให้โทษทั้งหลาย

3. **หิริ** ละอายต่อการทำความชั่ว (รวมถึงความชั่วทางวาจาและใจด้วยนะ)

4. **โศตตปปะ** ความกลัวบาป กลัวอกุศลกรรมที่ส่งให้ถึงความเดือดร้อน เสื่อมลง เลวลง

5. **พหุสัจจะ** ความเป็นผู้ได้ยินได้ฟัง ได้เรียนรู้มาก (รู้ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตัวตนจิตใจนะ ไม่ใช่ความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอด)

6. **จาคะ** การสละ, การให้ปัน, การสละกิเลส แบ่งปันในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เช่น ทรัพย์สินเงินทอง วัตถุสิ่งของ วิชาความรู้ ลดละ เลิกในสิ่งที่ทำให้ใจเศร้าหมองขุ่นมัว เช่น ความโลภ โกรธ หลง ตัณหา ราคะ เป็นต้น

7. **ปัญญา** ความรู้เข้าใจแยกแยะได้ในเหตุผล ดีชั่ว คุณโทษ ประโยชน์ มิใช่ประโยชน์ ซึ่งมี 3 ระดับ คือ ปัญญาเกิดจากการสดับการเล่าเรียน, ปัญญาเกิดจากการพิจารณาหาเหตุผล และ ปัญญาเกิดจากการฝึกอบรมลงมือปฏิบัติ

อริยทรัพย์ทั้ง 7 นับว่าเป็นสมบัติที่น่าสะสมอย่างยิ่ง เพราะไม่ได้ทำให้เสียเวลาหรือเพิ่มภาระในการดำเนินชีวิตเลย ไม่ต้องระวังรักษาหาที่เก็บซ่อน พกพาไปไหนได้ตลอดเหมือนเป็นเงาตามตัว นำไปสู่ความสุขความเจริญ และที่สำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนการหาทรัพย์ภายนอกให้ดำเนินสะดวกยิ่งขึ้นด้วย

จะมีก็เพียงเรื่องจาเคะ การสละแบ่งปัน เท่านั้น ที่อาจทำให้คนตระหนี่ชนิดกาลละแมเรียกพี่ หมากฝรั่งเรียกเพื่อน รู้สึกว่าทำยากลำบากใจเหลือเกิน แต่หากได้ลองสักครั้งสองครั้ง ก็จจะรู้ว่าเป็นเรื่องง่ายยิ่งกว่ายี่นปากจับกล้วยเสียอีก และอาจทำให้ได้พบปรากฏการณ์ใหม่ที่ไม่เคยสัมผัส มาก่อนก็ได้ว่า การเป็น “ผู้ให้” นั้นสร้างความสุขทางใจได้ไม่แพ้การเป็น “ผู้รับ” แถมบ่อยครั้งยังรู้สึกเบาสบายปิติยิ่งกว่าด้วย หากเรื่องนี้ใครไม่เชื่อ ก็ต้องพิสูจน์ด้วยตัวเองนะ !

ก็ในเมื่อมีแต่ได้กับได้ ปิดประตูเสียทุกบานแล้ว ผู้มีปัญญาก็ควรรีบหันมาให้ความสำคัญ เร่งสะสมทรัพย์ภายในเหล่านี้นั่นได้แล้ว นับตั้งแต่วินาทีนี้เลยยิ่งดีใหญ่ เพราะหากรอให้เสียเวลานั้นนาน จะเหมือนปล่อยโอกาสทองให้หลุดลอยไป

หากเปรียบให้เห็นชัด ๆ ชีวิตของเราแต่ละคนตั้งแต่เกิด ก็เหมือนมี กระปุกออมสินติดตัวมาคนละ 2 ใบ หนึ่งเพื่อใช้สะสมทรัพย์ภายนอก และ อีกหนึ่งสำหรับทรัพย์ภายใน แต่คนส่วนใหญ่มักจะมุ่งเก็บตุนเฉพาะทรัพย์ ภายนอกจนล้นทะลักกระปุกแตก เป็นเหตุให้วิถีชีวิตวุ่นวายอุตลุด ซึ่งตรงข้าม กับเจ้าชายสิทธัตถะ ที่พระองค์มีทรัพย์ภายนอกล้นกระปุกมาตั้งแต่ประสูติ แต่กลับทรงสละทิ้งทั้งหมดโดยไม่เหลือเยื่อใย แล้วหันมาสะสมทรัพย์ภายใน แทน จนเต็มกระปุกอีกใบ ได้สำเร็จเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในที่สุด

โอ้ ! อย่าได้คิดไปไกลขนาดนั้นเลย ฉันไม่ได้ต้องการให้ทุกคนบนโลก กระทำเหมือนพระพุทธองค์เพื่อมุ่งสู่การตรัสรู้หรอกนะ ขอเพียงแค่ว่าตาม ความเป็นจริงในสิ่งที่พระองค์ตรัสสอน ก็นับว่าดีถมเถิดขึ้นคอแล้ว

ทุกคนคงเคยได้ยินคำว่า “เพื่อเหลือเพื่อขาด” ที่หมายถึงเตรียมไว้ เพื่อขาดหรือไม่พอ มาตั้งแต่เด็กแล้ว แต่ทำไมคนส่วนใหญ่ถึงชอบเน้นหนัก ไปทางเพื่อเหลือจนเกินเหตุ โดยไม่สนใจเพื่อขาดกันบ้างเลย ก็ไม่รู้ ! ยกตัวอย่างเช่น คนที่มีทรัพย์สินเงินทองล้นหลาม ประเพณีใช้ตั้งแต่รุ่นทวด จนถึงโหล่น 4 รุ่น 8 รอบก็ไม่มีหมด ยังทุ่มเทเวลาส่วนใหญ่ไปกับการเติมเงิน อยู่นั่นแหละ ทั้ง ๆ ที่รู้อยู่เต็มอกว่าเมื่อถึงวันอำลาโลก ก็ไม่สามารถนำติดตัว ไปได้เลยแม้แต่บัตรเดบิตสักใบเดียว

ในทางตรงกันข้าม อริยทรัพย์ทั้ง 7 ที่เป็นเหมือน*บัตรเครดิต* แต่ไม่ต้อง *รูดบิล* ๆ และไม่จำกัดวงเงิน เพราะตีเป็นมูลค่าไม่ได้ ซึ่งเป็นต้นทุนในภพ ขาดิหน้าได้ ที่ยังขาดแคลนว่างโหว่อยู่นะ กลับละเลยไม่สะสมกัน... มันก็ *แปลกดีเนอะ !*

ฉันขอ**ย้ำตะเข็บ**อีกรอบว่า สิ่งที่เราชาวโลกชาวเรามุ่งมั่นมีไว้ ครอบครอง เพื่อให้เกิดความสุขสนุกสนาน เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่ อาศัย เงินทอง รถยนต์ เฟอ์ริเจอร์เคลือบที่ทั้งหลายนั้น จำกัดการให้ผล ล้นสุดเพียงชาตินี้ชาติเดียวเท่านั้นนะ เกิดชาติหน้าถ้ายังโชคดีได้เป็นสัตว์ ผู้เจริญอีก ก็ต้องมาดิ้นรนเสาะแสวงหากันใหม่ แต่สิ่งที่พระพุทธเจ้าทรง แนะนำให้ปฏิบัติ เช่น การให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา และอริยทรัพย์ ต่าง ๆ นั้น สามารถเป็น**ต้นทุนทางสังคม** หรือ*รางวัลชีวิต*ในชาติต่อ ๆ ไป ได้ด้วย

เรื่องแบบนี้ ถ้าไม่ห่วงกันจริงฉันไม่บอกซ้ำซากหรอก เพราะอาจ โดนตะโกนใส่หน้าว่างมลายไร้สาระ แต่ถึงยังงี้ก็ขอสะกิดอีกทีว่า ไม่ว่าจะ เป็นพวกเหลือกินเหลือใช้หรือแค่พอกินพอใช้ก็ตาม หากชีวิตนี้ไม่ลำบากขัดสน จนเกินเหตุแล้ว ก็ควรเลิกสะสมแบบเพื่อเหลือกับทรัพย์ภายนอกเสียที แล้ว รีบมาเติมเต็มเพื่อขาดกับทรัพย์ภายในได้แล้ว เพราะเมื่อถึงเวลาจุกละหูก จะได้**เผื่อเรียก**มาใช้ประโยชน์ได้ทันที่ว่างทีใจ

อย่ามัวแต่ทำเป็นรู้แล้วเพิกเฉย ปล่อยให้ความไม่เชื่อในสิ่งที่ควรเชื่อ
ไม่ทำในสิ่งที่ควรทำ นำไปสู่ความไม่มีเครดิตติดตัวตั้งแต่ลืมตาดูโลกกันเลย
นะ เพราะเรื่องอริยทรัพย์หรือทรัพย์อันประเสริฐ ที่ฉันนำมาแยมให้ฟังนี้
เป็นสมบัติเฉพาะตัวแบบว่าใครทำใครได้นะ ถึงแม้อยากจะแบ่งปันให้เพียงใด
ก็ทำไม่ได้เสียด้วยสิ !

มา ปมาทมนุญฺเฐ
มา กามรติสฺสณํ
อปฺปมตฺโต หิ ฌายนฺโต
ปโปติ วิปลํ สุขํ

พวกเธออย่ามัวประมาท
อย่ามัวเอาแต่สนุกยินดีในกามคุณอยู่เลย
ผู้ไม่ประมาท เพ่งพินิจตามเป็นจริงเท่านั้น
จึงจะบรรลุถึงความสุขอันไพบูรณ์ได้

เกมซ่อนหา ขนานแท้

เมื่อสามสี่สิบปีก่อน ยุคที่เครื่องเล่นเกมนินเทนโด เพลย์สเตชัน ยังไม่เกิดขึ้นบนโลกวุ่นวายใบนี้ หนึ่งในเกมที่เด็กไทยส่วนใหญ่นิยมเล่นกันก็คือ ซ่อนหาหรือโป่งแปะ* ซึ่งไม่ต้องไปซื้อหาอุปกรณ์การเล่นให้ยุ่งยากเสียสตางค์แพง ๆ เลย เพราะเน้นการใช้สายตา การสังเกต หู การฟัง และสถานที่หลบซ่อนเป็นหลัก โดยมีผู้เล่น 2 ฝ่าย คือ “ผู้หา” และ “ผู้ซ่อน” วิธีการเล่นก็ง่าย ๆ คือ...

หากมีพื้นที่กว้างมาก ผู้เล่นทั้งหมดจะตกลงกันก่อนว่าห้ามซ่อนเกินเขตที่กำหนด ผู้ใดทำผิดกติกาจะต้องเป็นผู้หาแทน จากนั้นจึงดำเนินการเลือกผู้ที่จะเป็นผู้หา แล้วจึงเริ่มเล่น ผู้หาจะต้องปิดตาก่อน โดยใช้มือปิดหรือหันหน้าเข้าหาเสา ต้นไม้ ผนัง ฯลฯ บางครั้งผู้หาอาจนับ 1-10 เพื่อเป็นการให้เวลาแก่ผู้ซ่อน และผู้ที่ไปซ่อนอาจร้องว่า “ปิดตาไม่มีด สารพิษเข้าตา พ่อแม่ทำนาได้ข้าวเม็ดเดียว” ก็ได้

สักพักผู้หาจะถามว่า “เอาหรือยัง ?” หากผู้ซ่อนตอบว่า “ยัง” ผู้หา ก็จะต้องปิดตาต่อ จนกว่าผู้ซ่อนจะตอบว่า “เอา” จึงเปิดตาแล้วเริ่มเดินหาผู้ซ่อนตามจุดต่าง ๆ เมื่อพบผู้ซ่อนคนใดจะต้องพูดว่า “โป่ง...(ชื่อผู้ที่พบ)” ผู้นั้นจะต้องออกมาจากที่ซ่อน ผู้หา ก็จะหาคนอื่นต่อไปจนครบทุกคน ขณะหา ถ้ามีผู้ซ่อนคนใดเอามือแตะตัวผู้หาได้แล้วร้องว่า “แปะ” ก็ต้องเริ่มเกมใหม่ โดยผู้หาคนเดิมต้องทำหน้าที่หาอีกรอบ เมื่อหาได้ครบแล้ว ผู้ถูกพบคนแรกจะต้องเป็นผู้หาแทน

* ขอขอบคุณข้อมูลจาก มูลนิธิเด็ก, ไทยกู๊ดวิวดอทคอม (www.thaigoodview.com) และ คลังปัญญาไทย (www.panyathai.or.th)

ซ่อนหา นับว่าเป็นเกมที่นิยมมากในสมัยนั้น ฉันเองก็ชอบเล่นกับเพื่อน ๆ เป็นประจำไม่รู้เบื่อ และสิ่งที่เด็ก ๆ จะได้ประโยชน์จากการเล่นก็คือ...

1. ฝึกให้เป็นคนช่างสังเกต (ตาไว)
2. ฝึกจับทิศทางของเสียงที่ได้ยิน (หูไว)
3. ฝึกให้รู้จักการประเมินสภาพแวดล้อม (คาดเดาสถานที่ซ่อนตัวของผู้ซ่อน)
4. ฝึกให้มีสติในอิริยาบถ (เคลื่อนไหวอย่างเบาที่สุด เพื่อไม่ให้ผู้หาได้ยินหรือหาพบ)
5. ฝึกให้มีความระมัดระวัง คิดอย่างรอบคอบ (รู้จักหากลยุทธ์ในการซ่อนตัว)

ในโลกของความเป็นจริง ทุกสรรพสิ่งก็มักจะมีอะไรซ่อนอยู่ให้เราค้นหาได้เสมอ เช่นเดียวกับความที่พระผู้มีพระภาค ตรัสกับพระอานนท์ตอนหนึ่งว่า “...**ชาธรรม** (ความแก่) **ย่อมมีในความเป็นหนุ่มสาว พยาธิธรรม** (ความเจ็บไข้) **ย่อมมีในความไม่มีโรค มรณธรรม** (ความตาย) **ย่อมมีในชีวิต...**”

หากเราลองทบทวนพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งในอดีต ปัจจุบัน รวมถึงอนาคตด้วย ก็จะพบว่าสิ่งทีเรียกว่า “ภาวะซ่อนเร้น” ที่เรามักมองข้ามไปอยู่เสมอ ยกตัวอย่างเช่น...

1. **มีความหวังซ่อนอยู่ในความรัก** ก่อนแต่งงานกัน บ่าวสาวต่างก็หวังว่าคู่ของตนจะดีเสมอต้นเสมอปลาย (ไม่ปองกลาง) จะรักเดียวใจเดียว (ไม่โรเนียวหลายครั้ง) เคยหวานอย่างไรก็จะเฝ้ายมอยู่อย่างนั้น ซึ่งมันเป็นไปได้ แม้จะร้องเพลงรักไม่ยอมเปลี่ยนแปลงทุกวี่วันก็ตาม เพราะคนเรา ย่อมเปลี่ยนไปไม่เวลาใดวันหนึ่ง เมื่อมีความหวังก็ต้องเผื่อใจไว้ให้กับ ความผิดหวังด้วยนะ จะได้ไม่ต้องมานั่งซีซ้ากะหล่ำปลี ในภายหลัง

2. **มีผลประโยชน์ซ่อนอยู่ในการให้** เช่น มีคนไม่รู้จักเสนอเอา สลากกินแบ่งรางวัลที่ 1 มาแลกกับเงินเพียงไม่กี่แสน หรือเอาโฉนดที่ดิน มาแลกกับทองเส้นเดียว นักธุรกิจสนับสนุนเงินให้พรรคการเมือง คุณผู้ชาย ซื้อเสื้อสายเดี่ยวให้สาวใช้ สักตวยานหนังสือประเภทช่องทางทำกิน-สู้แล้วรวย ให้พระสงฆ์ เป็นต้น

3. **มีภาระซ่อนอยู่ในสมบัติ** ไม่ว่าจะเป็น บ้านเรือน ที่ดิน รถยนต์ โทรทัศน์ นาฬิกา เสื้อผ้า กระเป๋า อุปกรณ์ไฮเทคตระกูลไอ้ทั้งหลาย รวมถึง ไอ้เลิฟยูด้วย จะต้องมีการดูแลทะนุถนอม รักษาซ่อมแซม ป้องกัน ไม่ให้เกิดความเสียหายหรือสูญเสีย ซ่อนอยู่ในสมบัติที่ได้ครอบครองทุกชิ้น บางรายการก็อาจมีภาระดอกเบี้ยชุกมาด้วยซ้ำ

4. **มีความรับผิดชอบซ่อนอยู่ในตำแหน่ง** คนส่วนใหญ่ชอบไขว่คว้า หาตำแหน่ง แต่ขาดความรับผิดชอบ เช่น อยากเป็นพ่อแม่แต่ไม่มีเวลาดูแล ลูก จนมีคำด่าทอนินยอดฮิตว่า “พ่อแม่ไม่สั่งสอน”, อยากเป็นรัฐมนตรีแต่

ไม่เคยสร้างผลงานเลย ขนาดได้ตำแหน่งมาเป็นปี ชาวประชายังไม่รู้จัก ชื่อแซ่, อยากเป็นนายก ฯ แต่ไม่กล้าจัดการข้าราชการเกียร้วาง ปราบปราม ทุจริตคอร์รัปชั่น... อย่างนี้ไม่รู้ว่าจะมีตำแหน่งไปทำอันหยั่งก้า ?

5. **มีความโลภซ่อนอยู่ในความร่ำรวย** พุทธวจนะกล่าวว่า “แม้ เงินตราจะไหลมาดังท่าฝน ความอยากของคนก็หาอ้อมไม่...” จึงไม่แปลก ที่นักธุรกิจผู้ร่ำรวยล้านฟ้า ยังพยายามเขยิบมาเป็นนักการเมือง แล้วขยัน สรรค์สร้างโปรเจกต์ใหม่ ๆ เพื่อกินค่าหัวคิว หรือไม่ก็รับเหมาเสียเองจะได้ ไม่ต้องไปแบ่งใคร ส่วนใหญ่แล้วประโยชน์ที่เกิดกับประชาชน มักไม่คุ้มกับ เงินภาษีที่ต้องเสียไปเลยสักนิดเดียว

6. **มีโอกาสซ่อนอยู่ในวิกฤต** ทุกครั้งที่เกิดเรื่องราวไม่คาดฝัน หาก ไม่มัวจมปลักอยู่กับความทุกข์ ท้อแท้สิ้นหวัง แต่รู้จักตั้งสติ แล้วเดินหน้า ใช้ปัญญาแก้ปัญหา ก็จะพบทางออกที่ไม่มีป้ายบอกเสมอ อย่างเช่น นิค วูจิซิค (Nick Vujicic) ชาวออสเตรเลียที่เกิดมาโดยไร้แขนขา และมีเพียง ขันเนื้อเล็ก ๆ เท่านั้นที่ยื่นมาจากโคนขาซ้าย แต่จิตใจของเขายิ่งใหญ่น่ายกย่องอย่างยิ่ง นอกจากจะไม่น้อยใจในความพิการที่มีมาแต่กำเนิดแล้ว เขายังเดินทางไปหลายประเทศทั่วโลก เพื่อให้กำลังใจคนนับล้านที่มีร่างกายผิดปกติด้วย

7. **มีบทเรียนซ่อนอยู่ในความผิดพลาด** โบราณท่านว่า “ผิดเป็นครู” แต่ยังใช้ได้ดีกับทุกยุคสมัย ไม่มีใครที่ประสบความสำเร็จโดยไม่ผ่านการทำ

ผิดพลาดหรือกะนั้น นั่น เมื่อผิดแล้วย่ำซ้ำเติมตัวเอง หรืออย่ามัวหาข้อแก้ตัว แต่ควรรีบแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นดีกว่า เหมือนอย่างโทมัส อัลวา เอดิสัน (Thomas Alva Edison) นักประดิษฐ์และนักธุรกิจชาวอเมริกัน ที่กว่าจะสร้างระบบผลิตแจกจ่ายกระแสไฟฟ้า และยืดอายุการใช้งานของหลอดไฟได้สำเร็จ เขาเคยทำการทดลองผิดพลาดจนเกิดไฟไหม้ ถูกบิดาทำโทษต่อหน้าสาธารณชนมาแล้ว ถ้าเขาหยุดอยู่เพียงแค่นั้น กลางคืนบนโลกจะสว่างไสวยาวนานขนาดนี้หรือ ?

8. **มีศัตรูซ่อนอยู่ในชัยชนะ** เข้าทำนองสุภาษิต “แพ้เป็นพระชนะเป็นมาร” และพุทธวจนะที่ว่า “ผู้ชนะย่อมก่อเวร ผู้แพ้ย่อมเป็นทุกข์ พระชินาสพ (พระอรหันต์) ผู้สงบระงับ ละความชนะความแพ้ได้แล้ว ย่อมอยู่เป็นสุข” โดยมากผู้ชนะจะรู้สึกกระหยิ่มยิ้มย่อง แต่หารู้ไม่ว่าได้ก่อร่างสร้างศัตรูขึ้นโดยอัตโนมัติแล้ว ทางที่ดีควรชนะแบบ Win-Win ที่ซุนวู (ผู้เขียนตำราพิชัยสงคราม ซึ่งมีอิทธิพลมากของประเทศจีน) กล่าวว่า “ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ที่สุด คือ ชัยชนะที่ผู้แพ้ มิได้ตระหนักรู้ว่าตนเองพ่ายแพ้” หรือให้ดีกว่านั้นก็ต้อง “ชนะใจตนเอง” รับรองเป็นที่สุดของที่สุดเลยเหียวหละ

9. **มีความกดดันซ่อนอยู่ในความสำเร็จ** พ่อแม่สมัยนี้มักเคี่ยวเข็ญให้ลูกเป็นคนเก่งจนเกินเหตุ เริ่มเรียนพิเศษตั้งแต่ชั้นอนุบาลกันเลย เมื่อผลการเรียนออกมาได้เกรด 4 ก็จะมีภูมิอกภูมิใจนักหนา แต่หารู้ไม่ว่ากำลังสร้างแรงกดดันให้ลูกทางอ้อม จึงไม่น่าแปลกใจที่เด็กเรียนดีส่วนใหญ่ เมื่อทำคะแนนสอบไม่ได้ดังหวังหรือเอ็นทรานซ์ไม่ติด จะรู้สึกเครียดจัด บางคน

ก็หาทางออกโดยการฆ่าตัวตาย หรือไม่ก็ทำเรื่องร้ายแรงจนผู้ใหญ่คาดไม่ถึง ทางที่ดีน่าจะสอนให้เด็กรู้จักตั้งใจทำเหตุให้ดี แล้วปล่อยวางผลมากกว่านะ !

10. **มีความสุขซ่อนอยู่ในความพอเพียง** การที่จะสรุปว่า คนรวยมีความสุขมากกว่าคนจนนั้น ไม่จริงเสมอไปหรอก เพราะดูจากผลสำรวจ *ความสุขมวลรวมประชาชาติ (Gross National Happiness หรือ GNH)* ของชาวภูฏานดูสิว่า มีมากกว่าผู้คนในประเทศตะวันตกขนาดไหน ลองถามตัวเองดูซิว่าชาวลาว เวียดนาม ไทย ใครมีความสุขมากกว่ากัน ? คำตอบจะเป็นตัวชี้วัดว่าความสุขแท้จริงนั้นเกิดจากใจ มิใช่เงินทองวัตถุที่หลายคนเข้าใจ ดังคำกล่าวที่ว่า “...ความไม่มีโรคเป็นลาภอย่างยิ่ง ความสันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง ความคุ้นเคยเป็นญาติอย่างยิ่ง นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง...”

ขอแจกแจงเพียงเท่านี้พอละ ที่จริงยังมีอีกเพียบ เช่น มีสุขซ่อนอยู่ในทุกข์ มีได้ซ่อนอยู่ในเสีย มีง่ายซ่อนอยู่ในยาก มีความรุ่งเรืองอยู่ในความรุ่งเรือง มีพฤติกรรมแย่ ๆ ในคนภาพลักษณ์ดี มีมะเขือเทศซ่อนอยู่ในตำราวจ มีแตงโมแฝงอยู่กับทหาร มีคลอเรสเตอรอลหลบอยู่ในกะทิ มีมันหมูปนอยู่ในขนมจีบกุ้ง มีสนิมแอบอยู่ใต้ฝาน้ำอัดลม มีภาษีมูลค่าเพิ่มบวกอยู่ในราคาสินค้า มีกำไรซ่อนอยู่ในเทศกาลลดแลกแจกแถมอื่น มีความฉิบหายรออยู่ในการพนัน มีทารกน้อยขดตัวอยู่ในครรภ์เจ้าสาว(บางคน) เป็นต้น

หากใครไม่เคยเล่นเกมซ่อนหาขนาดนี้เพื่อหาภาวะซ่อนเร้น ที่ฉันนำมาบอกเล่าแก่สปีชีส์นี้ ก็น่าจะลองเล่นดูบ้างนะ เพราะเล่นง่ายง่าย กติกาก็

ไม่มี ไม่ต้องใช้อุปกรณ์ใด ๆ ด้วย เล่นคนเดียวก็ยังได้ ทั้งสนุกและมีประโยชน์มาก นอกจากจะฝึกให้เป็นคนช่างสังเกต ละเอียด รอบคอบแล้ว ยังทำให้เห็นและเข้าใจชีวิตตามความเป็นจริง ไม่มองโลกมองคนในแง่ร้ายหรือดีจนสุดโต่งเกินไปด้วย

วันหนึ่ง เมื่อผู้เล่นเล่นจนชำนาญก้าวหน้าถึงระดับ Advanced ขนาดได้พบคุณค่าที่ซ่อนอยู่ในการเกิดเป็นคนแล้ว ก็อาจทำให้ชีวิตเดินเข้ามาถึงจุดเปลี่ยน จากที่เคยสนุกสนานเมามันกับการได้ มี เป็น โลก โกรธ หลง ยึดมั่นถือมั่น เบียดเบียนไปทั่ว ก็อาจจะรู้จักลด ละ เลิก วางอัตตาตัวตน เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เริ่มมุ่งมั่นประพฤติดี ปฏิบัติชอบ ตั้งใจที่จะไม่ทำความชั่วทั้งปวง บำเพ็ญแต่ความดี ทำจิตของตนให้ผ่องใส ดังคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ก็เป็นไปได้

แม้ขึ้นชื่อว่า “คน” โดยส่วนใหญ่แล้ว มักจะชอบสนุกสนานกับการกวนสิ่งต่าง ๆ ให้กระจายมากกว่าการทำสิ่งใด แต่อย่างไรก็คงจะพอมีความคิดอยากพัฒนาตัวเอง ซ่อนอยู่ในพฤติกรรมเหล่านี้บ้างหรือน่า...ว่ามั๊ย ?

โยคา เว ชายตี ฐิริ

อโยคา ฐิริสงขโย

เอตัม เทวธา ปถิ ฌตฺวา ภวาย วิภวาย จ

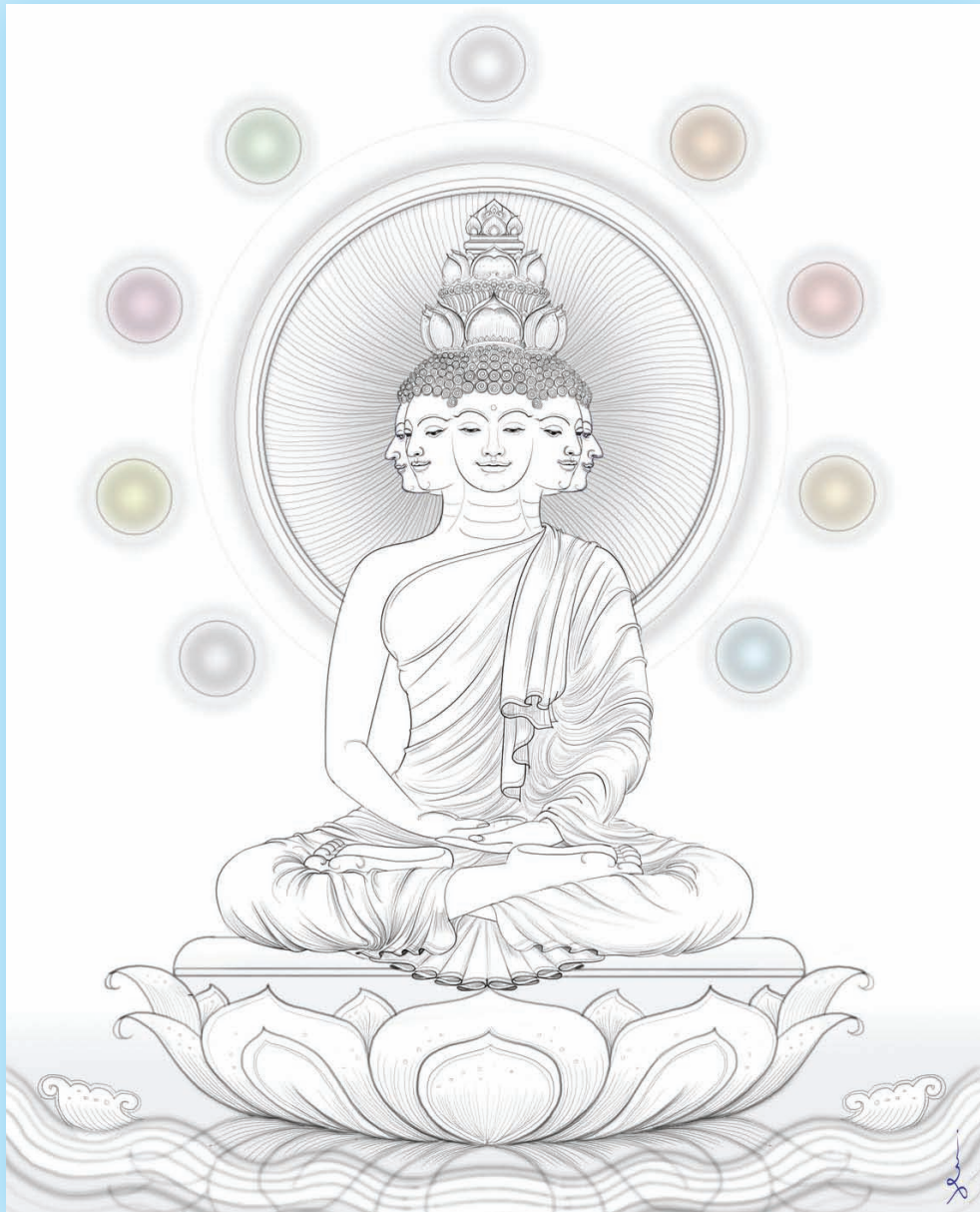
ตถตฺตานัน นิเวเสยฺย ยถา ฐิริ ปวทุตฺตติ

ปัญญาเกิดมิได้ เพราะตั้งใจพินิจ

เสื่อมไปเพราะไม่ได้ตั้งใจพินิจ

เมื่อรู้ทางเจริญและทางเสื่อมของปัญญาแล้ว

ควรจะทำตนโดยวิธีทางที่ปัญญาจะเจริญ

ศิลปิน: ม.ล.เสกสม เกษมสันต์

ลัทธิ อุปัชฌาย์

6 รื่องมีอยู่ว่า *... แมวกับม้า (ไม่ใช่แมวกับมาร์คนะ) รู้จักกันมาเกือบ 10 ปีแล้ว แต่เพิ่งได้ตัดสินใจย้ายมาอยู่ด้วยกันเมื่อ 3 ปีก่อน ตลอดเวลาที่ผ่านมาทั้งคู่ไม่เคยได้ไปเที่ยวต่างประเทศด้วยกันเลย กระทั่ง 2 เดือนที่แล้ว จึงได้วางแผนที่จะไปญี่ปุ่นกัน และได้จองโปรแกรมไว้กับบริษัททัวร์แห่งหนึ่ง

แต่แล้วในวันเดินทาง ก่อนที่จะออกจากบ้าน แมวเกิดอาการปวดท้องอย่างแรงและอาเจียนออกมา ม้าจึงตัดสินใจพาแมวไปโรงพยาบาล หมอบอกว่า แมวมีอาการจากอาหารเป็นพิษ ควรกินยาและพักผ่อนที่บ้าน ม้ารู้สึกโกรธแมวอย่างมากที่ทำให้ผิดแผน โดยคืนก่อนเดินทาง แมวไปสังสรรค์กับเพื่อน ๆ และกลับบ้านตอนตี 2

ระหว่างที่นั่งรอจ่ายยา ม้าก็ต่อว่าแมวด้วยเสียงดังว่า “เธอเป็นอย่างนี้อยู่เรื่อยเลย ไม่ต้องมาแก้ตัวอีก ฉันเบื่อแล้วนะ”

เพื่อเป็นการทดสอบความสามารถในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เมื่ออ่านจบแล้ว ฉันอยากให้เธอลองตอบคำถามต่อไปนี้ หากข้อใดที่ตรงกับความคิดเห็นของตนเอง ก็ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใช่เลย... ประเด็นจะได้รู้กันว่าใครแม่นขนาดไหน เพื่อความซัวร์จะกลับไปอ่านอีกรอบก็ได้นะ

* ขอขอบพระคุณอาจารย์สุพร รุจิราวรรณ เป็นอย่างสูง ที่ท่านอนุญาตให้นำแบบทดสอบดี ๆ จากการอบรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของชมรมสายใยความหวังผู้ป่วย ที่จัดโดยสมาคมผู้วิจัยและผลิตเภสัชภัณฑ์ (พริมา) มาแบ่งปัน ซึ่งฉันได้เปลี่ยนแปลงชื่อและเรียบเรียงตัดแปลงบางคำใหม่ ด้วยความคิดเห็นเองเห็นว่าเหมาะสมแล้ว

	อ่านแล้ว สรุปได้ว่า...	ใช่เลย
1	หนุ่มสาวคู่นี้รู้จักกันมาเกือบ 10 ปีแล้ว	
2	ทั้งแมวและม้า ไม่เคยมีโอกาสดูไปต่างประเทศ	
3	แม้ว่าจะเป็นแฟนกัน แต่ทั้งคู่ไม่เคยได้ไปเที่ยวต่างประเทศด้วยกัน	
4	แมวโกรธม้าอย่างมาก ที่ทำให้ไม่ได้ไปญี่ปุ่น	
5	แมวมักเที่ยวกับเพื่อน ๆ จนกลับบ้านดึกเป็นประจำ	
6	แมวเป็นผู้ชายที่ไม่รับผิดชอบ	
7	แมวกับม้า น่าจะอยู่ด้วยกันต่อไปได้ไม่นานนัก	

มีใครไม่กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องใช่เลยบ้างยกมือขึ้นซิ... โอ้โฮ ! ฉันขอคารวะ พร้อมยกนิ้วโป้งโค้งศีรษะงาม ๆ ให้เลย ส่วนใครที่เฟลอกา ✓ แม้เพียงข้อเดียว ก็ขอให้รู้ไว้เลยว่า ได้คิดเองเออเอง เบ็ดเสร็จเรียบร้อยโรงเรียนจีนแล้ว ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะ...

1. ไม่มีประโยคใดที่บอกว่าแมวกับม้าเป็นหนุ่มสาว ทั้งคู่จึงอาจเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง หรือเป็นผู้สูงอายุก็ได้
2. ทั้งคู่ไม่เคยได้ไปเที่ยวต่างประเทศด้วยกันเลย ไม่จำเป็นต้องหมายถึง ทั้งคู่ไม่เคยมีโอกาสดูไปต่างประเทศ
3. (เช่นเดียวกับข้อ 1.) ไม่มีประโยคใดที่บอกว่าแมวและม้าเป็นแฟนกันแล้ว

4. ม้าต่างหากที่โกรธแค้นอย่างมาก และต่อว่าแมวด้วยเสียงดัง (ฮึ!!!!!!)

5. คำพูดที่ว่า “เธอเป็นอย่างนี้อยู่เรื่อยเลย” ไม่จำเป็นต้องหมายถึง การกลับบ้านดึกเป็นประจำหรอก อาจเป็นเรื่องชอบทำให้ผัดแพน หรือ ชอบกินเกินพอดี จนต้องปวดท้องบ่อย ๆ ก็ได้

6. ไม่มีประโยคใดที่บอกว่าแมวเป็นผู้ชาย และแมวก็น่าจะมีความรับผิดชอบเป็นบางเรื่อง ก็ได้

7. ไม่มีใครบอกได้หรอก เพราะเป็นเรื่องอนาคต เรื่องวิบากกรรม มีตัวแปรเยอะแยะ เอาแน่เอานอนไม่ได้ (เค้าอาจจะมีสัญญาณใจกันก็ได้... ใครจะรู้!)

จากตัวอย่างที่นำมาทดสอบ จะเห็นได้ชัดว่า แม้ข้อความเพียงไม่กี่บรรทัด และบางคนก็อ่านซ้ำไม่น้อยกว่า 2 รอบ ยังเพลิดเพลิน ผิดพลาดได้ ถ้าเกิดสมมุติว่าเรื่องแมวกับม้านี้ ได้เป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์จริง ๆ หลายคนก็คงปักใจเชื่อว่า แมวเป็นอย่างนั้น (ชายหนุ่ม ไม่ได้เรื่อง ไม่รับผิดชอบ ฯลฯ) ม้าเป็นอย่างนี้ (หญิงสาว น่าสงสาร น่าเห็นใจ ที่หลงไปคบกับคนอย่างแมว ฯลฯ) และก็จะจดจำไว้ในความทรงจำเช่นนั้นตลอดไป

ท่ามกลางข่าวสารยุคไอทียุคนี้ เอ็งที่ข้าที เมื่อใดก็ตามที่เราได้เห็น ได้ยิน รับรู้รับฟัง เรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจากโทรทัศน์ วิทยุ

หนังสือพิมพ์ นิตยสาร อีเมล เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ เอสเอ็มเอส ฯลฯ แทบไม่เคยมีสักครั้งที่เราคิดจะตรวจสอบหาข้อเท็จจริง แต่มักรีบด่วนสรุปด้วย **อุปาทาน** คือนึกเอาเองแล้ว **ยึดมั่นถือมั่น** ว่าจะต้องเป็นอย่างนั้น ๆ เรื่องใดที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของเราก็จะฟันธงว่า **ใช่เลย** ซึ่งไม่ต่างจากเรื่องคนตาบอด **คลำช้าง** ที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในอดีตกาลนานโพ้น โดยจะขอนำมาเล่าย่อ ๆ ดังนี้

เรื่องมีอยู่ว่า... สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ ณ พระเชตวัน มหาวihar ในกรุงสาวัตถี ได้มีสมณพราหมณ์ปริพาชกผู้มีลัทธิแตกต่างกัน ยึดถือความเห็น ความพอใจ ความชอบใจ แตกต่างกัน แต่ละพวกมีวาตะความเห็นแตกต่างกันเป็น ๑๐ อย่าง คือ

โลกเที่ยง - ไม่เที่ยง - มีที่สุด - ไม่มีที่สุด,

ชีพ (ชีวิต) กับ สรีระ (ร่างกาย) เป็นอย่างเดียวกัน - แตกต่างกัน,

สัตว์ตายแล้วยังต้องเกิดอีก - สูญ - เกิดอีกก็มี สูญก็มี - ไม่ต้องเกิดอีกก็มี เกิดอีกก็มี

แล้วก็เกิดบาดหมาง ทะเลาะวิวาท พุดจากระทบกระเที้ยกันว่า อย่างนี้เป็นธรรม อย่างนี้มีใช้ธรรม ธรรมต้องเป็นอย่างนี้ อย่างอื่นหาเป็นความจริงไม่

เช้าวันหนึ่ง จึงมีภิกษุจำนวนมาก ไปเข้าเฝ้าและกราบทูลเรื่องดังกล่าว ต่อพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์จึงตรัสว่า... “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เรื่องเคยมีมาแล้ว มีพระราชาพระองค์หนึ่ง ตรัสสั่งให้พนาย * คนหนึ่งไปบอกให้คนตาบอดทั้งหมดในกรุงสรวัดถึมาประชุมกัน แล้วให้นำช้างมาให้พวกคนตาบอดคลำ โดยให้แต่ละพวกคลำที่อวัยวะใดอวัยวะหนึ่งของช้าง แล้วพระราชาก็ตรัสถามว่า ช้างมีรูปร่างเป็นอย่างไร ?

พวกที่คลำหัวช้าง ก็กราบทูลว่า ช้างมีรูปร่างเหมือนหม้อ
พวกที่คลำหูช้างก็ว่าเหมือนกระดิ่ง
ที่คลำงาก็ว่าเหมือนผาด (เหล็กสำหรับสวมหัวหมูเครื่องไทย)
คลำวงว่าเหมือนงอนไถ
คลำตัวว่าเหมือนฉางข้าว
คลำเท้าว่าเหมือนเสา
คลำหลังว่าเหมือนครกตำข้าว
คลำโคนหางว่าเหมือนสากตำข้าว
คลำปลายหางว่าเหมือนไม้กวาด

แล้วคนตาบอดเหล่านั้นก็ได้ทู่มเถียงกันว่า ช้างมีรูปร่างอย่างนี้ ไม่ใช่อย่างนั้น ช้างไม่ใช่เป็นอย่างนั้น แต่มีรูปร่างอย่างนี้ จึงทำให้พระราชาทรงพระสรวลด้วยความขบขัน...

* เป็นคำที่ขุนนางผู้ใหญ่เรียกผู้ตั้งอยู่ในบังคับตน

เมื่อตรัสเล่าจบแล้ว พระพุทธเจ้าก็ทรงเปล่งพระอุทานว่า... สมณพราหมณ์พวกหนึ่งไม่รู้จริง ยึดมั่นในความเห็นผิด แล้วก็มาวิวาทกันและกัน เหมือนพวกคนตาบอดคลำช้าง นั่นเอง

ล่วงมาถึงปัจจุบัน ก็มีเรื่องในทำนองเดียวกัน เล่าขาน ณ ดินแดนที่ผู้คนเต็มไปด้วยความแตกแยก ให้ได้ยินได้ฟังกัน ดังนี้

เรื่องมีอยู่ว่า... สมัยหนึ่งได้มีประชาชนผู้มีอุปาทานแตกต่างกัน ยึดถือความเห็น ความพอใจ ความชอบใจ แตกต่างกัน แต่ละพวกมีวาทะความเห็น แตกต่างกันมากมาย แต่ขอยกมาเพียง 15 อย่าง คือ

1. เลือกตั้งทั้งที่ต้อง**ริบฉวยโอกาส** ไม่ว่าจะซื้อเสียง แจกเงิน ชนคนไปลงคะแนน หรือฆ่าหัวคะแนนฝ่ายตรงข้าม ก็จะทำ เพื่อให้พวกข้าได้มีเสียงข้างมากเข้าสภา
2. เลือกตั้งทั้งที่ต้อง**บริสุทธิ์ยุติธรรม** ถ้าเริ่มต้นอย่างไม่ถูกต้องชอบธรรม ก็ไม่ถือว่าเป็นประชาธิปไตย
3. เลือกตั้งทั้งที่ต้อง**ได้ผลประโยชน์** ใครให้เงิน ให้ประโยชน์ ข้าก็เลือกคนนั้นแหละ
4. เลือกตั้งที่**ข้าก็ไม่สนใจ** เสียเวลา เลือกไปก็เท่านั้น ข้าขอทำหน้าที่ดีกว่า !
5. พรรคที่มี**ส.ส.มากที่สุดเท่านั้น** จึงจัดตั้งรัฐบาลได้ เพราะประชาธิปไตย

ยึดถือเอาเสียงข้างมากเป็นใหญ่

6. พรรคที่มีส.ส.รองลงมา ก็จัดตั้งรัฐบาลได้ หากรวบรวมเสียงข้างมากได้ก่อน เพราะกฎหมายเปิดโอกาสให้ทำได้ และก็เคยมีตัวอย่างมาแล้วในอดีต

7. ใครจัดตั้งรัฐบาลก็ได้ แต่ต้องซื่อสัตย์สุจริต เพราะถ้าเข้ามาบริหารประเทศแล้ว มุ่งแต่คคโกง คอรัปชั่น สับเปลี่ยนโยกย้ายข้าราชการ แกกกฎหมายเอื้อประโยชน์ตนเองและพวกพ้อง ทำให้ประเทศชาติเสียหาย ก็ต้องขับไล่ให้ออกไป แล้วจัดเลือกตั้งใหม่ เพื่อว่าจะได้คนดี ๆ เข้ามาบ้าง

8. ใครจัดตั้งรัฐบาลก็ได้ ถ้าเข้าได้ผลประโยชน์ คนเราต้องรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันบ้าง จะอึดอยู่ฝ่ายเดียวแล้วให้ผู้อื่นหิวกระหายได้อย่างไร เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องเลยเชียะ

9. ใครจัดตั้งรัฐบาลเข้าก็ไม่สน เสียเวลา สนไปก็เท่านั้น ข้าขอท้ามาหากินดีกว่า !

10. หากพวกเข้าไม่ได้เป็นรัฐบาล แกก็อย่าหวังอยู่เป็นสุข ต้องทำให้เกิดความวุ่นวาย เพื่อจะได้หมดความชอบธรรมในการบริหารประเทศ ต้องยุบสภาเท่านั้น แล้วจัดเลือกตั้งใหม่ เพื่อว่าพวกเข้าจะได้เข้ามาบริหารแทน

11. หากพวกเข้าไม่ได้เป็นรัฐบาล ก็ไม่ใช่ประชาธิปไตย เพราะประชาธิปไตย ยึดถือเอาเสียงข้างมากเป็นใหญ่อะ !

12. หากพวกเข้าไม่ได้เป็นรัฐบาล ข้าก็ไม่ได้ผลประโยชน์ อย่างนี้ต้องร่วมด้วยช่วยกันก่อความวุ่นวาย เพื่อสำเร็จผล ข้าจะได้สตางค์มาใช้บ้าง หากไม่สำเร็จ ก็ยังพอจะมีอะไรติดไม้ติดมือกลับบ้าน

13. รีบก่อความวุ่นวายเลย ข้าจะได้ประโยชน์ ต้องรู้จักแปลงวิกฤติ

บ้านเมืองให้เป็นโอกาสของตัวเอง ใครว่าจ้างอะไรเข้าทำหมด จะกิดขวางบุก ยึด ยิง ทูบ เผา ทำลายให้วอดวายยังก็ได้ เดี่ยวจัดให้ !

14. อย่าก่อความวุ่นวายเลย สมานฉันท์กันดีกว่า เพราะจะดี-ชั่ว, ถูก-ผิด, ขาว-ดำ เราก็ต้องอยู่กันไปอีกนานในบ้านหลังนี้ ท่องคำว่า “ขันติอย่าขาด” อดทนไว้เป็นดีที่สุด

15. วุ่นวายขนาดนี้ ข้าไม่สนไม่ได้แล้ว เพราะเศรษฐกิจย่ำแย่ การท่องเที่ยวตกต่ำ หุ่นก็ร่วงเอี๋ร่วงเอา ข้าท้ามาหากินผิดเคืองนะเพีย !

แล้วผู้มีอุปาทานเหล่านั้นก็เกิดบาดหมาง ทะเลาะวิวาท พุดจากระทบกระเทียบกันว่า อย่างนี้เป็นเลือกตั้ง อย่างนี้มีให้เลือกตั้ง ประชาธิปไตยต้องเป็นอย่างนี้ อย่างอื่นหาเป็นประชาธิปไตยไม่ จึงทำให้พระราชาทรงพระ...ด้วยความ... (คงคิดกันเองได้นะ !)

เช้าวันหนึ่ง จึงมีนาย ก. ผู้ได้ชื่อว่ามีอำนาจอันชอบธรรมเหนือใคร เกิดมีไอเดียบังเสนอแผนปรองดองขึ้นมา เพื่ออุดรอยร้าวประสานรอยร้าว เสริมสร้างความสมัครสมานสามัคคีของคนในชาติขึ้น แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นจะได้ผลหรือไม่เพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับผู้คนทุกหมู่เหล่ามุ่งกักในดินแดนวิวาทนั่นเองว่าจะร่วมมือร่วมใจกันเพื่อให้เกิดความสงบสุขขึ้นหรือไม่ ?

หากจะว่ากันตามหลักแห่งเหตุและผลแล้ว ตราบใดที่ผู้คน ประชาชน ทุกสาขาอาชีพ ทุกระดับในสังคมอุปาทานนั้น ยังมุ่งเอาแต่ประโยชน์ส่วนตน และพรรคพวกเป็นหลัก (โลภ), ทำร้ายทำลายผู้ที่คิดเห็นแตกต่าง (โกรธ)

และยึดมั่นถือมั่นด้วยอุปาทาน (หลง) แผน/รองดองก็คงเป็นได้แค่เพียง
แผน/ดอง ที่วิ่งไล่จับ/ไล่กระด้าง จับตัวผู้กระทำผิดมาคุมขัง แล้วก็รอวันเวลา
ให้เชื้อไฟในใจปะทุขึ้นมาใหม่ เท่านั้นเอง

สุดท้าย ขอจบเรื่องเล่านี้ไว้เป็นอุทาหรณ์ ให้ทุกท่านที่ได้ติดตาม
เรื่องราวมาแต่ต้น ได้เก็บไปขบคิดกันว่าเราควรมีแผนระวังป้องกันอย่างไร ?
แต่ละคนควรจะประพฤติตัวอย่างไร ? เพื่อไม่ให้เหตุการณ์เหล่านี้ เกิดขึ้น
ในชุมชน สังคม ประเทศชาติ อันเป็นแผ่นดินผู้ให้กำเนิด พักพิงอาศัย
ให้สอยทรัพย์ากร และฝังร่างไว้วิญญาณของตัวเอง

ปเร จ น วิชานนฺติ
มยเมตถ ยมามุหเส
เย จ ตตถ วิชานนฺติ
ตโต สมฺมุนฺติ เมธคา

คนทั่วไปมักนึกไม่ถึงว่า ตนกำลังพินาศ
เพราะวิวาททุ่มเถียงกัน
ส่วนผู้รู้ความจริงเช่นนั้น
ย่อมไม่ทะเลาะกันอีกต่อไป

รักดี
ต้องมีหลัก

เมื่อถูกตั้งคำถามว่า ใครหนอ... **รักเรา**เท่าชีวิต ?
แน่นอน ทุกคนจะตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า “คุณพ่อ คุณแม่”
แต่ถ้าถามใหม่ว่า ใครหนอ... **เรารัก**เท่าชีวิต ?
เด็ก ๆ ก็จะตอบเหมือนเดิมทันทีว่า “คุณพ่อ คุณแม่”
วัยรุ่นอาจขอเวลาคิดสักนิด แล้วพูดอย่างเหนียม ๆ ว่า “แฟนผมครับ /
แฟนหนูค่ะ”
ส่วนเจ้าป่าวเจ้าสาว ก็จะตอบอย่างมั่นใจว่า “ภรรยาผม / สามีฉัน”
แต่สำหรับคนที่มีลูกแล้ว คำตอบก็จะเปลี่ยนเป็น “ลูก ๆ” ไปโดย
อัตโนมัติ

มีใครเคยสังเกตมั้ยว่า ทำไมผู้ที่เรารู้สึกรักที่สุด ถึงได้มีมากหน้า
หลายตา ผิดเปลี่ยนไปตามวัยและกาลเวลาอยู่เรื่อย ๆ หากวิเคราะห์
เจาะลึกแล้วจะพบว่า เพราะคนส่วนใหญ่มักจะรักใครก็เพื่อสนองอารมณ์
ความต้องการ และผลประโยชน์ของตัวเองเป็นหลัก นั่นเอง

การที่เด็ก ๆ รู้สึกรักพ่อแม่มาก ก็เพราะท่านเลี้ยงดูให้อาหารการกิน
ของเล่นของใช้ ส่งให้ศึกษาเล่าเรียน
ที่วัยรุ่นมักจะรักแฟนฉัน ก็เพราะว่าทำให้หัวใจซาบซ่านเป็นสุข
เมื่อแต่งงานใหม่ ๆ สามีภรรยาต่างก็จะกลายเป็นยอดรัก เพราะ
คิดว่าเราเป็นของกันและกัน จริงมั้ยจ๊ะ ?
เวลาผ่านไปสักพัก ลูกจะมาแทนที่ เพราะรู้สึกว่าเป็นเลือดเนื้อเชื้อไข
เป็นผู้สืบสกุล

จากนั้น ก็ เลขาหน้าห้อง ภรรยาสามีผู้อื่น นักการเมือง ผู้ให้ผล
ประโยชน์ต่าง ๆ ฯลฯ ก็อาจผลัดกันมาครองตำแหน่งผู้ที่ฉันรักเท่าชีวิตได้
เป็นครั้งคราว

ถ้าอย่างนั้นแล้วในโลกนี้ จะมีใครบ้างมั๊ยที่เป็นตัวจริงเสียงจริง
ของความรัก อันไม่มีวันแปรเปลี่ยนสำหรับเรา ?

สมัยหนึ่ง พระเจ้าปเสนทิโกศล ได้ตรัสถามพระนางมัลลิกาเทวีว่า
“มีใครอื่นบ้างใหม่ที่น้องรักยิ่งกว่าตน ?” พระนางมัลลิกากราบทูลว่า “หา
มีใครอื่นไม่” แล้วถามย้อนกลับว่า “ก็ทูลกระหม่อมเล่า มีใครอื่นที่รักยิ่งกว่า
พระองค์มั๊ยพะคะ ?” พระเจ้าปเสนทิโกศลก็ตรัสตอบว่า “แม้ฉันก็ไม่รักใครอื่น
ยิ่งกว่าตน”

จากนั้น พระเจ้าปเสนทิโกศลก็เสด็จไปเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาค แล้ว
ทรงถวายบังคมกราบทูล เมื่อพระองค์ทราบเนื้อความแล้ว ได้ทรงเปล่ง
อุทานว่า “ใคร ๆ ตรวจตราด้วยจิตทั่วทุกทิศแล้ว หาได้พบผู้เป็นที่รัก
ยิ่งกว่าตน สัตว์เหล่าอื่นก็รักตนมากเหมือนกัน เพราะฉะนั้น ผู้รักตน
จึงไม่ควรเบียดเบียนผู้อื่น”

จากพระไตรปิฎกที่ยกมา ตนหรือตัวเองจึงเป็นคำตอบสุดท้าย ของ
ผู้ที่ทุกคนรักเท่าชีวิตอย่างแท้จริง และพระพุทธองค์ยังทรงเมตตาให้หลักรัก
ที่ต้องขออย่าและทำไฮไลต์ไว้เลยว่าผู้รักตนไม่ควรเบียดเบียนผู้อื่น

แม้กาลเวลาจะล่วงเลยมาหลายยุคสมัย ผู้คนทั่วหล้าก็ยังคงรักตน ยิ่งกว่าใครไม่เปลี่ยนแปลง แต่ที่เปลี่ยนไปก็คือ มีคนจำนวนไม่น้อย **พร้อมจะเบียดเบียนผู้อื่นทุกเมื่อ เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตัวเองต้องการ** นี่จึงเป็นปัญหาใหญ่ที่ลุกลามไปทั่วโลก และกำลังระบาดหนักใน**ประเทศ** **สยาม** เมืองยิ้มไม่ออก ที่ทำให้ผู้อาศัยอยู่ใจระทึกวุ่นไปตาม ๆ กัน

ทุกวันนี้ หากใครต้องการสิ่งใดแล้วไม่ได้ตั้งใจ แทนที่จะใช้ความพยายามอย่างถูกต้องชอบธรรม กลับเลือกใช้อารมณ์ อาวุธ ใช้**พระเดช** แทน**พระคุณ** และเมื่อรวมตัวกันเป็นกลุ่มได้ ก็จะประท้วงปิดถนน เข้าทำนองที่ว่า “ถ้าข้าไม่**แฮปปี้** แกก็ต้องเดือดร้อนด้วย อย่าได้หวังอยู่เป็นสุขเลยเอ็ง !” ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าการกระทำดังกล่าว ไม่ใช่**ทางออก**ในการแก้ปัญหา แต่เป็น**ทางตัน** ที่สุดท้ายก็จะย้อนกลับมาเพิ่มความเดือดร้อนให้ตัวเองและผู้อื่นอย่างแน่นอน

จำเป็นด้วยหรือ ที่การเรียกร้องเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตัวเองต้องการ จะต้องขึ้นต้นด้วยการเบียดเบียนผู้อื่น และลงท้ายด้วยความเสียหายของคนหมู่มาก ? หากใครเห็นว่าสมควรหรือสนับสนุนการกระทำเช่นนั้น ก็ขอให้อ่านไว้เลยว่า ตัวเองได้กลายเป็น**คนพาลคิดเพี้ยน** ไม่ช้าก็เผลอไปเสียแล้ว

หลายคนก็พาล ถึงขนาดลงมือทำร้ายเช่นฆ่าผู้ที่ไม่เคยรู้จัก ทำลายสาธารณสมบัติทรัพย์สินผู้อื่นในห้วงบิต ก่อความวุ่นวาย สร้างความเสียหาย

ต่อสังคมเศรษฐกิจ อีกหลายคนก็เพี้ยนหนัก ถึงกับฉวยโอกาสปล้นบ้านเผาเมือง แปลงกายเป็นโจรฉ้อโกงขโมยข้าวของผู้อื่น ซึ่งเป็นเรื่องเหลือเชื่อ ว่าไม่น่าจะเกิดขึ้นได้ ในบ้านเมืองที่ยังมีกฎหมายกำกับและศาสนาดำรงอยู่

เมื่อขึ้นชื่อว่า**คนพาล**แล้ว ฉันขอเตือนเลยว่า ใครอย่าเผลอไปคบหาเข้าเสี่ยวล่ะ เพราะจะต้องโดนพาลพาไป**หาผิด** ต่อให้เป็น**บัณฑิต** หากหลงเข้ากลุ่มพาลก็**ไม่มีทางได้เจอผล** ยิ่งใครที่**ใจไม่ด้านพอ** ก็อย่าได้แยกราบเข้าไปใกล้เลยเชียว เพราะจะต้องสูญเสียเงินทองอย่างไม่เหลือหลอ !

คนเพี้ยนก็เหมือนกันนะเธอ อย่าไปเสียเวลาคุยให้มากความละไม่ได้สาระประโยชน์หรอก หาก**บัณฑิต**คนใดคิดไปเจรจาด้วย ฉันก็ว่าเพี้ยนยิ่งกว่าคนพวกนั้นอีก แถมยังจะโดน**ให้เอาปากหาว่าเหลว** ด้วยซ้ำไป

อ้าว ! ถ้าคบก็ไม่ได้ คุยก็ไม่ควรแล้ว จะให้ทำอย่างไรล่ะ... **ถอยกันคนละก้าว**ดิ้มัย ? ก็คงดีแบบ**ฉาบฉวยขอไปที**หรอกนะ เพราะถ้ามันแต่ถอยกันหมดแล้ว บ้านเมืองจะเดินหน้าได้อย่างไรล่ะ จริงมั๊ย ?

ที่ถูกต้องแล้ว ฉันว่าควรเรียกร้องให้ฝ่ายพาล ผู้นิยมใช้กฎหมายก่อปัญหานะรีบ ๆ ถอยลงคลองไปเลย แล้วเร่งรัดให้ฝ่าย**บัณฑิต**ผู้มีอำนาจหน้าที่ เดินหน้าบังคับใช้กฎหมายอย่างรวดเร็วจริงจัง ด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม เพื่อสังคมประเทศชาติจะได้ถอยมาจาก**อากาโร** ดีกว่านะ !

นอกจากจะให้ฝ่ายหนึ่งถอยฝ่ายหนึ่งอย่างสามชুমอย่างมีสติ เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าแล้ว ถ้าอยากกระทบที่ต้นเหตุต้นตอจริง ๆ **จั่งซีมันต้องถอน** และจะทำแบบจิก ๆ จัก ๆ จัก ๆ จัก ๆ **กะอีกกะอ๊ก** ไม่ได้นะทุกคนทุกฝ่ายต้องร่วมแรงร่วมใจกัน**ขุดรากถอนโคน** ให้สิ้นซากโดยด่วนในสิ่งเหล่านี้เลย...

1. ถอน**ความเห็นแก่ตัว** ที่มุ่งแต่ผลประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องเป็นหลัก
2. ถอน**การเบียดเบียน** หยุดทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ประเทศชาติต้องเสียหาย ได้แล้วนะ !
3. ถอน**อัตตา** คือ ตัวตน ความเป็นตัวกูของกู พวกข้าผู้ให้ผลประโยชน์ ข้า ออกไปให้หมด
4. ถอน**กิเลส** ความชั่วที่แฝงอยู่ในความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ให้สิ้นซากอย่าได้โผล่ขึ้นมาอีก
5. ถอน**ตัณหา** ความทะยานอยาก ดิ้นรน แส่หา ทั้งหลายแหล่งให้เกลี้ยงเกลารียบเรียบไปเลย

เมื่อถอนแล้ว ก็ต้องรีบ**ปลูกทดแทน**โดยเร็วดังนี้ด้วยนะ...

1. ปลูก**ธรรมคัมภีร์ครองโลก** ได้แก่ หิริ (ความละอายต่อความชั่ว), โอตตัปปะ (ความเกรงกลัวต่อบาป)
2. ปลูก**ธรรมมีอุปการะมาก** คือ สติ (มีความรู้ตัว ไม่เพเลอ), สัมปชัญญะ (รู้ชัดสิ่งที่นึกได้ เข้าใจชัดตามความเป็นจริง)

3. ปลูก**พรหมวิหาร** ได้แก่ เมตตา (ปรารถนาดีอยากให้ผู้อื่นมีสุข), กรุณา (ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์), มุทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข), อุเบกขา (ความไม่เอนเอียงด้วยรักและชัง)
4. ปลูก**ไตรสิกขา** ได้แก่ ศีล, สมาธิ, ปัญญา
5. ปลูก**ศรัทธา** ความเชื่อที่ประกอบด้วยเหตุผล

อย่ามัววิ่งรอลงเลกันอีกเลย จะ**ขอคืนพื้นที่**ให้ความดี จะ**กระทบวงล้อมหรือสลายการชุมนุม**ความชั่วร้าย ก็รีบ ๆ ทำเถอะ เพราะการเริ่มต้นทำสิ่งดีที่ล่าช้า คือการเปิดโอกาสให้สิ่งชั่วได้ลุกลาม จนยากต่อการแก้ไขเยียวยา ตามพุทธวจนะที่ว่า “**พึงรีบเร่งกระทำความดี และป้องกันจิตจากความชั่ว เพราะเมื่อกระทำความดีเข้าไป ใจจะกลับยินดีในความชั่ว**”

เพื่อผลแห่งความสงบสุขระยะยาว ผู้ได้ชื่อว่ารักตนต้องยึดหลักรักที่พระพุทธองค์ทรงแนะนำ คือ ไม่เบียดเบียน ไม่ละเมิดลดทอนสิทธิ์ของผู้อื่น เพราะวันหนึ่งผลแห่งการคิดผิดกระทำชั่วร้ายนั้น ก็ต้องกลับมาสนองให้ผลเป็นทุกข์แสนร้อนกับตัวเอง เช่นเดียวกัน

ทุกชีวิตต่างก็รักตน ผู้เดือดร้อนย่อมหาทางปกป้องตัวเองไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง จะทำให้เกิดการต่อต้านแบ่งแยกเป็นฝักฝ่าย กลายเป็น**มหกรรมกิฬาสีร้าวรานชาติ**ได้นะ หากใครอยากเป็นคนมีสติจริง ๆ จักรู้ขอแนะนำให้เป็นประเภท**สัทนได้** ที่ทนต่อการยั่วยุของกิเลสตัณหา ความอยากได้ใคร่มีเคียดแค้นพยาบาท ฯลฯ ซึ่งดีกับตัวเองเยอะเลย ไม่ก่อความวุ่นวาย

แตกแยกในสังคมด้วย

ฉะนั้น หากใครคิดจะรักตนแล้ว ก็ควรรักผู้อื่นแถมพ่วงไปด้วย ไม่ใช่รักคนนั้นสุดใจแต่เกลียดคนนี้ชิบเผง เหมือนอย่างที่ทำกันอยู่ทุกวันนี้ละ เพราะมันจะมีปัญหาตามมามากมายไม่รู้จักจบสิ้น

ตามหลักธรรมแล้ว เหตุแห่งความรัก-ความเกลียดผู้อื่นนั้น มีที่มา ดังนี้คือ

1. **ความรักเกิดจากความรัก** ใครทำให้คนที่เรารักพอใจ เราก็รักคนนั้น
2. **ความเกลียดเกิดจากความรัก** ใครทำให้คนที่เรารักไม่พอใจ เราก็เกลียดคนนั้น
3. **ความรักเกิดจากความเกลียด** ใครทำให้คนที่เราเกลียดไม่พอใจ เราก็รักคนนั้น
4. **ความเกลียดเกิดจากความเกลียด** ใครทำให้คนที่เราเกลียดพอใจ เราก็เกลียดคนนั้น

ก็อยากให้อลองพิจารณาทบทวนกันดูว่า ความรัก-ความเกลียด ที่เรามีต่อผู้อื่นนั้นเป็นแบบใด ? มีข้อดี-ข้อเสีย เป็นประโยชน์-โทษ ต่อตัวเอง-ผู้อื่น หรือไม่ ? และควรปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นได้อย่างไร ? เพื่อสังคม-ประเทศชาติ จะได้กลับคืนสู่ความสงบ มีชีวิตอยู่ร่วมกันเป็นปกติสุขทั่วหน้า

สุดท้าย ขอฝากข้อความที่คัดย่อจากพระไตรปิฎก ให้นำมาประทับไว้ในใจกันอีกบทนะ

ครั้งหนึ่ง พระเจ้าปเสนทิโกศลได้ทรงกราบทูลว่า “ชนเหล่าใดประพฤติดุจจริตด้วยกาย วาจา ใจ ชนเหล่านั้นชื่อว่ารักตน ฯ” พระผู้มีพระภาคจึงได้ตรัสคาถาประพันธ์ว่า “ถ้าบุคคลพึงรู้ว่าตนเป็นที่รัก ไม่พึงประกอบด้วยบาป เพราะความสุขนั้นไม่เป็นผลที่บุคคลผู้ทำชั่วจะพึงได้โดยง่าย เมื่อบุคคลถูกภพมรณะครอบงำ ละทิ้งภพมนุษย์ไป... บุญและบาปนั้นแลเป็นสมบัติของเขา และเป็นประดุจเงาติดตามตน เพราะฉะนั้น บุคคลพึงทำกัลยาณกรรม* สะสมไว้เป็นสมบัติในปรโลก** เพราะวาบุญทั้งหลายย่อมเป็นที่พึงของสัตว์ทั้งหลายในปรโลก”

ก็ได้แต่หวังว่าต้นทุนบุญกุศลที่ยังพอมีหลงเหลืออยู่บ้าง ในบรรดาทรชนผู้เบียดเบียนทั้งหลาย จะส่งผลปลุกจิตสำนึกที่ดีในตัวเขาเหล่านั้น ให้ตื่นขึ้นมาโดยเร็ว จะได้ไม่ต้องหลงผิดทำพลาด นำพาตัวเองไปสู่จุดตกต่ำของชีวิต

* การกระทำที่ดีงาม

** โลกอื่น โลกหน้า โลกที่ไปข้างหน้า คือภพที่เกิดใหม่หรือไปมีชีวิตใหม่ของมนุษย์และสัตว์หลังจากตายไปแล้ว

แม้อาจมีบางครั้งบางคนเล็ดลอดสายตาจั่วเฉย รอดพ้นจากการ
ถูกลงโทษทางกฎหมายไปได้ ก็ยังมีกฎแห่งกรรมที่รอการให้ผลอยู่อีกชั้นหนึ่ง
รับรองว่าไม่มีทางเจรจาขอฝ่าด่านไปได้อย่างแน่นอน

และฉันก็ยังแอบหวังลึก ๆ ว่า เมื่อควันไฟแห่งความรักที่ที่บ้านปลาย
กลายเป็นความเห็นแก่ตัว เบาบางลง ความมืดมัวในจิตใจของผู้กระทำ
ไม่ถูกต้อง ไม่ชอบด้วยศีลธรรมทั้งหลาย จะจางคลายตามไปด้วย จนมองเห็น
สัจธรรมชัดเจนว่า ในท้ายที่สุดแล้ว การเบียดเบียนผู้อื่น ก็คือ การไม่รักตน
หรือเบียดเบียนตนเอง นั่นเอง

ปรทุกฐุปธานน
โย อตฺตโน สุขมิจฺจติ
เวรลัสมคฺคัลลฺสฺสฺส
เวรา โส น ปริมุจฺจติ ฯ

ผู้ใดปรารถนาสุขเพื่อตน
โดยการก่อทุกข์ให้คนอื่น
ผู้นั้นมักเกี่ยวพันด้วยเวรไม่รู้สิ้น
ไม่มีทางพ้นทางเวรไปได้

ศิลปิน: ประเสริฐ สุขโย

ขอ ความเป็นธรรม

ว่า หนึ่ง ขณะที่ฉันกำลังขับรถอยู่บนถนนสายสุขุมวิท ได้เลี้ยวไปเห็น
โปสเตอร์แผ่นหนึ่งที่ปิดอยู่บนเสาตอมอเตอร์ไฟฟ้า BTS เป็นรูปช้าง
หลายเชือกกำลังเดินจากไปโดยหันบั้นท้ายมาให้คนดู และมีพาดหัวพอบจับ
ใจความได้ว่า “ขอขอบคุณชาวกทม.ที่ช่วยกันพาเรากลับบ้าน”

ฉันก็เลยนำมาปรังต่อในฐานะคนชอบคิด ฟุ้ง + ชวนว่า ถ้าหาก
บรรดาสัตว์สามารถสื่อสารกับคนได้เช่นนี้แล้วละก็ เราคงได้เห็นโปสเตอร์
หรือสื่ออื่น ๆ ตามสถานที่ต่าง ๆ เต็มไปหมด แต่จะไม่ใช่เรื่องการขอบคุณ
หากเป็นการเรียกร้องขอความเป็นธรรม และความเมตตาจากคนเสียมากกว่า

เพราะเมื่อมองย้อนดูพฤติกรรมที่คนส่วนใหญ่ปฏิบัติต่อสัตว์แล้ว
ไม่ว่ายุคสมัยใดก็มักหลงคิดเข้าข้างตัวเองว่า สัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ต่ำต้อยด้อยค่า
เกิดมาเป็นเบี้ยล่างของคน เหมือนมดที่ไต่ปลายนิ้วหรือลูกจ๊วยในกำมือ
จะบีบอย่างไร เมื่อใด หน้าเบาแคไหนก็ยอมได้ ทั้ง ๆ ที่เวลาไปวัด ก็สมาทานศีล
เสียงดังฟังชัดว่า “ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ”
แต่กลับไม่ได้รู้สึกรู้สาละอายใจ เมื่อกระทำการที่ตรงกันข้ามบ่อย ๆ เลย

ดังนั้น ฉันในฐานะผู้มีวิสัยชอบจูนเรื่องคนอื่นสัตว์อื่นเป็นประจำ
อยู่แล้ว ก็เลยอยากอุดกระชากให้มิตรสหายทุกท่าน ได้หันมาปฏิบัติ
ตามศีลธรรมอย่างเคร่งครัดรัดกุมไม่หละหลวม โดยเฉพาะเรื่องเว้นจาก
การฆ่า การเบียดเบียนชีวิตสัตว์อื่นอย่างเด็ดขาด ซึ่งจะเป็นผลโดยตรง
ให้ลดการก่อกรรมทำบาป และการรับวิบากในอนาคตลงได้มากมายนัก

ความหลงเชื่อแบบผิด ๆ ที่คิดเอาแต่ได้ฝ่ายเดียว อันเป็นเหตุให้เกิด
การฆ่าเบียดเบียนสัตว์เป็นประจำ เท่าที่พอจะรวบรวมได้ ก็มีประมาณนี้...

1. สัตว์เกิดมาเป็นอาหารของคน (ฆ่าเพื่อกิน ไม่บาปหรอก)

นั่นแน่ ! มามากนี้อีกแล้ว ไม่เบื่อบ้างหรือ ? บางคนอ้างไปถึงสมัย
พระบรมศาสดาโน่น ว่า “ถ้าบาป... พระพุทธเจ้าคงห้ามไม่ให้พระภิกษุ
ฉันเนื้อสัตว์แล้วละ” ก็พอเถียงไปได้นะ แต่ความจริงแล้ว ที่พระองค์ไม่
ทรงห้ามเพราะเกรงว่าภิกษุจะเดือดร้อนลำบากมากกว่า เนื่องจากเลือก
ไม่ได้ในสิ่งที่ผู้มีผู้นำมาถวาย แต่ก็ยังทรงห้ามฉันเนื้อ 10 อย่าง อันได้แก่
มนุษย์ ช้าง ม้า หมี สุนัข ภู ราชสีห์ เสือโคร่ง เสือดาว เสือเหลือง
รวมถึงเนื้อที่ไม่บริสุทธิ์ด้วยอาการ 3 อย่าง คือ เห็นการฆ่ามัน ได้ยินว่า
ฆ่าเพื่อนำมาถวาย และรังเกียจ (ถึงเลสงสัยในการฆ่า) ซึ่งไม่มีคำตรัสใด
ที่สนับสนุนว่า สัตว์เกิดมาเพื่อเป็นอาหารของคนเลย

ลองมาดูสถิติการบริโภคเนื้อสัตว์ *(เฉลี่ย กิโลกรัม/คน/ปี) ของคนไทย
ใจธรรมดา เรียงตามลำดับ 1-3 กันหน่อยนะว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด
เนื้อหมู 15.8, เนื้อไก่ 10.4, เนื้อวัว-ควาย 4.5 ถ้าหากเอาจำนวนประชากร
63 ล้านคน คุณเข้าไป แล้วหารด้วยน้ำหนักเฉลี่ยของสัตว์แต่ละชนิด จะได้
จำนวนเป็นตัวเลขกลม ๆ ประมาณนี้ คือ คนไทยทั่วประเทศร่วมกันบริโภค
หมู 4 ล้านตัว, ไก่ 130 ล้านตัว และ วัว-ควาย 1.2 แสนตัว ต่อปี **

* ขอขอบพระคุณพี่ชาติ ลิวนิชย์ เป็นอย่างสูง ที่ได้เสนอความคิดในการเขียนประเด็นนี้

** จำนวนอาจมีการคลาดเคลื่อนได้ ตามการประมาณน้ำหนักเฉลี่ยของสัตว์แต่ละชนิด

หลายคนเห็นตัวเลขแล้วคงอดตกใจไม่ได้ เพราะนึกไม่ถึงว่าตัวเองจะมีส่วนร่วมในการพรากชีวิตสัตว์ เพื่อกินเป็นอาหารอย่างเอร็ดอร่อยในแต่ละปีมากมายขนาดนั้น นี่ยังไม่นับพวก กุ้ง หอย ปู ปลา หมึก ที่อาศัยอยู่ในน้ำ และพวกที่โดนเปิบพิสดาร เช่น อังทะวัว อู้งา หามิ ดิง แมงป่องดองเหล้า ตัวนิ่มผัดเผ็ด ฯลฯ นะเนี่ย

นอกจากนี้ยังมีคนใจปอบที่ชอบเปิบชาติสัตว์ กินทั้งเป็น อย่างเมนูสมอลิง ที่เขื่อนเอาหนังหัวออกแล้วกินสด ๆ หรืออย่างกุ้งเต้น ที่เอาน้ำปลา มะนาว พริกป่น ข้าวคั่ว เหยาะเปิบโรยใส่กุ้งฝอยเป็น ๆ โดยไม่เคยคิดย้อนว่า ถ้าเป็นตัวเองโดนสารพัดเครื่องปรุง รุมกระหน่ำใส่เข้าตาหูจมูกปากอย่างนั้นบ้าง จะปวดแสบปวดร้อนเพียงใด

ยังมีเหตุโหดยิ่งกว่านั้นอีก ฉันเคยเห็นจากวิดีโอที่ส่งต่อกันมาทางอินเทอร์เน็ต เป็นการแข่งขันทำอาหารประเภทนรกยกนิ้วให้ โดยพ่อครัวคนหนึ่งจับปูเป็น ๆ มาตัดหัวแล้วเอามีดกรีดถลกหนัง หั่นเป็นชิ้น ๆ วางใส่จานเสิร์ฟ ทั้ง ๆ ที่เนื้อปูแต่ละชิ้นยังดิ้นไปมาอยู่ ส่วนพ่อครัวอีกคนเอื่อยอีกคน ก็จับปลาเป็น ๆ มาขอดเกล็ด แล่เนื้อเป็นบั้ง ๆ แล้วใช้มือจับที่หัวปลา เอาตัวหอยย่นลงในกระทะที่น้ำมันเดือดพล่าน พลิกไปมา พอได้ที่ก็วางปลาลงบนจาน เอาน้ำซอสที่ปรุงรสแล้วราดไปบนตัวปลา ในขณะที่ปลานอนตาเหลือกปากยังพะงาบ ๆ อยู่เลย

อ๊อ ! ไม่รู้ว่าจิตใจทำด้วยอะไรกัน ไม่สะดุ้งสะเทือนใจเลยว่าสัตว์จะทนทุกข์ทรมานเพียงใด ส่วนคนกินก็ต้องมีจิตวิปริตสติวิปลาสแน่ ถึงกลืนเข้าไปได้ลงคออย่างนั้นนะ

ที่ฉันกล่าวมาทั้งหมดนี้ มิได้มีเจตนาจะให้หันมากินมังสวิรัตกันทั้งประเทศหรอกนะ เพียงแต่อยากให้รู้จักบริโภคอย่างปราณี และสำนึกขอบคุณสัตว์ ที่ต้องสังเวยชีวิตเพื่อความพอใจทางรสชาติ ความคึกคักด้านกามารมณ์ให้กับผู้มีตมัวหลงผิด

เลิกเสียทีเถอะนะ เรื่องสังสังหาร ฆ่าทั้งเป็นยัดทานสด ๆ นะ แล้วรีบกลับใจทำตัวให้มีเมตตาตามากคุณค่า สมกับที่เรียกตัวเองว่ามนุษย์ผู้ประเสริฐ ที่มีใช้เกิดมาเพื่อตะพึดตะพือเปียดเปียน และสนับสนุนการฆ่าเพื่อดำรงชีพอย่างไม่มีสาระกันได้แล้ว

2. สัตว์เป็นเกมสนุกสุดมันส์

เด็ก ๆ ส่วนใหญ่ (รวมทั้งฉันในอดีต) และผู้ใหญ่บางคน ถึงได้สนุกสนานเมามันกับการกลั่นแกล้ง ทำร้าย ทารุณ สังหารสัตว์เป็นว่าเล่น ดังว่าเป็นเกมชนิดหนึ่งที่ไครยิ่งโหด เขี้ยม อำมหิต นับจำนวนศพได้มากเท่าใด ก็ยิ่งเป็นฮีโร่มากเท่านั้น (น่าจะเป็นเป็นฮีโร่มากกว่าเนอะ !) ไม่ว่าจะยิงนก ตกปลา ล่าจิ้งหรีด กรีดท้องกบ ตะปบยุง กระทุ้งรังนก กระตุกหนวดแมง คืดแมงกูดจี๋หางย้งท้องคันกระแด่ว ก็ยังขยันทำกันได้ไม่เว้นแม้วันพระวันโกน

หลายครั้งที่ทำไปก็เพราะความคะนองเดช ไม่ได้มีเหตุผลมากไปกว่านั้นเลย ไม่เคยได้ย้อนกลับมาคิดว่า กำลังมีความสุขบนความทุกข์ของผู้อื่น หากตัวเองโดนใครทำอย่างนั้นบ้าง ก็ต้องโกรธแค้นเป็นธรรมดา “วันพระไม่ได้มีวันเดียว ชาตินี้ก็ไม่ได้มีชาติเดียว คราวหน้าข้าจะกลับมาเอาคืน” เป็นการก่อร่างสร้างวิบากที่ไม่มีวันจบสิ้นเลย

3. ระบายอารมณ์กับสัตว์ดีกว่า เพราะตอบโต้ไม่ได้

ทุกวันนี้เราจึงเห็นสัตว์ถูกทารุณกรรมมากมาย ไม่พอใจขัดเคืองใครก็มาลงกับสัตว์ หากทุบตีผู้อื่นก็อาจโดนกักขัง คอกกลับ มีดไล่สับ หากทำลายข้าวของก็ต้องเสียเงินซ่อมแซมซื้อใหม่ อย่างกระนั้นเลย หมาแมวที่อยู่ใกล้มือใกล้เท้านี้แหละ จะตบตีเตะตืบอย่างไร ก็ได้แต่ร้องเอ็ง เหมียว ! แล้ววิ่งหนีไป ไม่เคยสักครั้งที่จะด่าทอต่อว่าฟ้องร้องแจ้งความ เลยติดใจทำแล้วทำอีก เพราะเห็นว่าการระบายอารมณ์ใส่ผู้ที่อ่อนแอไม่มีทางสู้ ปลอดภัยต่อตัวเองมากกว่า

4. สัตว์เป็นเหมือนของเล่น เปื่อก็กเลิ

มีจำนวนมากที่รู้สึกเช่นนี้ แรก ๆ ก็บอกว่าอู๊ย ! ตัวเล็ก ๆ กำลังน่ารัก อยากได้ใจจะขาด ถึงจะพรากลูกพรากแม่ก็ไม่สนใจ ก็ฉันอยากได้นี้ อุดส่าห์ลงทุนซื้อหมาเป็นสัตว์เลี้ยงภายในบ้าน มาใหม่ ๆ ก็เห่อดิหรอก ฝ้ามองไม่ให้คลาดสายตา อุ้มแล้วอุ้มอีกเอาไปโชว์คนโน้นอวดคนนี่ กินอุ้มแล้วก็ยังป้อนอาหารใส่ปากไม่หยุด เอาอกเอาใจสารพัดเลย

พอผ่านไปสักพัก ได้เจอของเล่นมีชีวิตตัวใหม่ก็อยากเป็นเจ้าของอีก ปล่อยให้ตัวเก่าต้องไร้รัก ขาดความสนใจดูแล จากที่เคยบอกว่า “รักฉัน ต้องรักหมา แมว หนู อีแก้วนาของฉันด้วย” ก็ปล่อยให้เป็น หมาจรจัด แมวจำใจจาก หนูเหงาจัง อีน่ากลัว ใครอยากได้ก็เอาไป (ไกล ๆ เลย) เพราะฉันเบื่อเต็มทนแล้ว

โถ ! หมาแมว ฯ พวกนี้ก็มีชีวิตจิตใจนะเธอ ไม่ใช่หมาแก้อุดจิสัตว์เลี้ยงดิดิตดอล ที่ฮิตเป็นพัก ๆ พอเบื่อซู้ก็เอาถ่านออกเก็บใส่ลิ้นชักตู้ และไม่ใช่ตุ๊กตาบาร์บี้-บลายธ์ ที่แค่เปลี่ยนชุดพาไปเที่ยวแล้วเก็บใส่ตู้โชว์ แต่เน่ไค้มลมหาใจ ต้องกินเพื่อเติบโต ต้องการความรักเอ็นดูทะนุถนอม เอาใจใส่ ไม่ต่างจากเด็กเล็กหรอกนะ

เพราะฉะนั้น ถ้าใครรู้สึกแค่อยากได้ชอบเล่นแต่ขาดความรับผิดชอบ ก็ต้องคิดให้รอบคอบก่อนนำมาเลี้ยงนะ เพราะถ้าไม่รักกันจริงก็จะกลายเป็นภาระ ไม่ดูแลแต่ปล่อยให้ไปตามมีตามเกิด ก็จะเป็นบาปกรรมติดตัวในภพหน้าได้

5. ทำการุณยฆาต เพื่อให้สัตว์ไปเกิดใหม่

หลายคนชอบเอาเรื่องนี้มาอ้าง พอตบยุ้ง ตีแมลงวัน เหยียบกิ้งกือ ซี้ม้องเท่ง ฯลฯ ก็บอกว่าช่วยให้สัตว์เหล่านั้นไปเกิดใหม่ในภพภูมิที่ดีขึ้นนะ ! รู้จักหยิบยกเรื่องตายแล้วเกิด เรื่องระดับภพภูมิมาเชยวนะ คนอะไรจะหวังดีต่อสัตว์ประสงคร้ายกับตัวเองขนาดนั้น ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าการฆ่า

ทุกกรณีที่ประกอบด้วยเจตนา นั้น ผิดศีลเป็นบาป ก็ยังดันทุรังทำไปได้ ระวังชาติหน้าจะต้องเกิดมาให้คนอื่นตบตีตายคามือ เขี่ยบย่ำแบนแต่แต่ค่าที่นะตัวเอง !

ตามความเป็นจริงแล้ว บรรดาสัตว์ทั้งหลายก็ได้มีความต่ำต้อยด้อยค่าอย่าง ที่หลายคนคิด แม้ตามหลักพุทธศาสนาจะถือว่าเกิดในแดนสุคติภูมิก็ตาม แต่ยังสามารถใช้ชีวิตร่วมกับคนในแดนสุคติภูมิได้ และโอกาสที่สัตว์เมื่อตายแล้วจะกลับมาเกิดเป็นคน และคนที่มีความหลงขาดสติจะไปเกิดเป็นสัตว์ ก็มีความเป็นไปได้มาก เนื่องจากมีความผูกพันใกล้ชิดกัน ทุกคนและสัตว์ใน 2 ภูมินี้ จึงวนเกิดเวียนตายสลับร่างกันไปมาได้เสมอ

ดังชาดก 500 ชาติ (เรื่องเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าที่มีมาในชาติก่อน ๆ) สมัยที่พระองค์ยังไม่ได้ตรัสรู้ และเป็นเพียงพระโพธิสัตว์นั้น ก็ได้ถือกำเนิดเป็นทั้งสัตว์บก ปีก น้ำ ครึ่งบกครึ่งน้ำ เช่น ราชสีห์ ช้าง กวาง วานร โค กระบือป่า สุนัขจิ้งจอก สุนัข หนู ไก่ป่า แร้ง นกกาน้ำ กระजाบ แขนงเต่า พินาศ ปลา กบ เขียด เป็นต้น

ส่วนในชาติที่เป็นคนก็มีหลายสถานะ เช่น ฤาษี อาจารย์ที่สาปไปโมกซ์ (ผู้มีความรู้และชื่อเสียงโด่งดัง) พรหมณ์ บุโรหิต ราชตระกูล อำมาตย์ เศรษฐี จัณฑาล คฤหบดีตักยาค กุฎุมพี (ชนชั้นต่ำ) พ่อค้า ข้าราชการในวังหลวง เจ้าหน้าที่รักษาป่า นักเล่นสกา (เครื่องเล่นการพนันอย่างหนึ่ง) คนฝึกช้าง และเป็นรุกขเทวดา ก็มี

การที่จะสรุปง่าย ๆ ว่าสัตว์มีจิตใจต่ำกว่าคน จึงเป็นเรื่องไม่แน่นอนไป เพราะหลายคนที่เรารู้จักหรือได้ยินเป็นชาวบ่อ ย ๆ ก็อาจมีพฤติกรรมที่น่าละอายยิ่งกว่าสัตว์เสียอีก เช่น ส่าลูกตัวเองด้วยการทำแท้ง หรือพอลอดลูกออกมาก็นำไปทิ้ง พวกรับจ้างฆ่าคน ส่าตัดตอน คำอาวูธ ยาพิษ ยาเสพติด เปิดบ่อนการพนัน ตัดไม้ทำลายป่า ทำลายชาติบ้านเมือง เป็นต้น

สัตว์ที่มีจิตใจสูง ช่วยเหลือคนได้ก็มี ดังข่าวที่ฉันนำมาให้อ่านกันนี้ :-

สำนักข่าวเอเอฟพีและเอพี รายงานข่าวฮือฮาสุนัขจรจัดช่วยชีวิตเด็กทารกอายุ 2 สัปดาห์ ที่ถูกพ่อแม่ทอดทิ้งในประเทศเคนยา โดยนาย สตีเฟน โรยา เป็นผู้ที่พบเห็นนาที่ที่สุนัขแม่ลูกอ่อนคาบทารกเพศหญิง ที่ห่ออยู่ในถุงสีดำสกปรกออกมาจากป่า และวิ่งข้ามถนนมาถึงชุมชน

นายโรยา กล่าว “ผมได้ยินเสียงเด็กร้อง ก็เลยมองออกไปและเพ่งดู เห็นเจ้าหมาวิ่งคาบเด็กในถุงดำ ผ่านถนนที่รถยนต์วิ่งพลุกพล่านและรวดเร็วหนาม จากนั้นก็นำมากองไว้ข้าง ๆ ลูกมัน” ด้านนายเอกกริ มลาลิมู เจ้าของบ้านที่สุนัขเพิ่งมาคลอดลูก กล่าวว่า สุนัขวิ่งออกไปหาอาหารให้ลูกมันในป่า ในวันเกิดเหตุมันคาบทารกออกมาจากป่า นำมากองไว้ข้าง ๆ ลูกของมัน และยื่นเฝ้าเด็กอยู่จนมีคนออกไปช่วย ซึ่งตนนำเด็กไปล้างตัวและพาไปโรงพยาบาล

ทางสำนักข่าวต่างประเทศรายงานด้วยว่า เหตุการณ์ที่ทารกวัยนี้ถูกทิ้งไว้ตามท้องน้ำเกิดขึ้นบ่อย ๆ ในเคนยา ซึ่งมีสาเหตุมาจากความยากจน

โดยประชาชนมากกว่าร้อยละ 56 จากทั้งหมด 33.3 ล้านคน มีรายได้ไม่ถึงวันละ 40 บาท สำหรับสุนัขตัวดังกล่าว ทางองค์กรพิทักษ์สัตว์ได้พาไปอาบน้ำและดูแลอย่างดี พร้อมฉีดยากันพิษสุนัขบ้า โดยตั้งชื่อว่า เอ็มคอมโบซี ที่แปลว่า ผู้ช่วยชีวิต

ขณะที่มีคนนำลูกไปทิ้งไว้ในป่า สุนัขกลับเป็นผู้นำทารกมาดูแล ขณะที่บางคนทำแท้งฆ่าเลือดเนื้อเชื้อไขของตัวเอง กบตัวหนึ่งกำลังใช้ขาหลังขุดดินโคลน เพื่อเป็นทางระบายลูกอ๊อดที่ใกล้สิ้นใจจากการขาดน้ำ ให้ไหลลงสู่แอ่งน้ำ

ใครที่เคยคิดว่าคนมีจิตใจสูงกว่าสัตว์ คงต้องลองคิดทบทวนใหม่เสียแล้ว เพราะสัตว์หลายชนิด ก็สมควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนด้วยซ้ำ เช่น นกเงือก นกกระเรียน นกเพนกวินจักรพรรดิ เป็ดแมนดาริน ม้าน้ำ สุนัขจิ้งจอก ฯลฯ ที่รักเดียวใจเดียวกับคู่ครองของตัวเองจนจนวันตาย (ซึ่งจริง !) บรรดาผึ้ง-มดต่าง ๆ ก็เป็นตัวอย่างที่ดีในการร่วมแรงร่วมใจทำงาน เป็นทีมเวิร์ค ด้วยความขยันขันแข็งมีวินัย รวมถึงฝูงห่านที่บินอพยพหนีหนาว โดยจัดรูปขบวนเป็นลักษณะนี้ > เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบิน และคอยดูแลช่วยเหลือกันระหว่างทาง ฯลฯ

ยังมีอีกข่าวที่อยากให้ได้อ่านกัน โดยหนังสือพิมพ์พาดหัวว่า.....
ควายคลั่งชีวิตคน หนีตายโรงเชือดทำลูกขึ้น และมีเนื้อขาวย่อ ๆ ดังนี้ :-

สงสารควายก็มีหัวใจ วิ่งหนีตายออกจากโรงเชือด น้ำตาไหลพรากอาบแก้มทั้ง 2 ข้าง คลุ้มคลั่งไล่ชีวิตชาวบ้านบาดเจ็บสาหัส ข้าวของพังเสียหายเพียบ เจ้าหน้าที่ต้องยิงยาสลบ จับตัวได้อย่างทุลักทุเล โชคดีเจอคนใจบุญช่วยไล่ชีวิตให้ เลยรอดพ้นจากการเป็นลูกชิ้นอย่างหวุดหวิด

อ่านแล้วรู้สึกอย่างไรกันบ้างล่ะ ? ใครที่เคยหลงผิดคิดเพลิน สนุกสะใจกับการใช้สัตว์เป็นเหยื่ออารรมณ์ ก็ควรหยุดกระทำได้แล้ว เพราะสัตว์ที่เราได้พบเจอประจันหน้า ก็ล้วนแต่รักชีวิต และอาจมีบางตัวที่จิตใจสูงส่ง เคยตั้งความมุ่งมาดปรารถนาพัฒนาตนสู่ความเป็นพระโพธิสัตว์ก็ได้ หากใครปล่อยไปทำร้ายรังแกเข้าจะเป็นบาปมหันต์นะ

ไม่ว่าจะเกิดเป็นอะไร ก็ล้วนมีกรรมเป็นของตน มีกรรมเป็นแดนเกิด เป็นเผ่าพันธุ์ เป็นที่พึ่งอาศัย ต่างเวียนว่ายตายเกิดในภพภูมิไม่สูงที่ต่ำ เดียวขึ้นสวรรค์เดียวลงนรก ไม่เป็นเทวดา ก็เป็นคน สัตว์เดรัจฉาน เปרתอสุรกาย สัตว์นรก สลับไปมาอยู่อย่างนั้นแหละ... “ตุล๊ะเปื้อ !”

หากใครคิดว่าจะหยุดทำการโหดร้ายต่อสัตว์ทันทีไม่ได้ เพราะเกิดติดใจเสียแล้ว ก็ขอให้เพล่า ๆ มือลงบ้างเถอะนะ ถือว่าฉนขอความเป็นธรรมให้กับบรรดาสัตว์ก็แล้วกัน และขอเผื่อไปถึงสัตว์ทั้งหลายในชาติต่อ ๆ ไปด้วย เพราะไม่แน่ว่าในตัวเองเหมือนกันว่าครั้งหน้าจะเกิดมามีก็ขา จะต้องเดินเลื้อย คลาน กระโดด แหวกว่าย หรือบินไปมาบนท้องฟ้า จะอยู่บ้าน รู รัง บนดิน หรือใต้ดิน ก็ยังบู้ !

ยิ่งคิดล่วงหน้าไปก็ยิ่งเครียด ฉันว่าควรเร่งทำความดี แผ่เมตตา
และขอโหสิกรรมเจ้ากรรมนายเวรทั้งหลายดีกว่า เพื่อเกิดความผิดพลาด
ทางเทคนิคในกาลข้างหน้า อาจได้รับความปรานีบ้าง อย่างน้อยถ้าไม่ได้
เป็นคนหรือเทวดา ก็อาจได้เป็นญาติผู้ใกล้ชิดของช่วงช่วง หลินฮุ่ย หลินปิง
ก็ยังดี จะได้มีคนคอยดูแลเอาอกเอาใจ ได้ออกอากาศผ่านจานดาวเทียม
ตลอด 24 ชั่วโมงไง !

สุขกามานิ ภูตานิ
โย ทณฺฑเณ วิหิสฺติ
อตฺตโน สุขเมสฺसानิ
เปจฺจ โส น ลภเต สุขํ ฯ

สัตว์ทั้งหลายล้วนต้องการความสุข
ผู้ที่ต้องการความสุขแก่ตน
แต่เบียดเบียนสัตว์อื่น
ตายไปแล้วย่อมไม่ได้รับความสุข

จิต อุดมโรค

พุทธพจน์กล่าวว่า “**จิตนี้ประภัสสร** (ส่องใส บริสุทธิ์) แต่เศร้าหมอง เพราะอุปกิเลสที่จรมา” ฉะนั้นเชื่อว่า ณ พ.ศ.นี้คงจะค้นพบว่าดาวเคราะห์ที่มีจิตประภัสสร ได้ยากยิ่งกว่ามณีในมหาสมุทรเสียอีก เพราะอุปกิเลสที่จรมามากไม่จบไป แต่กลับปักหลักปักฝังอยู่กับจิต ติดหนึบตั้งหนึบ ไม่ยอมจากไปไหน จนทำให้ผู้คนในสังคมมีจิตอุดมโรคกันมากมายเกินคาดคิด

ตามหลักธรรมกล่าวว่า **อุปกิเลส**มีถึง 16 ประเภทด้วยกัน คือ

1. **อภิขณาวิสมโลกะ** ละโมบ จ้องจะเอาไม่เลือกควรไม่ควร ที่สังคมวนวายไม่รู้จักจบสิ้นอย่างทุกวันนี้ ก็เพราะความโลภของคนนี้แหละ ยากไร้ยากรวยกันตั้งแต่เด็ก เห็นเงินเป็นสิ่งบันดาลสุข ขอให้ได้เงินเถอะ จะยอมทำทุกอย่าง โดยถือคติประจำใจว่า “**สรรพสิ่งสำเร็จได้ด้วยเงิน**”
2. **โทสะ** คิดประทุษร้าย ใครคิดทำแตกต่างเป็นไม่ได้ ต้องเล่นงาน ให้น่วมอ่วมมอรัญญ์ ทั้งลงไม้ลงมือทุบตี ฆ่าแกงแบบไม่เกรงกลัวกฎหมาย หรือแม้กระทั่งกฎแห่งกรรม
3. **โกรธ** โกรธ ใครทำอะไรไม่ได้ดังใจ หรือพูดไม่เข้าหู ก็ขุ่นเคือง ไม่พอใจ กระพืดกระเพียด หงุดหงิดหน้าบึ้ง คำว่าเสีย ๆ หาย ๆ ไม่ไว้หน้าอินทรีหน้าพราหมณ์
4. **อุปนาหะ** ผูกโกรธ แค้นโกรธเฉย ๆ ยังไม่หน่ายใจ ต้องเอามาผูกชะจนแน่น “จำไว้เลยนะ”, “ทีนี้เข้าไม่ว่า ทีนี้เข้าเียงอย่าไวย”, “บุญคุณต้องทดแทน ความแค้นต้องชำระ” สบโอกาสเมื่อไหร่ ได้เห็นดิกันแน่ เรื่องแค่กระต๊อดเดียวก็เก็บไปแค้นฝังหุ่น ข้ามวันเดือนปีไปจนถึงข้ามภพข้ามชาติโน่น
5. **มักขะ** ลบหลู่คุณท่าน ไม่รู้จักบุญคุณคน พ่อแม่เลี้ยงดูจนเติบใหญ่

ก็หาว่าเป็นหน้าที่, ครูบาอาจารย์สั่งสอน ก็บอกว่าเพราะได้เงิน, ผู้ใหญ่ตักเตือนด้วยความหวังดี ก็มองว่ายังไม่เข้าเรื่อง... อย่างนี้มันต้องตัดหางปล่อยปลาเข้าไปเลย (เพราะขึ้นปล่อยวัด เดี่ยวพระเถระจะลำบาก)

6. **ปาลาสะ** ตีเสมอ อันนี้ไม่เกี่ยวกับเรื่องแข่งกีฬาอะไร แต่หมายถึงการยกตนขึ้นเทียมท่าน โดยไม่รู้จักที่ต่ำที่สูงนะ ยกตัวอย่างเช่น สามัญชนคนธรรมดาแท้ ๆ แต่หลงตัวเองว่าร่ำรวยมีอำนาจ ผู้คนนิยมยกยอมาก จึงตีตนเสมอผู้มีพระคุณเป็นประจำ

7. **อิสสา** ริษยา เห็นใครได้ดีเป็นไม่ได้ แทนที่จะมีมุทิตา กลับเป็นตาร้อน เดือดปุด ๆ ไปซะนี่ คนแบบนี้หาความสุขทางใจได้ยาก เพราะมัวแต่เป็นทุกข์กับความเจริญก้าวหน้าของผู้อื่น

8. **มัจฉริยะ** ตระหนี่ หวงโน่นเหนียวนั้นไปหมด ไม่ยอมให้ใครง่าย ๆ ขนาดจะทำบุญให้ทานยังต้องคิดเจตเจตขึ้นแปดตลบ บางคนเป็นเอาหนัก กระหมัดกระหม่อมแม้กระทั่งตัวเอง มีเงินเยอะแยะแต่ไม่กล้าใช้ ได้แต่เก็บออม ยอมอด ทนลำบาก สุดท้ายก็โดนลูกหลานผลาญจนเกลี้ยงคลัง

9. **มายา** เจ้าเล่ห์ หากลอบขายหลอกลวงผู้อื่นทุกรูปแบบ มุ่งเอาแต่ประโยชน์ใส่ตัว ผิดชอบชั่วดีไม่สนใจ ไม่กลัวเวรกรรมตามสนอง บางคนกล้าหลอกแม้กระทั่งพระสงฆ์องค์เจ้า ลวงเอาทรัพย์สินที่ผู้มีจิตศรัทธาถวายวัด ไปเป็นของตัวเองอย่างไม่ละอายใจ

10. **สาถะยยะ** โอ้อวด ชอบโอ้อวดว่ารู้อะไร รู้สึกรวยทองแหวนเพชรเดินโชว์ไปทั่ว ใครพูดเรื่องอะไรก็แสนรู้ไปหมด หวังจะให้คนยอมรับนับถือ แต่หาว่าไม่รู้ ว่า ธรรมชาติของคนที่รวยจริงๆจริง มักนิ่งเงียบไม่แสดงออกง่าย ๆ หรอกนะ...จะบอกให้

11. **ถัมกะ หัวดี** ว่านอนสอนยาก ไม่ยอมเชื่อฟังทำตามคำแนะนำ ใครง่าย ๆ มีความดันทุรังสูงเกินขีดจำกัด ดื้อดึงไม่เข้าเรื่อง ยึดมั่นเอาความคิดตัวเองเป็นหลัก ชอบก่อให้เกิดปัญหาเมื่อต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น

12. **สารัมกะ แข่งดี** มุ่งเอาชนะชิงดีชิงเด่น โดยไม่ยอมลดราคาต่อรองหรือผ่อนปรนให้แกกัน แม้จะชื่อว่าแข่งดี แต่ก็ได้ดีดีสมชื่อ เพราะเป็นการกระทำที่สุจริตโต่งเกินเหตุ ไม่รู้จักประนีประนอม ผ่อนหนักผ่อนเบา อะลุ่มอล่วยกัน (นี้ถ้าเผื่อแข่งเลวแข่งชั่ว ยิ่งแย่ใหญ่เลย)

13. **มานะ ถือตัว** คำนี้มีความหมายแตกต่างจากภาษาไทยมาก เพราะไม่ได้หมายถึงความพยายาม พากเพียร ตั้งใจจริง แต่เป็นความสำคัญตนว่าเป็นนั่นเป็นนี่ ถือสูงถือต่ำ ยิ่งใหญ่ เท้าเทียม หรือด้อยกว่าผู้อื่น ต่อไปถ้าได้ยินใครบอกว่า “เป็นผู้มีมานะมาก” อย่าเพิ่งรีบดีใจไปละ เพราะอาจไม่ใช่คำชมก็ได้นะ

14. **อติมานะ** ดูหมิ่นท่าน ชอบดูถูกเหยียดหยามผู้อื่นว่าด้อยต่ำ คำเดียว ทั้งฐานะ รูปลักษณ์ ความรู้ หาวาไม่ดีจริง ไม่เก่งจริง เป็นต้น

15. **มทะ มัวเมา** มัวหลงละเลิงเพลิดเพลินในความร่ำอารมณ์ด้วย รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส และ อบายมุข ให้ความสำคัญในสิ่งที่เป็นโทษมากกว่าคุณ เช่น เกาะแเกาะสาว เสพยา เล่นการพนัน เทียวผับบาร์ ดูอะไกร้-โคโยตี้ เป็นต้น

16. **ปมาทะ** เลินเล่อหรือละเลย ขาดความระมัดระวัง ไม่รอบคอบ ในสิ่งที่กระทำ จึงเกิดความผิดพลาดเสียหายบ่อย ๆ บางครั้งก็ทำให้เจ็บตัว เจ็บใจได้

อุปกิเลสทั้ง 16 ที่เจอแล้วไม่ยอมจากนี้ ได้เกาะติดจิตใจผู้คนมานานแสนนาน จนนับกาลเวลาไม่ได้ และได้ลูกหลานแพร่กระจายจนกลายเป็นโรคประจำตัวไปเสียแล้ว ที่ฉันพอจะประมวลรวบรวมได้ ก็มีคร่าว ๆ ดังนี้

1. **หน้ามืดตามัว** จะเรียกว่าเป็นโรคตัวแม่ ก็คงไม่ผิด เพราะเมื่อเห็นผิดเป็นชอบ เห็นชั่วเป็นดีเสียแล้ว ไม่ว่าจะพูดหรือทำอะไรก็ผิดเพี้ยนไปจากหลักศีลธรรมทั้งสิ้น จากคนเคยดีก็กลายเป็นคนไม่เผลอไปในเวลาชั่วข้ามคืน ถือว่าเข้าชั้นโคม่าเลยนะเนี่ย เพราะผู้ที่ เป็นโรคนี้จะไม่ยอมรับความจริง ไม่ต่างจากคนบ้าคนเมา ที่มักจะปฏิเสธว่า “ไม่บ้า ไม่มาวววว” เสมอ

2. **ปัญญาอ่อน** ในที่นี้มิได้แปลว่าฉลาดน้อยหรือโง่เขลาต่ำทรอกนะ แต่หมายถึงความสามารถในการแยกแยะเรื่องดี-ชั่ว บาป-บุญ คุณ-โทษ ต่ำกว่ามาตรฐานของคนทั่วไปนะ ไม่ว่าจะคิดพูดทำอะไรก็เลยออกแนวไม่เข้าท่าตลอดศก

3. **ภูมิคุ้มกันบกพร่อง** เมื่อระบบภูมิคุ้มกันจิตอ่อนแอเสียแล้ว ก็จะเป็นการเปิดประตูเชื้อเชิญให้บรรดาสารพัดกิเลส ได้โอกาสสุดโผล่มากระดี๊กระด๊า และโรคทางจิตอื่น ๆ ก็จะตามมาเป็นขบวน

4. **หน้าหนา (เสริมใยหิน)** ทนทายาทยิ่งกว่ากระเบื้องมุงหลังคาซะอีก เห็นแก่ตัวสุดสุด ไร้ซึ่งหิริโอตตปปะ ไม่รู้สึกละอายเมื่อทำชั่ว ไม่เกรงกลัววิบากเมื่อทำบาป สว่างความอิดหนาระอาใจให้ผู้อื่นต้องร้องยี้เสมอ ก็แม้แต่พดลมายังส่ายหน้าเลยอะ...คิดดูดี !

5. **หน้าโลहित** เป็นกันมากในกลุ่มนักธุรกิจนายทุน เจ้าแม่เงินกู้ ผู้ที่เป็นโรคนี้มักชอบทำนาบนหลังคน เอาวัดเอาเปรียบ จกฉวยประโยชน์จากความเดือดร้อนของผู้อื่นเสมอ

6. **ใจไม่ใส่ระกำ** เห็นใครลำบากเดือดร้อน ก็เพิกเฉยดูตาย มองว่า **ธุระไม่ใช่** ไม่มีเมตตากรุณาและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เอาซะเลย

7. **ใจยักษ์, ใจมาร** โหดร้ายอำมหิต ปาเถื่อน ชอบสนุกสะใจกับความทุกข์ยากรำเคี้ยวของผู้อื่นสัตว์อื่น และเป็นสุขใจเมื่อได้ทำให้อื่นเดือดร้อน

8. **ใจแตก** สมัยนี้เป็นกันตั้งแต่เด็กเล็กถึงวัยรุ่น เรียกว่าชอบชิงสุกก่อนห่าม ซึ่งผ่านตั้งแต่ยังฝาด อยู่นอกโอวาทจนเคยตัว กระทำสิ่งที่ไม่เหมาะสมก่อนกาลอันควร

9. **หุบเขา** ใครพูดอะไรก็เชื่อไปหมดโดยไม่คิดไตร่ตรอง คนเป็นโรคนี้ แม้จะเอาตุ้มหูมาถ่วงไว้ ก็ไม่ช่วยให้อาการดีขึ้นได้ เพราะเป็นโรคทางจิตใจ ไม่เกี่ยวกับอวัยวะในการได้ยิน

10. **ปากคอเราะราย** ชอบพูดจาชวนหาเรื่องไม่เลือกหน้า มีปากเป็นอาวุธประจำกาย จะรู้สึกสะใจเมื่อใช้คำพูดทำให้ใครเจ็บช้ำได้

นอกจากนี้ยังมีโรคที่กระทำบ่อย ๆ จนติดเป็นนิสัย ไม่เว้นแม้วันหยุดราชการ และกลายเป็น **อาชีพเสริม** ไปโดยไม่รู้ตัวก็มี ได้แก่...

1. **ผู้ว่า** ไม่เคยคิดจะทำตัวเป็นผู้ซุ่มสັกครั้ง คือขมใครไม่เป็น ได้แก่ดำเนินคดีเตียน มองไม่เห็นความดีของผู้อื่น ไม่ว่าใครจะทำอะไร ต่อให้ดีแค่ไหน ก็หาเรื่องต่อว่าได้ทุกคราว

2. **นักโทษ** เมื่อใดที่มีความผิดพลาดเกิดขึ้น ก็จะโยนความผิดให้ผู้อื่นเสมอ ส่วนตัวเองเป็นยอดมนุษย์สุดเพอร์เฟ็กต์ ทำอะไรก็ถูกต้องตลอดชีพ ดังพุทธพจน์ที่ว่า “โทษคนอื่นเห็นได้ง่าย โทษตนเห็นได้ยาก คนเรามักเปิดเผยโทษคนอื่น เหมือนโปรยกลบ แต่ปิดบังโทษของตน

เหมือนนักเลงเต้าโก่งซ่อนลูกเต๋า”

3. **ยอดนักปรุง** คนประเภทนี้ไม่ว่าจะเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ลิ้มรส หรือสัมผัสสิ่งใด ก็นำมาปรุงแต่งคิดฟุ้งซ่านได้ทั้งวันทั้งคืน เรื่องเล็กก็ปรุงเป็นเรื่องใหญ่ เรื่องดีก็ปรุงเป็นเรื่องร้ายไปเลย แทนที่จะใช้ความคิดในทางสร้างสรรค์ กลับนำมาทำร้ายตัวเองซะนี่ !

4. **นักโบราณคดี** ชอบฟื้นฝอยหาตะเข็บ ขุด-คุ้ย-เขี่ย หาความที่ควรจะสงบแล้ว ให้กลับเกิดเป็นเรื่องขึ้นมาอีก เรื่องเก่าเก็บมานานหลายปี เป็นทศวรรษแล้ว ก็ยังนำมาปัดฝุ่นขยี้มหยากไยให้เป็นเรื่องจนได้

5. **ทนายแก้ต่าง** แทนที่จะมองหาข้อผิดพลาดบกพร่องของตัวเอง แล้วพยายามปรับปรุงแก้ไข กลับคิดแต่จะหาทางแก้ตัว กลบเกลื่อนความผิดอยู่เรื่อย แบบนี้จะพัฒนาตัวตนได้อย่างไร ?

แม้ทุกวันนี้จะมีโรคที่ก่อกวนจิตใจคนเรา ให้เศร้าหมองขุ่นมัวบานตะไท แต่ก็ยังมีหนทางแก้ไขให้คืนสู่ความผ่องใสบริสุทธิ์ได้ ด้วยหนทางที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้และเมตตาสั่งสอน ซึ่งก็คือ **มรรคมืองค์แปด** ที่ชาวพุทธส่วนใหญ่เคยได้ยินจนคุ้นหู แต่ไม่นำมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ตัวเองเลย ซึ่งได้แก่...

1. **สัมมาทิฐิ** เห็นชอบ เช่น

- เห็นอริยสัจ 4 (ทุกข์, เหตุให้เกิดทุกข์, ความดับทุกข์, ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)

- เห็นว่าทำดีมีผลดี ทำชั่วมีผลชั่ว ชาตินี้ชาติหน้ามีจริง มารดาบิดามีคุณควรแก่ฐานะ

- เห็นไตรลักษณ์ (ลักษณะสาม คือ ความเป็นของไม่เที่ยง เป็นทุกข์ หรือคงทนอยู่ไม่ได้ มีใจตัวตน)

- เห็นปฏิจสมุปบาท (การที่สิ่งทั้งหลายอาศัยกันและกันจึงเกิดมีขึ้น) เป็นต้น

2. **สัมมาสังกัปปะ** ดำริชอบ ความนึกคิดที่จะออกจากกาม ปลอดจากความโลภ ไม่ติดในการปรนปรีอสนองความอยากของตน ไม่คิดร้ายเบียดเบียนผู้อื่น

3. **สัมมาวาจา** เจรจาชอบ เว้นจากการพูดเท็จ-ส่อเสียด-คำหยาบ-เพื่อเจ้า

4. **สัมมากัมมันตะ** กระทำชอบ เว้นจากการฆ่าสัตว์-ลักทรัพย์-ประพฤติดิในกาม

5. **สัมมาอาชีวะ** เลี้ยงชีวิตชอบ เว้นจากการเลี้ยงชีวิตในทางที่ผิด เช่น โกง หลอกหลวง บีบบังคับ ชูเชื้อ ค้ำมนุษย์ คำชีวิตสัตว์ คำอาวุธ คำยาพิษ คำสิ่งเสพติดมีนเมา เป็นต้น

6. **สัมมาวายามะ** เพียรชอบ คือ

- เพียรระวังบาปอกุศลที่ยังไม่เกิดมิให้เกิดขึ้น

- เพียรละอกุศลที่เกิดขึ้นแล้ว

- เพียรเจริญทำกุศลธรรมที่ยังไม่เกิดให้เกิดขึ้น

- เพียรรักษากุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เสื่อมไปและให้เพิ่มไพบูลย์

7. **สัมมาสติ** ระลึกชอบ คือ ระลึกในสติปัฏฐาน 4 อันได้แก่

- การมีสติกำกับดูรู้เท่าทันกาย รู้ทันอริยาบท การกระทำการเคลื่อนไหวทุกอย่าง

- การมีสติกำกับดูรู้เท่าทันเวทนา รู้ชัดว่าเป็นสุข ทุกข์ หรือ เฉย ๆ

- การมีสติกำกับดูรู้เท่าทันจิต รู้ชัดว่าขณะนั้นจิตของตนมีราคะ โทสะ โมหะหรือไม่ เศร้าหมองหรือผ่องแผ้ว ฟุ้งซ่านหรือเป็นสมาธิ ฯลฯ

- การมีสติกำกับดูรู้เท่าทันธรรม คือรู้ชัดว่า นิพพาน 5 ชั้น 5 อายตนะ 12 โพชฌงค์ 7 อริยสัจ 4 ฯลฯ คืออะไร เป็นอย่างไร มีในตนหรือไม่ เจริญบริบูรณ์ และดับไปอย่างไร เป็นต้น

8. **สัมมาสมาธิ** ตั้งจิตมั่นชอบ คือ เจริญสมาธิตามแนวของฌาน 4 (การเพ่งอารมณ์จนจิตแน่วแน่เข้าสู่ภาวะสงบประณีต 4 ระดับ คือ ปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน)

หลายคนอ่านแล้วก็คงจะร้องโอ้โฮ อะไรมันจะยากขนาดนั้น แต่ทำไมไม่ลองคิดล่ะว่า จากอดีตถึงปัจจุบัน มีผู้ลงมือปฏิบัติและประสบความสำเร็จมาแล้วมากมาย ถ้าหากเป็นเรื่องที่มนุษย์ไม่สามารถทำได้ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า คงไม่ทรงตัดสินใจพระทัยสละเวลามาสั่งสอนผู้มีจิตอุคมโรคอย่างเรา ๆ แน่นนอน

เพราะฉะนั้น ตราบใดที่ยังมีลมหายใจเข้า-ออกเป็นปกติ ไม่ฟืดฟาด ๆ แล้วละก็ อย่าเพิ่งละความพยายาม ท้อแท้ถดถอยไปเสียก่อน แต่ควรมุ่งมั่น ปฏิบัติตามแนวทางที่พระองค์ทรงแนะนำ มรรคองค์ใดที่ง่ายสำหรับเรา ก็เร่งทำ รีบตนเป็นทุนเอาไว้ก่อนดีกว่า ส่วนที่ยากนั้นก็ค่อย ๆ หมั่นฝึกทำไป เพราะว่า **ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จก็ย่อมอยู่ที่ไหน** เหมือนกันแหละนะ !

ไม่ว่าผลจะออกมาเช่นใด ได้แค่ไหนก็ควรพอใจเท่านั้น คิดเสียว่า
อย่างน้อยก็ยังดีกว่า ไม่ได้ลงมือทำอะไรบ้างเลย เพราะไม่จันท้ก็เท่ากับว่า
ได้ประทับชื่อว่าเป็นชาวพุทธฟรี ๆ เท่านั้นเอง

ทุณฺณิคุคฺคหฺสฺส ลหฺวโน
ยตุถ กามนิปาติโน
จิตฺตสฺส ทมโถ สาทู
จิตฺตํ ทนฺตํ สุขาวหํ ฯ

จิตควบคุมยาก เปลี่ยนแปลงเร็ว
ใฝ่ในอารมณ์ตามที่ใคร่
ฝึกจิตเช่นนั้นได้เป็นการดี
เพราะจิตที่ฝึกได้แล้ว นำสุขมาให้

ศิลปิน: ฌานชลกฤต วัฒนาร

เรื่อนำกา ชีวิต

หากมีสักครั้งในชีวิตคนเราที่ได้มีโอกาสอยู่กับตัวเอง แล้วย้อนกลับไปคิด ทบทวนถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เคยทำในอดีตด้วยใจที่เป็นกลาง จะเห็นได้ว่า บ่อยครั้งเหลือเกินที่เราได้เสียเวลาไปกับเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์ ไร้สาระ หรือทำในสิ่งที่ไม่สมควร จนรู้สึกอยากจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงใหม่ และถ้า สามารถย้อนเวลากลับไปได้ด้วยเครื่องไทม์แมชชีน (Time Machine) เหมือน ในภาพยนตร์แล้ว เราก็คงจะทำอะไรให้แตกต่างไปจากเดิม เพราะหลายครั้ง ก่อนที่เราจะรู้ว่า สิ่งใดใช่-ไม่ใช่ ถูกต้อง-ไม่ถูกต้อง มีค่าควรแก่ชีวิตหรือไม่ ก็ต้องรอให้เกิดผลจากการกระทำนั้น ๆ เสียก่อน

ในความเป็นจริง ไม่มีใครสามารถย้อนเวลาเพื่อกลับไปเปลี่ยน การกระทำ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ใหม่ดังที่ใจตัวเองต้องการได้เลย แม้แต่ผู้มี อิทธิฤทธิ์มีฌานพิเศษ อย่างมากก็ทำได้เพียงแค่ระลึกถึงสิ่งที่ผ่านมาเท่านั้น

ก็ในเมื่อไม่มีใครเปลี่ยนแปลงอดีตได้แล้ว ทำไมเราไม่ทำปัจจุบัน ให้ถูกต้องครบถ้วน ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ล่ะ ? จะได้ไม่ต้องมานั่งเสียใจว่า “ดูไม่น่าทำแบบนั้นเลย” หรือ “รู้อย่างนั้นซะก็ดี”

ย้อนหลังไปไม่กี่ปีมานี้ ผู้ขับรถในเมืองไทยรู้สึกตื่นเต้นดีใจมาก ที่จะมี รถยนต์รุ่นใหม่บางคันติดตั้งเครื่องนำทางที่รับสัญญาณจากดาวเทียม (GPS Navigator) ซึ่งจะเป็นตัวช่วยให้เกิดความสะดวกและอุ่นใจในการเดินทาง ไม่ต้องพะวักพะวนกับการขับไปตามทางไป ทำให้ต้องผินผวนเสียเวลา หรือ บางทีก็หลงทางจนต้องเปลี่ยนแผนการไปเลย

จะมีสักกี่คนที่รู้ว่า ย้อนหลังไปในสมัยที่พระพุทธเจ้ายังทรงมีพระชนม์ชีพ อยู่ พระองค์ก็ได้ทรงมอบเครื่องนำทางชีวิต ให้กับสงฆ์สาวกมาก่อนแล้ว โดยสามารถบอกได้ละเอียดตั้งแต่จุดเริ่มต้น จุดต่อ ๆ ไป จนถึงจุดหมาย ปลายทางเลยทีเดียว (หากใครสนใจนำไปศึกษาปฏิบัติ ก็ย่อมทำได้ เพราะ พระองค์ไม่สงวนลิขสิทธิ์) ซึ่งเครื่องนำทางที่ว่ำนั้นมีชื่อรุ่นว่า **คณโกศ คัลลาลสูตร** ดังมีที่มาย่อ ๆ ประมาณนี้

สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคทรงประทับอยู่ที่ปราสาทของอุบาสิกาว ิชาชา เขตพระนครสาวตถิ ครั้งนั้นแล พรหมมณคณกะโมคคัลลานะได้เข้าเฝ้า แล้วทูลถามว่า ข้าแต่พระโคตมผู้เจริญ ...พระองค์จะบัญญัติการศึกษา การกระทำ การปฏิบัติโดยลำดับ เพื่อเข้าถึงความพ้นทุกข์ได้หรือไม่ ?

พระผู้มีพระภาคตรัสตอบว่า พระองค์ทรงทำได้ เปรียบเหมือนดัง คนฝึกม้าผู้ฉลาด เมื่อได้ม้าอาชาไนยตัวงามมาแล้ว เริ่มต้นทีเดียวก็ให้ทำ สิ่งที่ควร ให้ทำในบังเหียน (เครื่องบังคับม้าให้ไปในทางที่ต้องการ) ต่อไปจึง ให้ทำสิ่งที่ควรอื่น ๆ ยิง ๆ ขึ้นไป โดยเริ่มจาก...

1. **จงเป็นผู้รักษาศีล ถึงพร้อมด้วยความประพฤดีดี และเป็น ผู้เห็นภัยในโทษเพียงเล็กน้อย**
2. **จงเป็นผู้สำรวมในการรับรู้ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ** จงปฏิบัติ เพื่อรู้ธรรมารมณ์ (อารมณ์ ทางใจ, สิ่งที่ใจนึกคิด) เพื่อป้องกันอกิขณา (โลกอยากได้ของเขา, ความคิดฟุ้งเล็งจ้องจะเอาของของคนอื่น) และโสมนัส

(ความเสียใจ, ความเป็นทุกขใจ) ครอบงำได้

3. **จงเป็นผู้รู้จักประมาณในโภชนะ** คือ พึงบริโภคอาหาร พิจารณา โดยแยกคายว่า เราบริโภคมิใช่เพื่อจะเล่นมัวเมาประดับตกแต่งร่างกายเลย แต่บริโภคเพียงเพื่อร่างกายดำรงอยู่ เพื่อให้ชีวิตเป็นไป เพื่อบรรเทา ความลำบาก เพื่ออนุเคราะห์พรหมจรรย์ (การประพฤติธรรมอันประเสริฐ, การครองชีวิตประเสริฐ) เท่านั้น เพื่อความเป็นไปแห่งชีวิต ความไม่มีโทษ ความอยู่สบาย จักมีแก่เรา

4. **จงเป็นผู้ประกอบเนือง ๆ ซึ่งความเป็นผู้ตื่นอยู่** คือ ขำระจิต ให้บริสุทธิ์ ด้วยการเดินจงกรม นั่งสมาธิ

5. **จงเป็นผู้ประกอบด้วยสติสัมปชัญญะ** (ไม่เผลอ รู้ตัวทั่วพร้อม) คือ ทำความรู้สึกตัวในเวลาก้าวไป ถอยกลับ, แลดู-เหลียวดู, งอแขน-เหยียดแขน, ทรงผ้าสังฆาฏิ บาตร จีวร, จัน ดี่ม เคี้ยว ลิ้มรส, ถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ, เดิน ยืน นั่ง นอน ตื่น พุด นิ่ง ฯลฯ

6. **จงพอใจเสนาสนะ** (ที่อยู่อาศัย) อันสงัด คือ ป่า โคนไม้ ภูเขา ชอกเขา ถ้ำ ป่าช้า ป่าชุก ที่แจ้ง และ ลอมฟาง เมื่อกลับจากบิณฑบาต ภายหลังเวลาอาหารแล้ว นั่งคู้บัลลังก์ตั้งกายตรง ดำรงสติมั่นเฉพาะหน้า ละอภิขมา และนิวรณ 5 (ธรรมที่กั้นจิตไม่ให้บรรลุความดี) คือ กามฉันท (พอใจในกามคุณ), พยาบาท (คิดร้ายผู้อื่น), ถีนมิทธะ (ความหดหู่ซึมเซา), อุทธัจจกุกกุกจะ (ความฟุ้งซ่านรำคาญใจ), วิจิกิจฉา (ความลังเลสงสัย)

เมื่อละนิวรณ 5 ได้แล้วก็จะสงัดจากกาม (ความใคร่, ความอยาก, ความปรารถนา) สงัดจากอกุศลธรรม เดินทางเข้าสู่ปฐมฌาน ทุติยฌาน

ตติยฌาน จตุตถฌาน อันไม่มีทุกข์ ไม่มีสุข เพราะละสุข ละทุกข์ ดับโสมนัส (ความดีใจ, ความสุขใจ, ความปลามปล้ม) และโทมนัสได้ มีสติบริสุทธิ์ เพราะอุเบกขา (ความวางใจเป็นกลาง ไม่ยินดียินร้าย) จนถึง จุฬามายปลายทางคือนิพพาน (การดับกิเลสและกองทุกข์)

หากใครคิดว่าการเดินทางสู่นิพพานนั้น เป็นเรื่องที่ไกลเกินฝัน ชาตินี้ ไม่มีทางไปถึงแน่นอน เพราะห่อหมอินทรีย์ (ชราภาพ) ขนาดนี้แล้ว ยังไม่เคยมี ประสบการณ์เดินทางธรรมกับเขาเลย พระพุทธเจ้าก็ยังทรงมีเครื่องนำทาง ชีวิตรุ่นอื่น ๆ ไว้ให้เลือกอีกมากมาย ถ้าใครได้ใช้และเดินทางไปตามนั้นแล้ว รับรองได้ว่าชีวิตนี้จะมีแต่สุขไคย (สุขยอดเยี่ยม) มาก ๆ เลยเชียวละ

ด้วยโอกาสอันเป็นมงคลฤกษ์นี้ ฉันขอแนะนำรุ่นที่ใช้งานง่าย ๆ มาให้ ทดลองกันก่อนดังนี้ คือ

รุ่น**ไอวาท 3** จะเรียกว่าเป็นรุ่นปฐมสำหรับนักเดินทางมือใหม่เลย ก็ได้ มีเส้นทาง 3 สายหลักที่ระบุว่าผู้เดินทางควรไปให้ถึง ก็คือ

1. **ไม่ทำความชั่วทั้งปวง**
2. **ทำความดีให้เพียบพร้อม**
3. **ทำใจของตนให้สะอาดบริสุทธิ์**

รุ่นต่อไปที่อยากแนะนำคือ **จักร 4** หรือ**พหุการธรรม 4** ซึ่งสามารถ นำพาชีวิตไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ดุจลือนำรถไปสู่จุดหมาย รุ่นนี้นับว่ามี อุปการะเกื้อหนุนมากเลย เพราะจะช่วยให้ผู้เดินทางสร้างความดีอื่น ๆ

ต่อยอดได้ ทำให้มีความก้าวหน้าในชีวิต บรรลุความงอกงามไปพลุลย์ด้วย
เส้นทางทั้ง 4 คือ

- 1. **อยู่ในถิ่นที่ดี มีสิ่งแวดล้อมเหมาะสม**
- 2. **สมาคมกับสัตบุรุษ** (คนดีน่านับถือ มีคุณธรรม ประพฤติอยู่ในศีล
ในธรรม)
- 3. **ตั้งตนไว้ชอบ** ตั้งจิตคิดมุ่งหมายนำตนไปถูกทาง
- 4. **ความเป็นผู้ได้ทำความดีไว้ก่อนแล้ว** มีพื้นเดิมดี, ได้สร้างสม
คุณความดีเตรียมพร้อมไว้แต่ต้น

ถัดมาที่ภูมิไจเสนอ คือรุ่น**ขรวาสธรรม 4** สำหรับผู้ที่ต้องการ
ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตทางโลก ต้องเดินทางไปในเส้นทาง
ทั้ง 4 นี้ แล้วจะพบกับแดนสมหวัง ไม่หลงไปเจอป่าเหวหวลิกอย่าง
แน่นอน ได้แก่

- 1. **สัจจะ** (ความจริง) ซื่อตรง ซื่อสัตย์ จริงใจ พุดจริง ทำจริง
- 2. **ทมะ** (ฝึกฝน) ฝึกนิสัย ปรับตัว รู้จักควบคุมจิตใจ ฝึกหัดตัดสินใจ
แก้ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุงตนให้เจริญก้าวหน้าด้วยสติปัญญา
- 3. **ขันติ** (อดทน) ตั้งหน้าตั้งตาทำงานด้วยความขยันหมั่นเพียร
เข้มแข็ง ไม่หวั่นไหว มั่นในจุดหมาย ไม่ท้อถอย
- 4. **จาคะ** (เสียสละ) สละกิเลส ความสุขสบายและผลประโยชน์
ส่วนตนได้ ใจกว้าง พร้อมที่จะร่วมมือ ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่คับแคบ
เห็นแก่ตนหรือเอาแต่ใจตัว

สรุปสั้น ๆ ว่า เส้นทางแต่ละสายที่เครื่องนำทางรุ่นนี้พาไปนั้น จะสร้าง
ความสำเร็จให้แตกต่างกัน คือ **สัจจะสร้างเกียรติยศ ทมะสร้างปัญญา ขันติ**
สร้างทรัพย์สมบัติ และ จาคะสร้างหมู่มิตร

ยังไม่หมดแค่นั้นนะ สำหรับรุ่นสุดท้ายนี้พิเศษหน่อย แตกต่างจาก
รุ่นอื่น ๆ ตรงที่ไม่ได้บอกเส้นทางที่ควรไป แต่จะบอกเฉพาะทางที่ควร
หลีกเลี่ยงเท่านั้น ฉะนั้น ใครอย่าเผลอหลับในพลัดหลงไปเด็ดขาดละ
เพราะเป็นเส้นทางแห่งความเสื่อม ฉิบหาย พินาศ เป็นเหตุย่อยยับแห่ง
โภคทรัพย์ทั้งหลาย รุ่นนี้มีชื่อว่า **อบายมุข 6** คือมี 6 เส้นทางที่อย่าได้แลบ
เข้าไปใกล้เชียว ฉันทขอเตือนด้วยความหวังดีนะ คือ

- 1. **ติดสุราและของมีนเมา** เพราะทำให้ทรัพย์หมดไป ก่อการ
ทะเลาะวิวาท เป็นบ่อเกิดแห่งโรค เสียเกียรติเสียชื่อเสียง ทำให้ไม่รู้อาย
และ ทอนกำลังปัญญา
- 2. **ชอบเที่ยวกลางคืน** เพราะจะได้ชื่อว่า ไม่รักษาศัว ไม่รักษาลูกเมีย
ไม่รักษาทรัพย์สมบัติ เป็นที่ระแวงสงสัย เป็นเป้าให้เขาใส่ความ และเป็น
ที่มาของเรื่องเดือดร้อนมากมาย
- 3. **ชอบเที่ยวดูการละเล่น** เพราะทำให้การงานเสื่อมเสีย มีใจกังวล
คอยคิดจ้อง และ เสียเวลาเมื่อไปดูสิ่งนั้น ๆ
- 4. **ติดการพนัน** เพราะเมื่อชนะย่อมก่อเวร เมื่อแพ้ก็เสียดาทรัพย์
ที่เสียไป ทรัพย์หมดไปเรื่อย ๆ คนไม่เชื่อถือน้อยคำ เป็นที่หมิ่นประมาท
ของเพื่อนฝูง และ ไม่เป็นที่พึงประสงค์ของผู้ที่จะหาคู่ครองให้ลูกของเขา
เพราะเห็นว่าจะเลี้ยงลูกเมียไม่ไหว

5. **คบคนชั่วเป็นมิตร** เพราะคนชั่วจะนำให้เป็นนักการพนัน นักเลงหญิง นักเลงเหล้า นักลวงเขาด้วยของปลอม นักหลอกลวง นักเลงหัวไม้

6. **เกียจคร้านการงาน** เพราะจะทำให้ยกเหตุต่าง ๆ เป็นข้ออ้าง ผัดเพี้ยนไม่ทำงาน **โภคะ (สมบัติ)** ใหม่ก็ไม่เกิด โภคะที่มีอยู่ก็หมดสิ้นไป

อันที่จริงแล้ว เครื่องนำทางชีวิตที่พระพุทธเจ้าทรงมอบให้พุทธบริษัท 4 อันได้แก่ **ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา** ทั้งหลายนั่น มีมากมายหลายรุ่น ให้เลือกใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ซึ่งล้วนแต่ดี ๆ มีประโยชน์ นำความสุขความเจริญมาสู่ผู้เดินทางทั้งนั้น

และพระองค์ยังได้ตรัสเตือนว่า “ท่านทั้งหลายจงมีธรรมเป็นที่พึ่ง เกิดอย่ามีอย่างอื่นเป็นที่พึ่งเลย เราตถาคตเองเป็นที่พึ่งแก่ท่านทั้งหลาย ไม่ได้ ตถาคตเป็นแค่เพียงผู้ชี้บอกทางเท่านั้น ส่วนความเพียรพยายาม เพื่อเผาบาปอกุศล ท่านทั้งหลายต้องทำเอง ทางมีอยู่ เราชี้แล้วบอกแล้ว ท่านทั้งหลายต้องเดินเอง”

ไหน ๆ ชีวิตเราก็หนีไม่พ้นการเวียนว่ายตายเกิด ต้องท่องเที่ยวในสังสารวัฏนับภพนับชาติไม่ถ้วนแล้ว จะมัวแต่เดินเรื่อยเปื่อยไร้จุดหมาย เหมือนอย่างบางเพลงที่ร้องกัน ก็คงไม่เกิดประโยชน์ต่อชีวิต เสียเวลาเกิดฟรี ๆ ประเภทแก่เพราะกินข้าว เฒ่าเพราะอยู่นาน ไร้สาระไปวัน ๆ แบบนี้ไม่ดีแน่

ทำไมไม่ลองคิดทบทวนดูสักครั้งว่า ชีวิตเรานี้เกิดมาเพื่ออะไร ? และควรทำสิ่งใดให้เป็นประโยชน์ต่อการเกิดครั้งนี้บ้าง ? ถ้าได้คำตอบเพียงว่า เพื่อแสวงหาความสุขให้ตัวเองและครอบครัวแค่นั้นพอ โดยไม่มีความคิด ขวนขวายที่จะปรับปรุงตน พัฒนาจิตใจให้สูงขึ้นแล้วละก็ อยากให้พิจารณาต่อไปอีกสักนิดว่า มันจะแตกต่างจากสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ที่เราชอบเอามาเลี้ยง รังแก หรือนำมาเป็นอาหาร ตรงไหนล่ะ ?

ทำไมไม่หัดใช้โอกาสดี ๆ ที่ได้เกิดเป็นคนอีกครั้งหนึ่ง ฝึกฝนปฏิบัติตนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นกว่าเก่าก่อน ในเมื่อเครื่องนำทางชีวิตก็มีมากมายหนทางก็มีอยู่ ไม่คิดจะตั้งเป้าหมายแล้วออกเดินทางสักครั้งเลยเชียรวหรือ ?

สำหรับผู้ไม่คุ้นเคยธรรม แค่อ่านเบื้องต้นเรื่องรักษาศีล 5 ไม่เบียดเบียนผู้อื่นสัตว์อื่น และพาตนเข้าสู่เส้นทางโอบาต 3 ให้ได้ เท่านั้น ก็ถือว่า ไม่ทำให้การเดินทางมาเกิดครั้งนี้ต้องสูญเปล่าแล้วหละ !

แต่ถ้าหากใครสามารถข้ามเขตแดนจากโลกียะ* ไปถึงอริยะ** หรือโลกุตระ*** ซึ่งเป็นฝั่งฝนปลายทางได้ ก็ขออนุโมทนาสาธุด้วย และถ้าจะให้ได้ยิ่งขึ้น ก็ได้โปรดช่วยมาบอกเล่าประสบการณ์ให้ทราบบ้าง เพื่อฉันจะได้เกาะติดสถานการณ์ไปศึกษาเรียนรู้ นำไปปฏิบัติให้ถึงทางพ้นทุกข์เสียที เพราะรู้สึกเอือมและหน่ายกับการเวียนว่ายตายเกิดเต็มทีแล้ว !

* เกี่ยวกับโลก, ทางโลก, เรื่องของชาวโลก

** เจริญ, ประเสริฐ, ผู้ไกลจากข้าศึก คือ กิเลส, บุคคลผู้บรรลุมรรคพิเศษ

*** พ้นจากโลก, เหนือโลก, พ้นวิสัยของโลก

บทสวดโพชฌงค์ปริตร

โพชฌังโค สะติสังขาโต, ธัมมานัง วิจะโย ตะเถ,
วิริยัมปีติปัสสัทธิ โพชฌังคา จะ ตะเถปะเร,
สมาธูปะกัชะโพชฌังคา, สัตตะเต สัพพะทัสสินา,
มุนินา สัมมะทักขาตา, ภาวิตา พะหุลิกะตา
สังวัตตันติ อะภิญญายะ, นิพพานายะ จะ โพธิยา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ, โสตถิ เต (เม) โหตุ สัพพะทา
เอกัสมิง สะมะเย นาโถ,
โมคคัลลานัญจะ กัสสะปัง, คิลานะ ทุกขิตะ ทิสวา
โพชฌังเค สัตตะ เทสะยิ, เต จะ ตัง อะภินันทิตวา, โรคา มุจจิงสุ ตังขะณ
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ, โสตถิ เต (เม) โหตุ สัพพะทา
เอกะทา ธัมมะราชาปิ, เกลัญญะนาภิปปิโต
จุนทัตถะเรนะ ตัญญะวะ, ภาณะเปตวา สาทะรัง
สัมโมทิตวา จะ อาพาธา, ตัมहा วุฏฐาสิ สุานะโส
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ, โสตถิ เต (เม) โหตุ สัพพะทา
ปะทีนา เต จะ อาพาธา, ติณณันนัมปิ มะเหลสินัง
มัคคาหะตะกิเลสาวะ, ปัตตานุปัตติธัมมะตัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ, โสตถิ เต (เม) โหตุ สัพพะทา

ทีฆา ชาครโต รตติ
ทีฆิ สนตสุส โยชนิ
ทีโฆ พาลาน สัสาโร
สทุธมม อวิชานต ๗

ราตรีนาน สำหรับผู้นอนไม่หลับ
ระยะทางโยชน์หนึ่งไกล สำหรับผู้ล้าแล้ว
สังสารวิญญาวนาน สำหรับคนพาล
ผู้ไม่รู้แจ้งพระสัทธรรม

คำแปล

โพชฌงค์ 7 ประการ คือ

สติสัมโพชฌงค์

(ความระลึกได้ สำนึกพร้อมอยู่ ใจอยู่กับกิจ จิตอยู่กับเรื่อง)

ธัมมวิจยะสัมโพชฌงค์

(ความเพียรธรรม ความสอดส่องสืบค้นธรรม)

วิริยะสัมโพชฌงค์

(ความเพียร)

ปีติสัมโพชฌงค์

(ความอิ่มใจ)

ปัสสัทธิสัมโพชฌงค์

(ความสงบกายใจ)

สมาธิสัมโพชฌงค์

(ความมีใจตั้งมั่น จิตแน่วในอารมณ์)

อุเบกขาสัมโพชฌงค์

(ความมีใจเป็นกลาง เพราะเห็นตามเป็นจริง)
เหล่านี้

อันพระมุนีเจ้าผู้เห็นธรรมทั้งสิ้นตรัสไว้ชอบแล้ว

อันบุคคลมาเจริญทำให้มากแล้ว

ย่อมเป็นไปเพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อนิพพาน และเพื่อความตรัสรู้
ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ จงมีแก่ท่าน (ข้าพเจ้า) ทุกเมื่อ

ในสมัยหนึ่ง พระโลกนาถเจ้า ทอดพระเนตรเห็นพระโมคคัลลานะ
และพระกัสสปะเป็นไข้ ถึงทุกขเวทนาแล้ว

ทรงแสดงโพชฌงค์ 7 ประการ

ทั้งสองท่านก็เพิลิดเพิลินภาษิตนั้น หายโรคในขณะนั้น

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ จงมีแก่ท่าน (ข้าพเจ้า) ทุกเมื่อ

ครั้งหนึ่งแม้พระธรรมราชา อันความประจวบเปียดเปียนแล้ว

รับสั่งให้พระจุนทะเถระ แสดงโพชฌงค์นั้นโดยยินดี

ก็ทรงบันเทิงพระหฤทัย หายประจวบไปโดยฐานะ

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ จงมีแก่ท่าน (ข้าพเจ้า) ทุกเมื่อ

ก็อาพาธทั้งหลายนั้น อันพระมหาฤษีทั้งสามองค์ละได้แล้ว

ถึงความไม่บังเกิดเป็นธรรมดา ดุจกิเลสอันมรรคกำจัดแล้ว

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ จงมีแก่ท่าน (ข้าพเจ้า) ทุกเมื่อ

แหล่งอ้างอิง

ผู้เขียนขอขอบพระคุณอย่างสูง ต่อผู้ประพันธ์หนังสือ บทเพลง สื่อ และข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อนำมาใช้อ้างอิง และเป็นการเพิ่มความสมบูรณ์ครบถ้วน ให้กับเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ยิ่งขึ้น

- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒
- พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์
โดย พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต)
- พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม
โดย พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต)
- คำบรรยายพระไตรปิฎก
โดย ศาสตราจารย์พิเศษ เสฐียรพงษ์ วรรณปก ราชบัณฑิต
- พุทธวจนะในธรรมบท
โดย เสฐียรพงษ์ วรรณปก
- การทำสมาธิ และอานิสงส์ของการทำสมาธิ
โดย พระอาจารย์คึกฤทธิ์ โสตฺถิผโล
- ธรรมชาติ ธรรมชาติแห่งสรรพสิ่ง
โดย ศูนย์หนังสือคุณค่าธรรมาธิปไตย
- โปรแกรมสืบค้นพระไตรปิฎก
โดย นายสุธี สุดประเสริฐ
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี
- ข้อมูลข่าวสารตามเว็บไซต์ต่าง ๆ

ยิ่งจิตใจผู้คน เข้าถึงธรรมะมากขึ้นเท่าใด
สังคมส่วนรวม ยิ่งได้ประโยชน์มากตามไปด้วย

เมื่อท่านอ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้ว
กรุณาแบ่งปันให้ผู้อื่นได้อ่านด้วยนะ

ทพ บิโย โหติ ภขนติ นํ พหุ
ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก คนหม่อมมากย่อมคบเขา

หากท่านผู้ใดพบเห็นข้อผิดพลาดบกพร่อง
อันอาจเกิดขึ้นได้ในหนังสือเล่มนี้
กรุณาส่งคำแนะนำมาที่
punyadham@yahoo.com
เพื่อการแก้ไขปรับปรุง ในโอกาสต่อไป

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ

สัพพทานัง อัมมทานัง ชินาติ
 การให้ธรรมะเป็นทาน ชนะการให้ทั้งปวง

รายนามผู้มีจิตศรัทธา ร่วมจัดพิมพ์หนังสือ เพื่อเผยแพร่เป็นธรรมทาน			
ชื่อ-สกุล	บาท	ชื่อ-สกุล	บาท
(อุทิศให้) ครอบครัวบุญปราศภัย ที่ล่องลับไปแล้ว	3,000	(อุทิศให้) ศิษย์เก่าเทคนิคกรุงเทพฯ	
(อุทิศให้) คุณกั้งแก้ว พลิตวานนท์ และ คุณแจ่มใส ดิยะวณิช	1,000	แผนกช่างก่อสร้าง รุ่นที่ 20 ที่ล่องลับไปแล้ว	2,000
(อุทิศให้) คุณครูโรงเรียนช่างก่อสร้างอุทิศ ที่ล่องลับไปแล้ว	2,000	(อุทิศให้) ศิษย์เก่าโรงเรียนช่างก่อสร้างอุทิศ รุ่นที่ 13 ที่ล่องลับไปแล้ว	2,000
(อุทิศให้) คุณจั่งทั้ง และ คุณเจียเกีย แซ่โจ้ว	2,000	กลุ่มผู้ไม่ประสงค์ออกนาม	20,000
(อุทิศให้) คุณตุงเซง แซ่แต้	1,000	คณะแพทย์ พยาบาล และพนักงาน โรงพยาบาลมหาชัย 2	3,000
(อุทิศให้) คุณปุปูญ และ คุณย่าชวน แซ่ลี	1,000	คณะคุณจรวย, คุณทองพูน และ คุณคงศักดิ์ อินทราชัย	6,000
(อุทิศให้) คุณพ่อไกร, คุณแม่ศรีนวล ศรีศักดิ์ และ คุณย่าแดง แซ่เอียว	1,000	ครอบครัวเชือพูล	1,200
(อุทิศให้) คุณพ่อจรรยา วีระกุล	3,200	ครอบครัวตริอาทิตยโยธิน	1,200
(อุทิศให้) คุณพ่อจี้เกียก และ คุณแม่มาลี แซ่ปิง	400	ครอบครัวบุญปราศภัย	5,320
(อุทิศให้) คุณพ่อจี้เกียก และคุณแม่มาลี แซ่ปิง	600	ครอบครัวลาภอนันต์	1,000
(อุทิศให้) คุณพ่อประจวบ แสงสุทธิ	300	ครอบครัวศรีศักดิ์	1,200
(อุทิศให้) คุณพ่ออะซิม, คุณย่าเมี้ยน, คุณกั้งจั่ว และ ด.ญ.สมพร ยินดีสุข	200	ครอบครัวหิรัญญาพรพงษ์ และ ครอบครัวภรณ์ธนาชัย	600
(อุทิศให้) คุณพัวจ้งจั่ว และ คุณเหล่ายอเสียะ	1,000	คุณกานกร, คุณแสงชัย และ ด.ช.พงศธร อินแมน	135
(อุทิศให้) คุณแม่ประพิศ กษีรสกุล	24,235	คุณกานกพร คุรัตน์ศิริ	500
(อุทิศให้) คุณวีไล, คุณอริสา และ คุณวิเชียร สิริะสุทธีรัตน์	2,000	คุณกานกวรรณ สุภาพระระดับ -	
(อุทิศให้) คุณวิทยา เลาวเลิศ	1,000	คุณสุรัตน์ ดุลยางกูร	100
(อุทิศให้) คุณสกล และ คุณอรุณ วงศ์พุทธา	2,000	คุณกนกอร ศิริมงคล	777
(อุทิศให้) คุณสมศักดิ์ ศรีวิโรจน์รัตน์	1,000	คุณกมล, คุณปราณี, คุณอภิรตน์,	
(อุทิศให้) คุณหว่า แซ่ตั้ง และ คุณเชียมกวง แซ่เคี้ยว	1,000	คุณศิรินันท์, คุณณัฐ, ด.ญ.วาวา และ ด.ช.แทน ศักดิ์สกุลชัย	100
(อุทิศให้) คุณอรุณ กิรติโสภา และ คุณสาเนียง เทียนสมประสงค์	1,000	คุณกฤต, คุณนากมล ชะนะ และครอบครัว	200
(อุทิศให้) คุณอึ้งซี้เกียก, คุณเอี้ยหลั่งฮวง และ คุณอ้อม แซ่แต้	1,000	คุณกฤษณะ โตจันทร์	150
(อุทิศให้) พันโทอุทัย บุญปราศภัย	1,000	คุณกัญญณัต นิลวรรณวานิช และครอบครัว	1,200
		คุณกัญญา นิลประกอบกุล และครอบครัว	1,000
		คุณกัญญา อิมเอียม อุทิศให้ เจ้ากรรมนายเวร	200

ชื่อ-สกุล	บาท	ชื่อ-สกุล	บาท
คุณกัลยา ศรีเสมอ	300	คุณจุฑารัตน์ สุตะบุตร	1,000
คุณกาเหว่า ประเสริฐศิริ อุทิศให้ ด.ช.สุรัชย์ ประเสริฐศิริ	100	คุณจุฬารัช นนทวงศ์	100
คุณกึ่งทอง, คุณพรพชร และ คุณจกมล พลิตวานนท์	2,000	คุณเจตนา และ คุณสมจิตร รุ่งนิศากร	1,000
คุณกิตติ อัครเดชาวุฒิ และ คุณสมศรี สุขสมใจภักดี	800	คุณเจริญ และ คุณวัชร เวชรักษ์	254
คุณกิตติยา มีมากบาง	200	คุณเจริญ วีระอาชากุล และครอบครัว	200
คุณเกรียงไกร นาคะพงศ์, คุณณัฐธัญนัยพร, คุณณัฐฐิ์ฐนนท์, คุณอภิเศรษฐ์ ปรีทธรสิรกุล	300	คุณใจทิพย์ พชรธนสาร และครอบครัว	500
คุณเกรียงไกร นิ้มเจริญ	2,000	คุณจันทนา นิสสัยสุข และครอบครัว	1,000
คุณเกศสุตา เขี่ยมะหงษ์ และครอบครัว	200	คุณจันทซ์ และ คุณสมล อนุทสุรย์	240
คุณเกศอารีย์ และ คุณเจริญ คุ้มทรัพย์	240	คุณเฉลิม, คุณประนอม และ ด.ช.ธรรมนาถ นาเอก	300
คุณเกษมรัสมิ์และคุณกฤต วิวัตรกุลเกษม	500	คุณเจดโถม ต้นแดง	200
คุณศกชายุทธิ์ เปี่ยมพุก และครอบครัว	1,200	คุณชรัญญา เจริญมโนรมย์	2,000
คุณจ่วน สังข์แก้ว และ คุณนลินรัตน์ โชคสังข์แก้ว	100	คุณซ้อแก้ว บุญสงเคราะห์	500
คุณจกกรี มูลจิตร และครอบครัว	100	คุณชัยณรงค์ ทนทวีทรัพย์	500
คุณจักรรินทร์, คุณเนชาภัทร และ ด.ช.ทพพลาร มีสวัสดิ์	135	คุณชัยมานพ ทองลอย	100
คุณจันทน์จิรา ธรรมสาสิ และครอบครัว	170	คุณชาวิวัฒน์, คุณพวงทอง ศรีแก้ว และ ออม เอ็ม เอี	500
คุณจันทจิรา พระศรี	40	คุณชาญยุทธ บุญเขต	500
คุณจากรุณี ฉ่ำใจจิตต์	1,000	คุณชาติรี ลีวนิชย์ และครอบครัว	5,000
คุณจากรพรรณ อินทรุ่ง และครอบครัว	1,000	คุณชาติชาย ตรีภษา	50
คุณจากรา, คุณธนกร, คุณภาสกร และ คุณชัยภา เจียโชติกุล	200	คุณชาติ พัชรธนสาร และครอบครัว	1,000
คุณจิตติมา ยอดพริ้ง	500	คุณชิตพร เจริญสินทวีกุล และ คุณศิริลักษณ์ ธรรมจุรา	1,200
คุณจินดา นันทวงศ์	500	คุณชินวร อัศวาศิษยากร	2,000
คุณจินตนา เวชกามา	100	คุณชูเกียรติ, ด.ช.ภู คุตรงธรรม และ คุณอรรวรรณ ดิษฐโยธิน	2,000
คุณจิรนนท์ จันททองมา	100	คุณชูชัย, คุณวราภรณ์, คุณสุรวร และ คุณพิชชากร เจริญสินทวีกุล	2,400
คุณจิราวรรณ จิวโพธิ์เจริญ	100	คุณชูพงศ์ หวังวัฒนานันท์	2,000
คุณจิรศักดิ์, คุณพนิดา, คุณปรีดี และ คุณจิราภา กาญจนพงศ์กุล	240	คุณชูศักดิ์ เวสียานนท์	100
คุณจุฑามาศ กำวี, คุณชมภูนุช และ คุณรวีสุดา ไส้วงษ์	100	คุณช่วง และ คุณทวีศรี เกษมกรกิจ	500
คุณจุฑามาศ บุษะกนิษฐ์ และครอบครัว	1,000	คุณเชาวรัตน์ นิลจันทร์	500
		คุณไชยชนัด บุญมานันท์	100
		คุณไชยยศ และ คุณพจนา สุขลาภาวิทยาคุณ	400
		คุณชาติ แซ่พัว และ คุณม่วยโน้ แซ่เอ็ง	1,000

ชื่อ-สกุล	บาท
คุณณัชชิตา สายสมร และครอบครัว	100
คุณณานชลกฤต วัฒนานธร และครอบครัว	5,000
คุณญาณิศา และ ด.ญ.ธมลวรรณ จุลนิล	200
คุณฐปณี แก้วแดง และครอบครัว	500
คุณจิตติพันธุ์ โพธิ์จันธิ์ระวัชต์ และครอบครัว	1,000
คุณฐิตมา, คุณสุทธินิ โกวิททาณุ และครอบครัว	300
คุณณัจฉิรีย์ อ่อนวิมล และครอบครัว และคุณณัฐธิ์ เอี่ยมวสันต์	1,000
คุณณรงค์ศักดิ์, คุณปิยะวดี ยินดีสุข และครอบครัว	100
คุณณัฐธรรดล, คุณณัฐรัชชธร, คุณวิทย์พงศ์ และ ด.ช.ณัฐเมธี สุภาภรณ์ประดับ	400
คุณณัฐชยา ชัยเลิศ และครอบครัว	50
คุณณัฐธิดา สินธพานนท์	50
คุณณัฐพงศ์ พูนมากสถิตย์	200
คุณณัฐวัฒน์, คุณสงวพรรณ, ด.ช.สุวิศ และ ด.ญ.กัญญพัชร เวสวัชเคย์	2,000
คุณดลยภัทรา และ คุณชิตชนพ เอกโกลรัตน์	1,200
คุณดวงใจ เขียวรักษ์ และครอบครัว	500
คุณดวงใจ วรรณประภา	600
คุณดวงนา เนื่องกันทา และครอบครัว	200
คุณดวงพร ปรีวัฒนไทย	100
คุณดวงสุดา ชาวไทย	100
คุณดอกกรัก, คุณประดิษฐ์ และ ด.ญ.กฤษณา เพ็ชรหล้า	300
คุณดารินทร์ เมฆบุตร	1,300
คุณศุภฎี สีแสง และครอบครัว	100
คุณศุสิต, คุณแดงด้อย, คุณจิตาภา และคุณสุพิชญา ดอนพรม	200
คุณติรภรณ์ อุทปา	50
คุณเดชนิห์ เทพเดชา	500
คุณณวัณย์ธาดา, คุณพิมพ์ศ, คุณรวีภัทร์, คุณสรวิทย์ และ คุณเบญญาสิริ ปูนินม	400
คุณแถม, คุณทุเรียน, คุณวิรัชศักดิ์ และคุณชุตติกร พูลทรัพย์	600

ชื่อ-สกุล	บาท
คุณทรงชัย, ด.ช.ปวพล, ด.ญ.นพพร เอกอภิชัย และ คุณวรรณดา ตูลยวัฒนกุล	1,206
คุณทวิช ศรีพรหม	100
คุณทวิศักดิ์ ฝาเรือนดี	100
คุณทอง และ คุณรุ่งนภา บุญา	100
คุณทองเหลี่ยม เปี่ยมทอง	1,200
คุณทองคำ, คุณจตุพร, ด.ญ.ปิยะลักษณ์ และ ด.ช.สิทธิรินทร์ แก้วสุข	360
คุณทองม้วน เชนโคกสูง	105
คุณทักษกร นิลประกอบกุล และครอบครัว	300
คุณทัศนัมน พัทธวิเศษ	500
คุณทัศนาศา ศุภกิจจานุสรณ์	120
คุณทัศนีย์ ไม้ดง และครอบครัว	135
คุณทินกร, คุณมาลีวรรณ พรสมบัติเสถียร และครอบครัว	3,000
คุณทิพย์มาศ และ คุณรชฏ ทองอยู่	60
คุณธนพร สมประสิทธิ์	999
คุณธนวัฒน์ แต่งเจริญสุข และครอบครัว อุทิศให้ คุณแม่สวิง สิทธิสน	1,000
คุณธรรมบุญ กษีรสกุล และครอบครัว	30,000
คุณธวัช, คุณนิลวรรณ และ ด.ญ.นพพร ดีทองคำ	1,200
คุณธัญภัทร ถกลยุทธโกษ	100
คุณธัญญ์นันท์ ศรีจันเพชร อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร	100
คุณธัญภา ญาติจิณพลี	100
คุณธัญวลัย จันทรสา	500
คุณธารามาศ จันทน์นัย	200
คุณธารี จงอยู่สุข	150
คุณธิดารัตน์ ชาญคนิต (หจก.สระบุรีไทยเกษม อวยพรปีใหม่ 2554)	3,000
คุณธิดาวรรณ สังข์ศิริ	120
คุณธิติยา, คุณธีรวิศา, คุณตุลาพร, คุณพิมพ์ชนก และ คุณโมฆิตา เหลืองวรา	1,000
คุณธิราษุ จันทรีโคตร	100
คุณธรีชา ธิมาคำ	240

ชื่อ-สกุล	บาท
คุณธีรพงษ์ ศิริโสม	500
คุณธีรพงษ์, คุณรัศมีวรรณ โพธิ์สารัตนะ, คุณดนัย, ด.ญ.ศนยา และ คุณมยุรี โกศลลัประไพ	2,000
คุณธีรพิชญ์ ลีวเฉลิมวงศ์ และครอบครัว	500
คุณธีรวัฒน์ สายวรรณ และครอบครัว	200
คุณธีระชัย กาญจนดำรงนนท์	100
คุณธีระศักดิ์ และ คุณศศิธร เตชเสถียร	1,000
คุณนงนภรต เจนศิริ และ ด.ญ.นลินรัตน์ มั่นธรรมรักษา	200
คุณนงนุช เต็งไตรรัตน์	240
คุณนงนุช จันดีกระยอม	50
คุณนทพร ไตรสวัสดิ์ และครอบครัว	100
คุณนพดล คำยิ่ง และครอบครัว	300
คุณนพพงศ์, คุณดวงจันทร์, คุณนพดล, คุณดวงพร เกตุบุตรสงคราม และ คุณสุทธิพงษ์ แซ่ลี	1,000
คุณนพพร สมงาม	120
คุณนพพินาน อนันต์อิทธิกุล	100
คุณนพมาศ มาลีแก้ว และครอบครัว	100
คุณนพรัตน์ วัฒนาเวช	300
คุณนวันดา อัครบุญญาเดช	500
คุณนฐณิชา คำสุข	100
คุณนทวรรณ และ คุณสุรเชษฐ์ ชมสุข	200
คุณนันทพร กิจธนาพานิช และครอบครัว	500
คุณนันทวัลย์ ชัยโรตง	500
คุณนันทิยา บุญเพิ่ม	50
คุณนิตารัตน์ แดงศรี	240
คุณนิตพิงค์ ปะวะไพตะโก	500
คุณนธิภรณ์ บุญปลุก	400
คุณนิยม กลิ่นจันทร์	100
คุณนิรมล แซ่อึ้ง และครอบครัว	300
คุณนราชา, คุณชื่นจิตร์ และ คุณพีระวิช คงเมือง	1,000
คุณนุชจรี ชีวเกษมกุล	600
คุณนุชจลี บุญนาค	100
คุณนุชนท, คุณชานนท์ และ ด.ช.อาทิตย์ชล เอกโกลรัตน์	2,000

ชื่อ-สกุล	บาท
คุณนุสรา กระพันพงศ์สกุล	300
คุณนภั้ง แซ่ซ้อ	600
คุณบัณฑิต และ คุณกัญญา วราห์กิจ	1,000
คุณบุญเยี่ยม เอ็นดู	50
คุณบุญทอง แคนสุบิน	50
คุณบุญชู และ ด.ช.เฉลิมรัฐ เหล่าจรุงเกสักร	800
คุณบุญมา ติระกุล	100
คุณบุญมา, คุณชุมสาย เศวตามร์ และครอบครัว	2,000
คุณบุญรักษ์, คุณจรัสพรรณ, คุณภัทรสุดา และ คุณศุภกานต์ นิรุกติศาสตร์	5,000
คุณบุญสืบ อาสนะธรรม	50
คุณบุญณณ์ภัตสร วิจิตเทอดธรรม และคุณปริญนันท์ สุดยอด	1,000
คุณบุปผา กษีรสกุล และคุณสิปปนนท์ เดชอนันต์	2,000
คุณปณาลี จุลสุนทร	100
คุณประเสริฐ และ พญ.ประไพ ล้วนแสง	5,000
คุณประครอง ศรีรักษา	200
คุณประชา, คุณศศิธร, คุณธนาวดี, คุณโมไนย และ คุณโรวินท์ โพธิ์สารัตนะ	3,000
คุณประธาน สาทองขาว	100
คุณประนิดา โคตรชมพู	100
คุณประภาภรณ์ และ คุณภาคย์ อนันตชัย	500
คุณประยงค์ พงษ์ภักดี และครอบครัว	6,000
คุณประสิทธิ์ ชมดาว และครอบครัว	100
คุณประสิทธิ์, ด.ญ.ภาณุมาศ, ด.ช.บุญญพัฒน์ ปรีวัฒนไทย	500
คุณปราณี วิมลสถิตย์	500
คุณปราณี พานทอง	200
คุณปรานอม นุสิทธิ์ และครอบครัว	2,000
คุณปรีชา คุณสำราญ มีมากบาง	300
คุณปรีชา บุญจรี, คุณบุตร คำสาสินธ์ และครอบครัว	100
คุณปรียาภรณ์ นุชระป้อม	100
คุณปวีศา แฟงเอม และครอบครัว	200

ชื่อ-สกุล	บาท
คุณปัญญาธิ์ ศรีสุวรรณ, คุณเสาวมนต์ และ คุณภัทรศิริ โพธิ์ไพจิตร	1,000
คุณปัญญา ทวนวิจิตร	200
คุณปัญญา อินทร์พิทักษ์ และครอบครัว	1,200
คุณปานิสรา วรรณณา และครอบครัว	400
คุณปาริชาติ มะเสมา และครอบครัว	200
คุณปาริชาติ เมฆบุตร	900
คุณปิแอร์เฟลโต, คุณอริญญา และ คุณใจนาธาน ปาเซ่	100
คุณปิ่นเมธี ยอดโต และครอบครัว	1,500
คุณเปรมิกา ชัยคมวัฒนา	100
คุณพงศธร รักถิ่น	100
คุณพงษ์ศักดิ์, คุณอภิชา และ คุณปิ่นพร ประคัลภ์กุล	600
คุณพงษ์ศักดิ์, ด.ช.ชวการ และ ด.ช.สกลกร มณีเขียว	200
คุณพจนา จงอยู่สุข	105
คุณพรเทพ เขียะปยุ	50
คุณพรนิภา โงษาฤทธิ์	100
คุณพรพรรณ สดวาร์	150
คุณพรพิศ ขจรศักดิ์บำเพ็ญ และครอบครัว	500
คุณพรพณี รุ่งเรืองมณีรัตน์	200
คุณพรสรวง นิกรประเสริฐ	110
คุณพระลอบ บรรจงราชเสนา ณ อยุธยา	100
คุณพลอยรวี วิจิตเทอดธรรม และ คุณรวีภัทร สุขใจชีนบาน	3,000
คุณพวงเพชร มงคล และครอบครัว	5,000
คุณพ่อเอื้อม, คุณแม่ทองหลา และ คุณอมร่า ภูทองขาว	1,200
คุณพ่อฉลาด อัมลา และ คุณแม่วิไลย์ ชำนาญกิจ	400
คุณพ่อบุญมา และ คุณแม่เลียง อินทร์จำ	300
คุณพ่อผาย, คุณแม่จำปา, คุณกิตติศักดิ์ พรหมมา และครอบครัว	200

ชื่อ-สกุล	บาท
คุณพัชรวิติ, คุณศิริพัฒนา และ คุณพิชญ์ วิบูลย์พันธุ์	240
คุณพัชราภรณ์ เครือดวงคำ	300
คุณพัชรินทร์ พงษ์ภักดี และครอบครัว	2,000
คุณพัชรินทร์, คุณปรีชา และ คุณรวีวรรณ ลีอัสสรพงษ์	500
คุณพัชรี พียวงษ์	60
คุณพีโลวรรณ พุทรมงคล และ ปิง ปิ่น ปูน	1,000
คุณพิชญา และ พ.ต.วชิรพล สิริโยธิน	500
คุณพิชญา ทรัพย์สมบัติ	200
คุณพิพาพร สุนทร	50
คุณพิมพ์ปราโมทย์ อุไรรงค์ และครอบครัว	500
คุณพิมพ์พิมล วิชาติ	300
คุณเพชรรัตน์ นิรมิตร	100
คุณเพชรรัตน์ ลิ้มปัสวัสดิ์ และครอบครัว อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร	100
คุณเพ็ญศรี นิลประภัสสร และครอบครัว	999
คุณเพ็ญศิริ เทียงธรรม	200
คุณเพลินจิตร หาญลี และครอบครัว	200
คุณเพิ่มพูล และ คุณบุญชัย เดชเสถียร	1,200
คุณไพโรจน์ และ คุณสุวลิ ทาโสม	200
คุณไพศาล โลหณุด และครอบครัว	2,000
คุณภัทรกร สิทธิพันธ์	500
คุณภาคร และ คุณพิมพ์ชนก สุชีวะ	1,000
คุณภาวินี และ คุณภาคิน เหมพฤกษา	300
คุณภูเวียง และ คุณคุณมี ดาราบุตร	100
คุณมนทิรา มิตรภักดี	1,000
คุณมนสิวิ และ คุณสุภัทน์ บุญยรัตนสุนทร	1,500
คุณมนิสรา เพ็งกระจ่าง และครอบครัว	100
คุณมานิต เพ็ญสุวัจน์ และครอบครัว	300
คุณมารศรี, คุณวรพล, คุณชยุมน และ คุณวาสนา พรหมพิทักษ์	2,400
คุณมาลี ศิริวานิชกุล และครอบครัว อุทิศให้ พ่อสมบุญและแม่ส้มฤทธิ์ ศิริวานิชกุล	900

ชื่อ-สกุล	บาท
คุณมุกดา ไตรสารศรี และคณะ	36,000
คุณแม่เข็มเอื้อย แซ่แต้ และ คุณสมศักดิ์ ยินดีสุข	100
คุณแมนสรวง และ คุณนวลอนงค์ คำโสภา	1,200
คุณแม่ยุพิน และ คุณศิริพงษ์ เทพยานต์ อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร	500
คุณแม่ละเมียด สว่างสังวาลย์ และ คุณพ่อมยุหว่า แซ่ฮ้อ	500
คุณแม่อ่อนศรี หิบบาย อุทิศให้ เจ้ากรรมนายเวร	135
คุณแม่อิม ไพรัตน์สมวงศ์	500
คุณยุพศักดิ์, คุณมันทนา ไชยสีดา และครอบครัว	300
คุณยุพา ปานเม่น และครอบครัว	500
คุณเยาวเรศ ชื่นประดิษฐ์ และครอบครัว	500
คุณเยาวนารด อุทัยมกุล	500
คุณรวีอร เทพซ้อน และ คุณอรภัธ พัฒนสิน	6,000
คุณรังสิมันต์, ด.ช.รัชชานนท์, และ ด.ช.ทรัพย์สิทธิ์ ทวนวิจิตร	300
คุณรชนี แมนเมธี	2,000
คุณราตรี มโนเจริญ และครอบครัว	500
คุณราตรี หิบบาย อุทิศให้ คุณพ่อสมศักดิ์ หิบบาย	135
คุณรินทร์ภักดิ์ ไชยพิพัฒน์ และครอบครัว	600
คุณรินดี สุวรรณมงคล	1,500
คุณรุ่งนภา อัมลา และ ด.ช.ณัฐพล อัมลา	400
คุณธณู, คุณสุมาลี, คุณสุภัฏ, ด.ญ.ศิดา ลิกษชาติ และ คุณอรพรรณ นิธิชัย	5,000
คุณเรืองฤทธิ์, คุณเจนจิรา ระบายศรี และครอบครัว	300
คุณรุจิรัตน์ วารินทร์สวัสดิ์	500
คุณลภัสลดา โชติภักโสภา	100
คุณลลิตา ศิริศรีมังกร และครอบครัว	1,000
คุณลลิตา สุวรรณธาร และครอบครัว	200
คุณลลิตา อากาศอานวย	500

ชื่อ-สกุล	บาท
คุณลำพวรรณ แซ่ตัน, คุณปาริยาอร, คุณสมพิศ, คุณสมพร, คุณสมหมาย นิลวรรณ, คุณนวลนภา พงษ์เผ่าพงษ์, คุณศุภกร, คุณพงศ์เทพ, ด.ช.ธนพันธ์ การุณ, คุณพ่อทองก้อน, คุณแม่รำเพย, คุณวรัทธนา, คุณศักดิ์ศ สารจิตร, คุณสุจิตรา นิดสูงเนิน, คุณอุตม อุ่นแสนหา, ด.ญ.จรรยาพร นิลวรรณ, คุณอภิญญา ไชทอง, คุณสุเทพ รสหวาน และครอบครัว	1,000
คุณวงศ์วิภา โถสุวรรณจินดา	200
คุณวนิดา แซกศิริ	12
คุณวนิดา จับบาง และครอบครัว	108
คุณวนิดา พันแสน	135
คุณวรรณวิไล แสงภาณุพงศ์ และครอบครัว	200
คุณวรรณา ตันตราภิรมย์ และ คุณอุฬาริ กิจวัฒนชัย	2,000
คุณวรรณา หาญทนง และ คุณนเรศ กลัดนุ่น	100
คุณวรรณิ์ สุขะมงคล	2,000
คุณวรรณิดา เล่าเปี่ยม และครอบครัว	100
คุณวรชมน วรรณชาติ	100
คุณวรรณพ บุญมาศธรรม และ คุณเยาวพา เหลืองสวงาม	400
คุณวศัลย์ ฉัตรแสงศรี	60
คุณวสันต์ ศรีวัฒนะธรรมมา	200
คุณวัชรภรณ์ บุญโรตส และ คุณทัศนันทน์ แก่นจันทร์	100
คุณวัชรินทร์ อ่วมจิต	100
คุณวัชร พรมกันหาชัย	50
คุณวันนิภา ยศรุ่งเรือง	100
คุณวราณี สุทธิธิต	500
คุณวาสนา นริพทะพันธ์	1,000
คุณวาสนา, คุณสำราญ, คุณคัคณานท์ และ คุณศุภฤกษ์ แจ้งสุข	60
คุณวีไล พรมดี และครอบครัว	200
คุณวีไลภรณ์ คะพันธ์	180
คุณวิจิตร, คุณนันท์รัตน์ และ คุณธนทัตต์ สิริะสุทธิรัตน์	1,600
คุณวิชัย และ คุณไมตรี สมรักษ์	1,000

ชื่อ-สกุล	บาท	ชื่อ-สกุล	บาท	ชื่อ-สกุล	บาท	ชื่อ-สกุล	บาท
คุณวิชัย และ คุณสมสมัย อดิสุธาโภชน์	1,000	คุณสมทรง ธรฤทธิ์ และครอบครัว	200	คุณสุชาดา ชัยอาญา และครอบครัว	5,000	คุณอนันต์ และ คุณจิรัสสา รัตนกังวานวงศ์	1,200
คุณวิชัย, คุณมณี, คุณประไพ และ คุณอุษา รุ่งมโน	680	คุณสมนึก อิศราชีวะ	80	คุณสุริดา หล่อวิทย์โอฬาร	300	คุณอนันต์, คุณธัญมณ เขียวขุ่ม และครอบครัว	300
คุณวิชิต และ คุณนฤมล ภูประดิษฐ์	3,000	คุณสมพงษ์, คุณวิภา และ คุณวิศรุต ศักดิ์สุริยมงคล	1,000	คุณสุนทร, คุณบัณฑิต ธีรณย์สิริกุล และบุตร	120	คุณอนันต์โชค, คุณสุริยาพร และ คุณศศิวิรางค์ ไธสงธรรมนันท	1,800
คุณวิทวัส คงจันทร์	100	คุณสมภาพ ไชยศรี	180	คุณสุนทร, คุณพวงแก้ว และ คุณสุรพงษ์ วัฒนายน	100	คุณอนันต์โชค, คุณสุริยาพร และ คุณศศิวิรางค์ ไธสงธรรมนันท	1,800
คุณวิมล, คุณจินดา, คุณนราวัลย์, คุณปณรัตน์ และ คุณสุรัตน์ ชาญคณิต	2,300	คุณสมศรี, คุณเนิน, คุณยุวดี คำแก้ว และครอบครัว	100	คุณสุนันทา, คุณธวัชชัย และ ด.ญ.วรัญญา รุ่งอนุรักษ์	500	คุณอนันต์พล และ คุณวิมล นนทพัทธ์	1,000
คุณวิมลรัตน์ และ คุณสมบัติ เดชาวิจิตร	500	คุณสมศรี, คุณไชยยศ และ ด.ญ.โชติกาบุญจัน เรืองขำ	150	คุณสุพรรณ วิบูลย์มา	2,000	คุณอนันทรุท สวัสดิ์ และครอบครัว	500
คุณวิรัช, คุณอนุรักษ์ และ คุณศรีวรรณ ศรีสวัสดิ์	1,000	คุณสมศักดิ์ กลุฉันทวิทย์	100	คุณสุพล เสงฆงาม และครอบครัว	100	คุณอนุพันธ์ และ คุณนพขมพูน น้ำทิพย์	2,000
คุณวิรัตน์, คุณชลลดา เทชเสถียร และครอบครัว	500	คุณสมส่วน, คุณกิตติศักดิ์, คุณชัยภัทร และ ด.ญ.สุวพัญญ์ แจ่มสว่าง	120	คุณสุพัตรา ลำไทรทอง และครอบครัว	100	คุณอนุรักษ์, ด.ช.จิรทีป บุราศรี และ คุณสายสร้อย นาเอก	300
คุณวิสูตร ชะบางบอน และครอบครัว	500	คุณสมหญิง ลาตโพธิ์ และครอบครัว	500	คุณสุพิทย ไสวงาม	100	คุณอภิชา จันทอง และครอบครัว	150
คุณวินัส และ คุณตรีษฐ ไทยเจีย	2,640	คุณสมทรงสุดา เทียวรัตนกุล และครอบครัว	100	คุณสุนทรณ์ ผลารักษ์	600	คุณอภิชา ประคัลภ์กุล และ คุณรุ่งนภา อัมลา	600
คุณวีระชัย บุญธรรม	500	คุณสิริ เสนิชัย และครอบครัว	300	คุณสุเมศร์ และ ด.ช.พิทยุตย์ ชนะเคราะห์	300	คุณอภิญา ประมุคศิลป์	500
คุณศิริวุธ, คุณปิยะ, คุณสุภัทสร และ คุณศุภชัย สุขผดุง	500	คุณสังวร เทียงไชยภูมิ	50	คุณสุเมศร์, คุณทรงเดช และ ด.ช.พิทยุตย์ ชนะเคราะห์	300	คุณอภิสิทธิ์ ศรีจุไร	50
คุณศิริพร งามอภิรัตน์	500	คุณสันติ นาสีเคน	300	คุณสุรเดช วงศ์ไธสสกุล และครอบครัว	1,200	คุณอมร หาระวินนิตสุข	5,000
คุณศิริวรรณ ตริวิเศษ	50	คุณสันติธรา วิชชาริยะ และครอบครัว	500	คุณสุรพัชร ไชยยงยศ	500	คุณอรชฎา ลีลาขจรจิต	500
คุณศุภกร ฉัตรบวรยศธร	100	คุณสาธิต, คุณวิรงรอง และ ด.ช.เลิศฤทธิ์ ลิ้มสุรัตน์	250	คุณสุรศักดิ์ รินทนาพิพัฒน์ และครอบครัว	200	คุณอรรถัย และ คุณอุไร พุทธิมงคล	600
คุณศุภกร นุติแก้วมงคล และครอบครัว	800	คุณสายใจ เต็มศิริ	100	คุณสุรศักดิ์ อาจหาญ	100	คุณอรรณณ โอวรารินท์	1,000
คุณศุภนิษฐ์ ทองพันธ์	60	คุณสายใจ ช่างน้อย	200	คุณสุรศักดิ์ พิมลศิริ	600	คุณอรอนงค์ แซลี	100
คุณศุภนุช และ คุณจิรารัตน์ แซปิ้ง	400	คุณสายพินท์ กิรติโสภา	200	คุณสุรชัยพร ธรรมวชิราพร	200	คุณอรุณ, คุณศรัญญา เพียรภาพร และ คุณประดิษฐ์ แจ่มมี	180
คุณศุภร และ คุณอภิรักษ์ อาสานรงค์	1,000	คุณสายสมร และ คุณฤกษ์ณภัทร รูปทอง	1,000	คุณสุลัดดา มัยงพงษ์ และ คุณรัตนมา มัยงพงษ์	1,000	คุณอ้อยทิพย์ สงวงงาม	120
คุณศุภรัตน์ นุ่มะหันต์	100	คุณสาธิตี หาญวารีวงศ์ศิลป์	500	คุณสุวรรณา ถนัดสร้าง	100	คุณอัศรเดช, คุณอังสมารินทร์, ด.ญ.ณิชากร และ ด.ญ.กฤตยา อัศรเดชาวุฒิ	3,200
คุณศุภรางค์ มงคลแก้วสกุล	500	คุณสิทธิเดช เพ็ชรสินธาส	40	คุณสุวรรณา อันสอน	100	คุณอัศณดา สติยวราพร และครอบครัว	2,000
คุณศุภรศ ยินดีสุข, คุณสถาพร และ ด.ช.ชวภัณฑ์ จันทรีโพธิ์	1,100	คุณสิทธิพรพรณ สุจิตโต และครอบครัว	100	คุณสุวิธ พลหนองหลวง	50	คุณอัญญา เทชะวีรากร และครอบครัว	1,200
คุณศุกลี มงคลแก้วสกุล	500	คุณสุกัญญา ชาญเฉลี่ย	1,000	คุณสุวิมล แก้วแกมทอง และครอบครัว	1,000	คุณอัมพร รุ่งมโน	100
คุณศุภกร ยินดีสุข, คุณสถาพร และ ด.ช.ชวภัณฑ์ จันทรีโพธิ์	1,100	คุณสุกัญญา ชาญเฉลี่ย	1,000	คุณเสกสิทธิ์ และ คุณเสกศิลป์ ล้อวีไล	60	คุณอามร และ ด.ญ.ฐิตาภา สิมมะลี	500
คุณศุกลี มงคลแก้วสกุล	500	คุณสุกัญญา ชาญเฉลี่ย	1,000	คุณเสาวนีย์ และ คุณกรรณิการ์ ยะสะวุฒิ	200	คุณอาภรณ์ เนียมแสง (อุทิศให้คุณพ่อ พต.ชลอ เนียมแสง)	5,000
คุณศุภกร ยินดีสุข, คุณสถาพร และ ด.ช.ชวภัณฑ์ จันทรีโพธิ์	1,100	คุณสุกัญญา ชาญเฉลี่ย	1,000	คุณเสาวนีย์ อุ๋อัน และครอบครัว	200	คุณอำภา พรหมดี และครอบครัว	200
คุณศุกลี มงคลแก้วสกุล	500	คุณสุกัญญา ชาญเฉลี่ย	1,000	คุณแสงจันทร์ วัฒนวานิชย์กุล	2,000	คุณอิทธิพล สาณะเสน และครอบครัว	1,000
คุณศุภกร ยินดีสุข, คุณสถาพร และ ด.ช.ชวภัณฑ์ จันทรีโพธิ์	1,100	คุณสุกัญญา ชาญเฉลี่ย	1,000	คุณไสว โพธิ์คณ	50	คุณอุไรวรรณ คำพันธ์ และ คุณกัลยานี กันรัมย์	450
คุณศุภกร ยินดีสุข, คุณสถาพร และ ด.ช.ชวภัณฑ์ จันทรีโพธิ์	1,100	คุณสุกัญญา ชาญเฉลี่ย	1,000	คุณหนูเล็ก, คุณบิลชัย และ ด.ช.อภิสิทธิ์ สำเร็จ	100	คุณอุทิศ ศรีทอง	500
คุณศุกลี มงคลแก้วสกุล	500	คุณสุกัญญา ชาญเฉลี่ย	1,000	คุณองอาจและ คุณณัฐชมธร ผลิตวานนท์	1,000		
คุณศุภกร ยินดีสุข, คุณสถาพร และ ด.ช.ชวภัณฑ์ จันทรีโพธิ์	1,100	คุณสุกัญญา ชาญเฉลี่ย	1,000	คุณอดิสร สุทธิเลิศ	1,000		
คุณศุกลี มงคลแก้วสกุล	500	คุณสุกัญญา ชาญเฉลี่ย	1,000	คุณอติดา อำนาจเรียง	200		

ชื่อ-สกุล	บาท
คุณอุทุมพร ศิลพาน์	2,000
คุณอุมาพร กษียรสกุล และครอบครัว	5,000
คุณอุษา ตูลารัตนพงษ์	200
คุณอุ๊ด, คุณไฉย, คุณติ่ง, คุณส้ม และ คุณดิน	1,430
คุณเอมอร ฉันทานุกุลวิวัฒน์ และ ด.ช.ศุภกร ศิลปอักษรสิทธิ์	500
คุณเอื้อมพร วัชรกรยาบรรณ	360
จ.น.ท.ห้องเวระเบียน	864
ด.ช.กิตติคุณ มารเวก	120
ด.ช.นัทธ ดมยาพงศ์	156
ด.ช.ปรัชญ์ และ ด.ช.ปรานต์ ประเสริฐทรัพย์	500
ด.ช.ปองคุณ สิโรตม	120
ด.ช.วิรัตน์ หนองไทย	300
ด.ญ.พัทธนันท์ แสงภู	1,000
ด.ญ.พิชญาดดา ไชติวรรณพร	100
ด.ญ.รศร วรวัฒนนนท์	250
ดาบตำรวจอริย์ ทรัพย์ผุด และครอบครัว	1,000
ท.ญ.นิตยา เขียวโชติ และครอบครัว	200
ทพ.เฉลิมพงศ์ ตั้งวิจิตรสกุล	1,000
ทพ.เอกภพ, ดญ.ฐิตรัตน์ บุญเสริม และครอบครัว	1,000
ทพ.คณิต, คุณนิกิกันต์, ด.ช.สลิล และ ด.ช.พิสิษฐ อติสุธาโกชนัน	3,000
ทพ.จักรกฤษ สยงกุล	1,000
ทพ.ณัฐ สุชาดาพรทวี และครอบครัว	1,000
ทพ.นราดล และทพญ.วิมลลักษณ์ พิมพ์ยาภิ	2,000
ทพ.บัณฑิต วิเศษมงคลชัย และครอบครัว	1,000
ทพ.ภานุวัศ เกื้อกิจ	500
ทพ.ยศณรงค์ อิ่มหน้า	100
ทพ.อภิรัตน์, ทพญ. แสงระวี และ คุณปณชญา ผลิตวานนท์	4,000
ทพญ.จีระวดี นาคดี และ พ.ต.ท.ไชติวิเชียร วิเชียรโชติ	2,000
ทพญ.พรปวีณ์ ดิจจริง และครอบครัว	1,000
ทพญ.สุริษา วงคำโรจน์ และครอบครัว	1,000

ชื่อ-สกุล	บาท
ทีมงานคลังสินค้า บริษัท เฟิร์ม อินดัสตรี จำกัด	1,500
น.พ.ธีระ, คุณวิภาชน, คุณธีรวิทย์ และ คุณนุชธิดา คิวคูลย์	1,000
น.พ.ประสงค์, คุณภัทรพร, คุณรองรัตน์ และ คุณทัตพร ผักเจริญผล	1,000
น.พ.ศิริพงษ์, คุณวนาวรรณ ทรวงดิน และ ครอบครัว	4,500
น.พ.สิงห์โต วีระอาชากุล	200
นพ.ศุภชัย ศรีศิริรุ่ง และครอบครัว	3,000
นาวาตรีนิทัศน์, คุณสุวรรณลาภ สุนทรรัตน์ และครอบครัว	1,200
บริษัท อาชาชัย เคมีภัณฑ์ จำกัด	1,000
บ้านสวนยอร์น	600
ผศ.นพ.พงศกร, คุณบราลี และ คุณพริ้ม ต้นติลปิกร	1,000
ผู้ไม่ประสงค์ออกนามสำนักงานที่ดิน สาขาพยุหะภูมิพิสัย	260
ผู้ไม่ประสงค์ออกนามหลายท่าน	5,540
พ.ต.ต.ชนวัชร ภัยลี	80
พระคุณเจ้าวิระ สุคนธรัตน์	20,000
ร.ศ.เกรียงศักดิ์, คุณรุจิราภา และ คุณอรณิชา สุวรรณโพธิ์ศรี	20,000
รศ.สรรรรงค์ สิงหนณี	500
ร้าน ซี.ที.เค. เทรดดิ้ง	400
ร้านเล็กฟูตมาสสา	1,000
ว่าที่ร้อยตรีประธาน ใจมัน	50
ศรีชลฟาร์ม	3,000
ศิษย์เก่าเทคนิคกรุงเทพฯ แผนกช่างก่อสร้าง รุ่นที่ 20	2,000
ศิษย์เก่าโรงเรียนช่างก่อสร้างอุบล รุ่นที่ 13	2,000
ส.ต.ท.วิชาญ สามะไ	100
สโมสรผู้ปกครองเพื่อนเรียน	500
หมอตุ่น, หมอจี และ น้องเอ๋เอ๋	1,000
อาจารย์จริยา พรหมรักษา	500
อาจารย์ชัยวรรณ ถาวรวงศ์	500
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	560,000

เป็นเรื่องแปลกแต่จริง

ที่ผู้คนส่วนใหญ่นับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน
มักหมกมุ่นทุ่มเทแต่เรื่อง “ทำ”
โดยหมายมั่นแน่วแน่ “ธรรม” ให้อยู่ห่างออกไป
ด้วยข้ออ้างระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมว่า
“เป็นเรื่องไกลตัว, เข้าใจยาก, ยังไม่ถึงเวลา”
หรือไม่ก็ “เป็นเรื่องของคนมีทุกข์”

แท้จริงแล้ว “ธรรม” นั้น เป็นเรื่องใกล้ตัวมาก
จนเรามองไม่เห็น เพราะอิงแอบอยู่กับจิต,
ไม่ยากเกินกว่าจะเข้าใจ เพราะแม้แต่เด็กก็ยังเรียนรู้ได้,
ถึงเวลาแล้วที่จะต้องศึกษาปฏิบัติ
เพราะชีวิตเราอาจอยู่ไม่ถึงวันพรุ่งนี้ก็ได้

และ “ธรรม” เป็นเรื่องของคนรู้ทุกข์
ที่ต้องการละเหตุให้เกิดทุกข์
ไปจนถึงปฏิบัติให้ถึงความพ้นทุกข์ต่างหากละ !

